

1901_Az_Əyanii_Yekun imtahan testinin sualları**Fənn : 1901 Makroiqtisadiyyat**

1 Daha aşağı likvidliyə malik aktiv hansıdır:

- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☒ investisiya şirkətinin səhmləri;
- ☐ müddətli əmanətlər;
- ☐ tələb olunanadək depozitləri;
- ☐ birmənalı söyləmək olmaz;

2 İqtisadi artımın neçə əsas tipi vardır?

- ☐ 4
- ☐ 3
- ☐ 5
- ☒ 2
- ☐ 6

3 İqtisadi artımın hansı əsas tipləri var?

- ☐ intensiv tip
- ☐ ekstensiv tip
- ☒ ekstensiv və intensiv tipi
- ☐ sürətli inkişaf tipi
- ☐ sabit inkişaf tipi

4 İqtisadi artım nədir?

- ☐ amortizasiya ayırmaları hesabına istehsalı genişləndirmək, ÜDM-in amillərinin kəmiyyətinin saxlanması
- ☐ bank faizlərinin aşağı salınması, istehsalı genişləndirmək
- ☐ resursların sahələr arasında bölgüsü
- ☒ real ÜMM-in mütləq həcmnin və adambaşına düşən real ÜMM-in artımı
- ☐ istehsal amillərinin sahələr arasında bölgüsü

5 İqtisadi artımın optimal məqsədi:

- ☐ geniş təkrar istehsalın sabit artım tempi
- ☒ bütün əhəlinin həyat səviyyəsinin artması
- ☐ kənd təsərrüfatının inkişafı
- ☐ müəssisələrin inkişafı
- ☐ milli iqtisadiyyatın inkişafı

6 İqtisadi artımın əsas məqsədi:

- ☐ sərbəst vaxtın və investisiyanın artırılması
- ☒ əhəlinin maddi rifahının yüksəldilməsi, iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması
- ☐ iqtisadi artımı keyfiyyətcə yaxşılaşdırmaq
- ☐ investisiyanın həcmnin artırılması
- ☐ insan kapitalının investisiyalaşdırılması

7 İqtisadi artıma yalnız əməyin və kapitalın təsirini öyrənən model:

- ☐ hamısı düzdür
- ☒ ikiamilli model
- ☐ universal model
- ☐ üçamilli model
- ☐ heç biri düz deyil

8 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi artımın təklif amillərinə daxil deyildir?

- ☐ iqtisadi resurslar
- ☐ təbii resurslar
- ☒ əsas kapitalın həcmi
- ☐ məcmu xərclər
- ☐ əmək resursları

9 Aşağıdakılardan biri iqtisadi artımın amillərinə daxil deyil:

- ☒ intensiv artım
- ☐ əsas kapitalın həcmi
- ☐ texniki tərəqqi
- ☐ təbii resursların kəmiyyət və keyfiyyəti
- ☐ artan resursların səmərəli bölgüsü

10 Cənubu-Şərqi Asiyanın bir çox ölkələrində yüksək iqtisadi artım templərinin olması onunla bağlıdır ki:

- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☐ onların zəngin təbii resursları vardır;
- ☐ əvvəlki müharibələrdə qazandıqları qələbələr nəticəsində varlanmışlar;
- ☒ ÜDM-in çox böyük hissəsini əmanətə və investisiyaya yönəldirlər;
- ☐ həmişə varlı olub və varlı olaraq qalacaqlar ki, bu da “qar topası effekti” adı almışdır;

11 Aşağıdakılardan hansılar ÜDM-un gəlirlərə görə hesablaşmasında nəzərə alınmamışdır?

- ☐ birbaşa vergilər
- ☐ dolaylı vergilər
- ☒ xalis ixrac
- ☐ bölünməmiş mənfəət
- ☐ renta ödəmələri

12 Aşağıdakılardan hansılar ÜDM-in xərclərə görə hesablanmasında nəzərə alınmır?

- ☐ B+D düzdür
- ☐ investisiya xərcləri
- ☐ dividendlər
- ☐ dövlət xərcləri
- ☒ amortizasiya

13 İnvestisiya həcmi ilə ÜDM-in tempinin dəyişməsi arasında nisbət:

- ☐ investisiya riski
- ☐ multiplikator
- ☐ qiymət indeksi
- ☒ akselerator
- ☐ gəlirin ümumi səviyyəsi

14 əgər potensial və faktiki ÜDM bir-bilərinə bərabərdirlərsə, bu halda iqtisadiyyatda:

- ☐ işsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- ☒ tsiklik işsizlik yoxdur
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ struktur işsizlər var
- ☐ friksion işsizlər var

15 Müəyyən bir dövr ərzində cəmiyyətin yaratdığı maddi nemətlərin məcmu dəyəri:

- ☐ ümumi gəlir
- ☐ ümumi milli məhsul
- ☐ ümumi daxili məhsul
- ☐ ümumi daxili investisiya
- ☒ ümumi ictimai məhsul

16 İnvestisiya həcmi ilə ÜDM-in tempinin dəyişməsi arasında nisbət:

- ☐ investisiya riski
- ☐ gəlirin ümumi səviyyəsi
- ☐ multiplikator
- ☐ qiymət indeksi
- ☒ akselerator

17 əgər potensial və faktiki ÜDM bir-bilərinə bərabərdirlərsə, bu halda iqtisadiyyatda:

- ☐ işsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- ☒ tsiklik işsizlik yoxdur
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ struktur işsizlər var
- ☐ friksion işsizlər var

18 Yeni avadanlığın tətbiqi nəticəsində mövcud əmtəənin istehsalı ilə məşğul olan işçilərin sayı 1,5 dəfə azalır, əmək məhsuldarlığı isə 3 dəfə artır. Məhsulun fiziki həcmnin necə dəyişildiyini tapın:

- ☐ məhsulun fiziki həcmi 2,5 dəfə artmışdır
- ☐ məhsulun fiziki həcmi 3,0 dəfə artmışdır
- ☐ məhsulun fiziki həcmi 4 dəfə artmışdır
- ☒ məhsulun fiziki həcmi 2 dəfə artmışdır
- ☐ məhsulun fiziki həcmi 1,5 dəfə artmışdır

19 $Y=C+I+NX$, burada Y – milli gəlir, C – son istehlak, I – yığım (investisiya), NX – əmtəə və xidmətlərin xalis ixracı. Bu:

- ☐ istehlak və investisiya funksiyasıdır
- ☒ əsas makroiqtisadi bərabərlikdir
- ☐ daxili xarici bərabərlik modelidir
- ☐ investisiyaya nisbətən gəlirin dəyişmə koefisientidir
- ☐ gəlirə nisbətən investisiyanın dəyişmə koefisientidir

20 Ümumi milli məhsul ilə ümumi daxili məhsul arasında nominal fərq adətən neçə faiz təşkil edir:

- ☐ 6%-dən artıqdır
- ☐ 4%-dən artıqdır
- ☐ milli iqtisadiyyatın qloballaşma və integrasiyası nəticəsində 1%-dən çox artmağa meyllidir
- ☒ 1%-dən artıq olmur
- ☐ 5%-dən artıqdır

21 Ümumi daxili məhsul (ÜDM) və Ümumi milli məhsul (ÜMM) hansı metodla hesablanır?

- ☒ gəlir, sahə və xərc metodu
- ☐ hesab metodu
- ☐ balans metodu
- ☐ hesab və xərc metodu
- ☐ balans və gəlir metodu

22 Ümumi daxil məhsul nə deməkdir?

- ☐ bütün satılmış əmtəə və xidmətlərin həcmi
- ☐ bütün istehsal edilən əmtəə və xidmətlərin cəmi
- ☐ heç biri doğru deyil
- ☐ bütün son məhsul və xidmətlərin bazar dəyəri
- ☒ istehlak üçün nəzərdə tutulmuş bütün hazır məhsulların kəmiyyəti

23 ÜMM-un hesablanması metodları:

- ☐ xərclərə və milli gəlirə görə
- ☒ istehsalat görə, xərclərin və gəlirlərin məcmusuna görə
- ☐ gəlirlərin məcmusuna görə
- ☐ istehsalın səviyyəsi və xalis milli məhsula görə
- ☐ milli gəlirə və xalis milli məhsula görə

24 ÜDM-nin real həcmi müəyyən etmək üçün istifadə olunan qiymət indeksi:

- ☒ ÜDM deflyatoru
- ☐ ÜMM deflyatoru
- ☐ yığım deflyatoru
- ☐ qiymət deflyatoru
- ☐ məcmu gəlir deflyatoru

25 ÜDM-dan xalis milli məhsula (XMM) keçmək üçün nə etmək lazımdır?

- ☐ birbaşa vergiləri çıxmaq lazımdır
- ☐ xalis investisiya xərclərini əlavə etmək lazımdır
- ☒ amortizasiya xərclərini çıxmaq lazımdır
- ☐ əsas fondların aşınması dəyərini ÜDM-a əlavə etmək lazımdır
- ☐ müstəqim (dolay) vergiləri çıxmaq lazımdır

26 ÜDM neçə metodla hesablanır?

- ☐ maya dəyərinə görə
- ☒ gəlirlərə görə, xərclərə görə, əlavə dəyərə görə
- ☐ əmək haqqına və istehsal xərclərinə görə
- ☐ sabit və dəyişən xərclərə görə
- ☐ ümumi və dəyişən xərclərə görə

27 ÜDM aşağıdakılardan hansılarla səciyyələnir?

- ☐ ÜDM kəmiyyət ifadəsində əks olunur
- ☒ ÜDM dəyər ifadəsində əks olunur
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ yuxarıda göstərilənlərdən heç biri düz deyil
- ☐ ÜDM həm dəyər, həm də kəmiyyət ifadəsində əks olunur

28 Gəlirin səviyyəsindən asılı olmayan vergi necə adlanır:

- ☐ reqressiv;
- ☐ proqressiv;
- ☒ akkord;
- ☐ aksiz;
- ☐ mütənasib;

29 Aşağıdakılardan hansının artması məhsuldarlığın artmasına səbəb olmur:

- ☐ texnoloji biliklərin;
- ☐ bir işçiyə düşən insan kapitalının həcmnin;
- ☐ bir işçiyə düşən fiziki kapitalın həcmnin;
- ☐ bir işçiyə düşən təbii resursların miqdarının;
- ☒ əməyin miqdarının;

30 Tələb və təklif balansı tam məşğulluq şəraitində inflyasiya olmadıqda:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ xarici tarazlıq
- ☒ daxili tarazlıq
- ☐ beynəlxalq tarazlıq
- ☐ mübadilə kursu siyasəti

31 əhali gəlirlərinin səviyyəsindən asılı olaraq indeksasiya sistemində hansı yanaşma prosesinə üstünlük verilir?

- ☐ birbaşa yanaşma
- ☒ diferensial yanaşma
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ normal yanaşma
- ☐ birbaşa yanaşma

32 İstifadə edilmə növünə görə investisiyalar:

- ☐ dövlət və portfel
- ☐ dövlət və xüsusi
- ☒ borc və sahibkar
- ☐ dövlət və birbaşa
- ☐ birbaşa və portfel

33 Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin banisi kimdir?

- ☐ A.Marşall
- ☐ A.Smit
- ☐ D.Rikardo
- ☐ C.Keyns
- ☒ L.Valras

34 Gəlirlərin dəyişməsinin investisiyaların dəyişməsindən asılılığını xarakterizə edən əmsal:

- ☐ yığılma arzusu
- ☐ akselerator
- ☒ investisiya arzusu
- ☐ multiplikator
- ☐ istehlakçı arzusu

35 əhali gəlirləri:

- ☐ natural gəlirlərdən ibarətdir
- ☒ milli gəlirin pul, məhsul və xidmətlər şəklində ev təsərrüfatlarının sərəncamına keçən hissədir
- ☐ əmək haqqından ibarətdir
- ☐ pul gəlirlərindən ibarətdir
- ☐ nominal və real gəlirlərdən ibarətdir

36 Gəlirin istehlak edilməyən, yığıma yönəldilən hissəsi:

- ☐ istehlak
- ☒ əmanət
- ☐ izafi dəyər
- ☐ gəlirin həcmi
- ☐ izafi məhsul

37 İqtisadi artıma imkan yaratmaq üçün hökumət nəyi etməməlidir:

- ☒ sənayenin əsas sahələrini milliləşdirmək;
- ☐ azad ticarətə imkan vermək;
- ☐ əhəlinin artmasına nəzarət etmək;
- ☐ investisiya və əmanətləri stimullaşdırmaq;
- ☐ tədqiqat işlərini stimullaşdırmaq;

38 İnsan təqaüdə çıxdıqdan sonra yaşamaq üçün yeni bağ evi alarsa, bu sövdələşmə nəyə təsir göstərəcək:

- ☐ dövlət tədarükünə;
- ☐ xalis ixraca;
- ☐ işləmir iş yeri axtarır;
- ☐ işləməsə;
- ☒ investisiyalara;

39 Azərbaycan vətəndaşı müvəqqəti ABŞ-da Amerika firmasında çalışır. Onun gəlirləri haraya daxil edilir:

- ☐ ABŞ-ın ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə;
- ☐ ABŞ-ın ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜDM-nə;
- ☐ ABŞ-ın ÜMM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə;
- ☒ ABŞ-ın ÜDM-nə və Azərbaycanın ÜMM-nə;
- ☐ birmənalı demək mümkün deyil;

40 Aşağıdakılardan hansı məcmu tələbin daha yüksək artmasını təmin edəcək:

- ☒ dövlət tədarükünün 100 manat artması və vergilərin 100 manat azalması;
- ☐ vergilərin 100 manat artması;
- ☐ vergilərin 100 manat azalması;
- ☐ dövlət tədarükünün 100 manat artması;
- ☐ dövlət tədarükünün və vergilərin 100 manat artması;

41 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı istehsal amilləri sahiblərinin gəlirlərini əks etdirir:

- ☒ şəxsi gəlir;
- ☐ xalis milli məhsul;
- ☐ xaricdən daxil olan amil gəlirləri;
- ☐ milli gəlir;
- ☐ sərəncamda olan gəlir;

42 əmək bazarının insanların rifahının və gəlirlərinin normal səviyyəsinin təmin olunması və işçilərin istehsal bacarıqlarının təkrarlanmasının normal səviyyəsinin təmin olunması funksiyası:

- ☐ iqtisadi
- ☒ sosial
- ☐ bölüşdürücü
- ☐ tənzimləyici
- ☐ hamısı düzdür

43 əməyin ictimai ərazi bölgüsünün yüksək forması olub, ayrı-ayrı ölkələrin mübadilə etdikləri müəyyən növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşma:

- ☐ beynəlxalq hərrac
- ☐ beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- ☒ beynəlxalq əmək bölgüsü
- ☐ beynəlxalq hesablaşmalar
- ☐ beynəlxalq dünya bazarı

44 əmələgəlmə mənbələrinə görə beynəlxalq tədavül dairəsində olan kapital:

- ☐ xarici və xüsusi
- ☐ birbaşa və xüsusi
- ☒ dövlət və xüsusi
- ☐ qısamüddətli və uzunmüddətli
- ☐ borc və sahibkar

45 əmək bazarının rəşional cəlbətmə, bölüşdürmə, tənzimləyici və əməkdən istifadə funksiyası:

- ☐ sosial
- ☒ iqtisadi
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ tənzimləyici
- ☐ bölüşdürücü

46 Domar və Xarrodun iqtisadiyyatının keynsian modelində əsas diqqət nəyə yönəlik:

- ☐ inflyasiyaya
- ☒ investisiyalara
- ☐ dövlət xərclərinə
- ☐ dövlət gəlirlərinə
- ☐ vergilərə

47 Yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri sistemi:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ inflyasiya şəraitində istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- ☐ sosial təminat
- ☐ istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- ☒ gəlirlərin dövlət indeksiyası

48 Tarazlığın istənilən məşğulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

- ☐ dövlətin monetar siyasətidir
- ☒ dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir

- ☐ dövlətin qiymət siyasətidir
- ☐ dövlətin tənzimləmə siyasətidir
- ☐ dövlətin fiskal siyasətidir

49 Aşağıdakılardan hansılar inflyasiyanın sosial-iqtisadi nəticələrinə daxildir?

- ☐ pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi
- ☐ mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü
- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü, pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi, sürətli inflyasiya şəraitində istehsalın artımı
- ☐ sürətli inflyasiya şəraitində istehsalın artımı

50 Aşağıdakılardan biri əhali gəlirlərinə daxil deyil:

- ☒ nisbi gəlirlər
- ☐ natural gəlirlər
- ☐ real gəlirlər
- ☐ pul gəlirləri
- ☐ nominal gəlirlər

51 əmək haqqı, pul və natural formada haqq, silahlı qüvvələrin, işçilərin pul və natural formada aldıkları haqq, sosial sığorta və başqa məqsədlər üçün sahibkarların ayırmaları:

- ☒ məşğulluqdan gəlir
- ☐ özüməşğulluqdan gəlir
- ☐ mülkiyyətdən gəlir
- ☐ transfer gəlirlər
- ☐ real gəlirlər

52 Dövlətin həyata keçirdiyi gəlirlərin yenidən bölgüsü siyasəti nəticəsində Lorens əyrisinin hərəkəti:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərsizliyini əks etdirən nöqtənin üstünə düşür
- ☒ Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyinə tərəf hərəkət edir
- ☐ Lorens əyrisi sosial müdafiəni xarakterizə edən xətti göstərir
- ☐ Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyindən uzaqlaşır

53 Bir məşğul olana və ya əhalinin adambaşına düşən gəlirlərin səviyyəsindəki fərq:

- ☒ gəlirlərin differensiyası
- ☐ sərəncamda qalan gəlir
- ☐ nominal hesablanmış əmək haqqı
- ☐ nominal gəlir
- ☐ real gəlir

54 əmək bazarının funksiyaları:

- ☐ tənzimləyici və bölüşdürücü
- ☐ sosial və bölüşdürücü
- ☒ sosial və iqtisadi
- ☐ iqtisadi və bölüşdürücü
- ☐ iqtisadi və bölüşdürücü

55 Dövriyyə modelinə əsasən sərəncamda olan gəlir bərabərdir:

- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☐ $Y_d = Y - Tr + Tx$;
- ☐ $Y_d = Y + S - Tx$;
- ☒ $Y_d = Y + Tr - Tx$;
- ☐ $Y_d = C + S + Tx$;

56 Dövriyyə modelinə əsasən məcmu məhsul bərabərdir:

- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☐ $Y = C + I + G + Ex$;
- ☒ $Y = C + I + G + X_n$;
- ☐ $Y = C + S + T + I_m$;
- ☐ $Y = C + I + S + G + X_n$;

57 əgər istehlakçıların gəlirləri yüksəlmişdirsə, hansısa əmtənin istehsalı zamanı istifadə olunan resursların qiymətləri ilə azalmışdırsa, onda bu əmtəyə tələb və təklif ayrılərilə nə baş verər?

- ☐ tələb əyrisi sağa, təklif əyrisi isə sola hərəkət edir
- ☐ tələb əyrisi sola, təklif əyrisi isə sağa hərəkət edər
- ☐ ayrılərin vəziyyəti dəyişməz
- ☐ hər iki əyri sola hərəkət edər
- ☒ hər iki əyri sağa hərəkət edər

58 əgər əmtəyə tələbin qiymət elastikliyi 1-ə bərabərdirsə on da bu o deməkdir ki, firma öz əmtəsinə qiyməti yüksəltdiyi halda əmtənin satışından ümumi pul gəliri.

- ☐ azalar
- ☐ artar
- ☐ digər amillərdən asılıdır
- ☐ elastikdən asılı deyildir
- ☒ dəyişməz

59 əgər əmtəyə təklif və tələb artırsa, onda:

- ☐ tarazlı qiymət artar
- ☒ əmtənin tarazlı həcmi artar
- ☐ əmtənin tarazlı həcmi azalar
- ☐ tarazlı qiymət azalar
- ☐ heç nə dəyişməz

60 əgər əmtənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, on da

- ☐ həç nə baş verməz
- ☐ əmtə defisiti meydana çıxar
- ☐ təklifin həcmi azalar
- ☐ tələbin həcmi artar
- ☒ əmtə artıqlığı əmələ gələr

61 əgər gəlir üzrə əmtəyə tələb elastikliyi əmsalının kəmiyyəti-0,7- yə bərabərdirsə, on da bu əmtə:

- ☐ tamamlayıcı əmtədir
- ☐ əmtə- əvəzedicisidir
- ☐ ən zəruri əmtədir
- ☐ zinət əşyasıdır
- ☒ aşağı keyfiyyətli əmtədir

62 Qiymət indeksinin növləri:

- ☐ real ümumi milli məhsul göstəricisi
- ☐ istehsal səviyyəsinin və istehlak səviyyəsinin qiymət indeksi
- ☒ istehlak şeylərinin, istehsalın topdansaş və real ümumi milli məhsulun qiymət indeksi
- ☐ istehsalın və xidmətin qiymət indeksi
- ☐ istehlak şeylərinin və milli məhsulun qiymət indeksi

63 Kobba-Duqlas modelində həmin dövrün hansı amilinin rolu nəzərə alınmamışdır:

- ☐ istehsalın texnoloji parametrlərinin nəzərə alınmaması
- ☒ təbii resursların rolunun nəzərə alınmaması
- ☐ kapital məsrəflərinin rolunun nəzərə alınmaması
- ☐ əmək məsrəflərinin rolunun nəzərə alınmaması
- ☐ məcmu məhsulun həcmninə nəzərə alınmaması

64 İstehlakın həcminə təsir edən amillər:

- ☐ psixoloji amil, yığımın həcmi
- ☐ psixoloji amil, alıcının zövqü
- ☒ gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- ☐ gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- ☐ qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü

65 Cinni əmsalının daha da çox olması:

- ☐ əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da azalır
- ☒ əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da çoxalır
- ☐ əhali gəlirlərində bərabərsizlik sabitdir
- ☐ əhali gəlirlərində bərabərsizlik sıfır bərabər olur
- ☐ əhali gəlirlərində bərabərsizlik bərabərləşir

66 C.M.Keyns Cercelin (çərçelin) siyasətinin iqtisadi nəticələri məqaləsində o dövlətin fəaliyyətini tənqid edirdi:

- ☐ məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- ☐ məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- ☐ cavablardan heç biri düz deyil
- ☒ məcmu tələbin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar
- ☐ məcmu təklifin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar

67 əmanətin (yığımın) həcminə təsir edən amillər:

- ☐ faiz norması, istehlakın və yığımın həcmi
- ☐ gəlirin həcmi və yığıma gedən hissəsi
- ☐ hamısı düzdür
- ☒ gəlirin həcmi, istehlakın həcmi, faiz norması, psixoloji amil
- ☐ heç biri düz deyil

68 kapitalın beynəlxalq hərəkəti dünya təsərrüfatı çərçivəsində ilk növbədə:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ dövlət deyil, xüsusi kapitalı nəzərdə tutur
- ☐ məhsuldar deyil, əmtəə kapitalını nəzərdə tutur
- ☐ maliyyə əməliyyatı deyil, fiziki daşınmanı nəzərdə tutur
- ☒ əmtəə kapitalını deyil, pul kapitalını nəzərdə tutur

69 $\frac{\text{yığımda dəyişiklik}}{\text{gəlirdə dəyişiklik}}$ bu :

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ gəlirlə bağlı son hədd meyli
- ☐ istehlakla bağlı son hədd meyli
- ☒ əmanətlə bağlı son hədd meyli
- ☐ istehsalla bağlı son hədd meyli

70 $\frac{\text{istehlakda dəyişiklik}}{\text{gəlirdə dəyişiklik}} = \text{bu:}$

- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ istehlakla bağlı son hədd meyli
- ☐ istehsalla bağlı son hədd meyli
- ☐ istehlakla bağlı orta hədd meyli
- ☐ istehsalla bağlı orta hədd meyli

71 əgər istehlakla bağlı son hədd meyli (MRS)=0 olarsa:

- ☐ istehlaka gedən hissə azalacaq
- ☐ bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- ☒ bu halda gəlirin artan hissəsi yığılacaqdır
- ☐ bu halda gəlirin bir hissəsi yığma gedəcək
- ☐ bu halda gəlirin artan hissəsi istehlak olunacaq

72 Axınlar göstəricilərinə aiddir:

- ☐ milli sərvət;
- ☐ toxunulmaz əmlak;
- ☒ xalis ixrac;
- ☐ məşğul olanların sayı;
- ☐ dövlət borcu;

73 E.Xekşer və B.Olin ölkələr arasında həm əmtəələrin, həm də istehsal amillərinin yerdəyişməsinə çətinləşdirən məhdudiyyətləri:

- ☐ bank faizlərinin qalxacağını söyləyirdilər
- ☐ ölkəyə investisiya qoyuluşlarının çətinləşəcəyini bildirirdilər
- ☐ ədalətli hesab edirdilər
- ☒ mənfi qiymətləndirirdilər
- ☐ idxal və ixracın zəifləməsi kimi qəbul edirdilər

74 A.Smitin və D.Rikardonun beynəlxalq ticarətlə bağlı hansı fikirləri ziddiyyət təşkil edirdi?

- ☐ əmək məhsuldarlığının mütləq artırılması imkanı
- ☒ azad xarici ticarətin zəruriliyi və məqsədyönlülüüyü
- ☐ məhsul istehsalı ilə əlaqədar mütləq xərclərin həcmnin azaldılması
- ☐ məhsul istehsalı ilə əlaqədar nisbi xərclərin həcmnin azaldılması
- ☐ bəzi məhsulların az xərclə istehsalının faydalılığı

75 İxrac tarifi ilə idxal kvotası arasındakı fərq:

- ☐ kvota dövlətə heç vaxt gəlir gətirmir, nə vaxt ki, tarif belə uduşu təmin edə bilər

- ☒ kvota milli istehsalı xarici rəqabətdən daha etibarlı müdafiə edə bilər, nəinki tarif
- ☐ tarifdən daxili bazara xarici məhsulların tam dayandırılması üçün istifadə oluna bilər, o vaxt ki, kvotadan bu məqsəd üçün istifadə oluna bilməz
- ☐ kvota daxili bazara xarici məhsulların axınını məhdudlaşdırmaq üçün istifadə oluna bilər, nə vaxt ki, tarifdən bu məqsəd üçün istifadə etmək olmur
- ☐ tarif dövlətə heç vaxt gəlir gətirmir, nə vaxt ki, kvota belə uduşu təmin edə bilər

76 A.Smit beynəlxalq ticarətin mövcudluğunu və faydalılığını:

- ☐ müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı orta son hədd xərclərdəki fərqdə görürdü
- ☒ müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı mütləq xərclərdəki fərqdə görürdü
- ☐ müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı zəruri xərclərdəki fərqdə görürdü
- ☐ müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı son hədd xərclərdəki fərqdə görürdü
- ☐ müxtəlif ölkələrdə məhsul istehsalındakı ümumi xərclərdəki fərqdə görürdü

77 M.Porterin nəzəriyyəsinə əsasən müasir xarici ticarətin inkişafını müəyyənləşdirən neçə əsas parametrdə vardır:

- ☐ altı
- ☐ beş
- ☒ dörd
- ☐ üç
- ☐ iki

78 Pul vəsaitlərinin həcmi ilə müəyyən olunur ki, təsərrüfat agentləri ondan ödəniş vəsaitləri kimi istifadə etmək istəyirlər:

- ☐ pul bazası
- ☒ pula olan tələb
- ☐ pul aqreqatı
- ☐ pula olan təklif
- ☐ pul kütləsi

79 Pul bazarının fəaliyyət mexanizminin elementlərini müəyyənləşdir:

- ☒ pula olan tələb, pula təklif və pulun qiyməti (faiz dərəcəsi)
- ☐ M1, M2 pul aqreqatları
- ☐ pula olan tələb, dövlət istiqrazları, faiz dərəcəsi
- ☐ pulun qiyməti, dövlət istiqrazları, faiz dərəcəsi
- ☐ pula olan tələb, təklif, pul aqreqatları

80 Nəğd pullar (banknotlar və sikkələr) + müəssisə və təşkilatların kassalarında olan nəğd pul qalıqları:

- ☒ pul aqreqatı M0
- ☐ pul aqreqatı M1
- ☐ pul aqreqatı M2
- ☐ pul aqreqatı M3
- ☐ pul aqreqatı 1

81 Geri qaytarılmaq şərti ilə büdcədən müəssisə, təşkilat və idarələrə onların xərclərinin müəyyən hissəsini və yaxud tam ödənilməsinə təmin etmək üçün verilən pul vəsaiti:

- ☐ büdcə ödənişi
- ☐ büdcə kəsiri
- ☐ büdcə dotasiyası
- ☐ büdcə gəliri
- ☒ büdcə maliyyələşdirilməsi

82 Dövlətin pul kütləsinin tərkibinə daxil olmayanı müəyyənləşdir:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ kağız pullar
- ☒ müəssisənin aksiyası
- ☐ dövlət istiqrazları
- ☐ metal pullar

83 Aşağıdakılardan hansı maliyyə sisteminin subyekti deyil?

- ☐ hamısı maliyyə sisteminin subyektləridir
- ☐ müəssisə və təşkilatlar
- ☐ dövlət müəssisələri
- ☐ sığorta təşkilatları
- ☒ dövlət büdcəsi

84 Aşağıdakı iddialardan hansı yanlıştır: məcmu tələb nə zaman azalacaqdır:

- ☐ qiymətlərin səviyyəsi artarsa;
- ☒ rifah halı yüksəlsə;
- ☐ bütün iddialar düzgündür;
- ☐ digər ölkələrdə milli gəlir artarsa;
- ☐ kapitalın son hədd səmərəliliyi artarsa;

85 Hansı istiqamət məcmu və dövlət xərclərinin həcmnin dəyişməsi ilə, pul-vergi təklifi ilə, stabilləşməni həyata keçirməyi təklif edir:

- ☐ cavabların heç biri düz deyil
- ☒ keynsçi istiqamət
- ☐ monetar istiqamət
- ☐ marşinal istiqamət
- ☐ neoklassik istiqamət

86 Dövlətin məcmu tələb və məcmu təkliflə əlaqədar siyasəti, bunlar arasında olan tarazlığı istənilən məşğulluq səviyyəsində, qiymət və gəlir səviyyəsində tənzimləmək – bu:

- ☐ dövlətin qiymət siyasətidir
- ☒ dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- ☐ dövlətin monetar siyasətidir
- ☐ dövlətin fiskal siyasətidir
- ☐ dövlətin tənzimləmə siyasətidir

87 Dövlətin iqtisadiyyatın depresiya dövründə apardığı siyasət:

- ☒ stimullaşdırıcı siyasət
- ☐ tənzimləyici siyasət
- ☐ monetar siyasət
- ☐ fiskal siyasət
- ☐ dayanıqlı siyasət

88 Məcmu tələb nə deməkdir?

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ planlaşdırılan xərclərin cəmi
- ☐ bütün ev təsərrüfatlarının tələbi

- ☒ ev təsərrüfatlarının və dövlətin cəm tələbi
- ☐ bütün cavablar düzgündür

89 Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin banisi kimdir?

- ☐ A.Marşall
- ☐ A.Smit
- ☐ D.Rikardo
- ☐ C.Keyns
- ☒ L.Valras

90 Məcmu təklif dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ölkədən kənarda istehsal olunmuş məhsulların cəmi
- ☒ istehsal olunub satışa çıxarılan əmtəə və xidmətlərin cəmi
- ☐ satışa çıxarılan və ehtiyatda qalan əmtəələrin cəmi
- ☐ ölkə daxilində istehsal olunmuş və kənardan idxal olunmuş məhsulların cəmi
- ☐ hamısı düzdür

91 Fərdi tarazlığı ayrı-ayrı əmtəələr üzrə tarazlıq kimi izah edib, ümumi tarazlığın bu tarazlıqların cəmi olduğunu qeyd edən nəzəriyyəçi:

- ☐ E.Çemberlin
- ☒ A.Marşal
- ☐ L.Valras
- ☐ C.Klark
- ☐ C.Robinson

92 Makroiqtisadi siyasətin ən vacib vəzifəsi:

- ☐ məcmu təklifin stabilləşməsi
- ☒ məcmu tələbin stabilləşməsi
- ☐ məcmu xərclərin stabilləşməsi
- ☐ müvazinətli qiyməti stabilləşdirmək
- ☐ məcmu tələbatın stabilləşməsi

93 “Makroiqtisadiyyat” anlayışı ilk dəfə kim tərəfindən irəli sürülmüşdür:

- ☐ S.Kuznets;
- ☐ P.Samuelson;
- ☐ C.M.Keyns;
- ☒ R.Friş;
- ☐ A.Marşall;

94 Aşağıdakılardan hansı milli gəlirə daxil edilmir:

- ☐amil gəlirləri;
- ☐mənfəət;;
- ☐faiz ödəmələri;
- ☐əmək haqqı;
- ☒sosial ödəmələr;

95 2012-ci ilin ÜDM-nə daxil edilmir:

- ☒vəkil xidmətlərinin dəyəri;

- ☐ bütün göstəricilər 2012-ci ilin ÜDM-nə daxil olunmalıdır;
- ☐ 2011-ci ildə tikilmiş və 2012-ci ildə satılmış evin dəyəri;
- ☐ satılmamış avtomobillərin artımının dəyəri;
- ☐ bərbərxanada edilmiş saç düzümünün dəyəri;

96 İqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə milli iqtisadiyyat:

- ☒ zəif inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- ☐ asılı, inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- ☐ asılı və zəif inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- ☐ asılı və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- ☐ zəif və yarımasılı inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat

97 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- ☐ qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- ☐ sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
- ☒ asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- ☐ açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- ☐ zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

98 Təkrar istehsal nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- ☐ K.Marks
- ☐ U.Petti
- ☒ F.Kene
- ☐ A.Smit
- ☐ F.Akvinski

99 Milli sərvətin yeniləşməsinin və artırılmasının əsas mənbəyi:

- ☐ milli gəlirdir
- ☒ ictimai məhsuldur
- ☐ ixracdır
- ☐ idxaldır
- ☐ daxili məhsuldur

100 Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- ☐ məcmu tələb
- ☐ ümumi gəlir
- ☐ ümumi daxili məhsul
- ☒ ümumi yığım (əmanət)
- ☐ ümumi xərclər

101 Makroiqtisadi səviyyədə istehsal və istehlak xarakterli məhsul və xidmətlər istehsalının daim təkrarlanması prosesi:

- ☐ fərdi təkrar istehsal
- ☐ geniş təkrar istehsal
- ☒ ictimai təkrar istehsal
- ☐ sadə təkrar istehsal
- ☐ cavablar düz deyil

102 İctimai təkrar istehsalın tipləri:

- ☒ ekstensiv, intensiv, qarışıq
- ☐ sadə və təkrar
- ☐ geniş, sadə, intensiv
- ☐ qarışıq, geniş, ekstensiv
- ☐ ekstensiv, geniş, sadə

103 İctimai təkrar istehsalın formaları:

- ☐ tənəzzüllü sadə və geniş təkrar istehsal
- ☒ sadə, geniş, konyukturalı və tənəzzüllü geniş təkrar istehsal
- ☐ sadə və geniş təkrar istehsal
- ☐ tənəzzüllü və konyukturalı təkrar istehsal
- ☐ konyukturalı sadə və geniş təkrar istehsal

104 Makroiqtisadi səviyyədə infrastrukturun formaları:

- ☐ yarmarka və əmtəə bazarı
- ☐ sosial infrastruktur
- ☐ iqtisadi infrastruktur
- ☒ istehsal və sosial infrastruktur
- ☐ istehsal infrastruktur

105 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar makroiqtisadiyyata aiddir?

- ☐ rentabellik səviyyəsinin yüksəlməsi
- ☐ 2001-ci ildə AR Dövlət neft şirkəti tərəfindən 8 mln. ton xam neft istehsal olunub
- ☐ keçən tədris ilində ADİU-ya 1500 nəfər tələbə qəbul olunub
- ☒ son bir ildə ölkədə inflyasiyanın səviyyəsi 2% təşkil etmişdir
- ☐ bu il Bakı şəhərinin Yasamal rayonunda 500 yeni iş yeri açılıb

106 Nəticə göstəricilərini qiymətləndirmək üçün istifadə olunan əsas göstərici:

- ☒ milli sərvət
- ☐ xalis milli məhsul
- ☐ ümumi məhsul
- ☐ milli gəlir
- ☐ ümumi daxili məhsul

107 Ölkənin illik məhsulunu milli gəlirlə eyniləşdirən klassik siyasi iqtisad məktəbinin nümayəndəsi:

- ☐ J.B.Sey
- ☒ S.Sismondi
- ☐ D.Rikardo
- ☐ A.Smit
- ☐ K.Marks

108 Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- ☐ açıq iqtisadiyyat
- ☐ mezoiktisadiyyat
- ☐ qapalı iqtisadiyyat
- ☒ milli iqtisadiyyat
- ☐ mikroiktisadiyyat

109 İqtisadi sistem nəzəriyyəsi kim tərəfindən işlənib?

- ☐ A.Marşal
- ☐ P.Samuelson
- ☒ K.Marks
- ☐ U.Rostou
- ☐ E.Sluçkim

110 Müasir makroiqtisadi nəzəriyyənin banisi:

- ☐ V.V.Kosova
- ☐ N.D.Kondratyev
- ☐ A.Marşal
- ☒ C.Keyns
- ☐ L.Valras

111 Müasir makroiqtisadiyyatın banisi:

- ☐ A.Kondratyev
- ☐ B.Sey
- ☐ A.Marşal
- ☒ C.Keyns
- ☐ B.Baverk

112 Müasir makroiqtisadi modelləşdirmənin marjinal nümayəndəsi kim idi?

- ☐ A.Marşall
- ☐ C.B.Klark
- ☒ L.Valras
- ☐ U.Cevons
- ☐ V.Pareto

113 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi modelləri:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ ənənəvi və dövlət tənzimlənməsi modeli
- ☐ inzibati-amirlik modeli, liberal və qarışıq model
- ☒ liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat və qarışıq iqtisadi modellər
- ☐ inzibati, qarışıq və ənənəvi model

114 Sahələrin, istehsal növlərinin və ərazi komplekslərinin qarşılıqlı əlaqəli sistemi:

- ☐ bütün istehsal sahələrinin məcmusu
- ☐ ərazi iqtisadiyyatı
- ☐ sahələr kompleksinin məcmusu
- ☒ milli iqtisadiyyat
- ☐ regional iqtisadiyyat

115 Ev təsərrüfatının məqsədi:

- ☐ iş qüvvəsinin hərəkətinin maksimumlaşdırılması
- ☐ rentanın maksimumlaşdırılması
- ☐ faydalılığın maksimumlaşdırılması
- ☒ mənfəətin maksimumlaşdırılması
- ☐ əmtəə və xidmətlərin istehlakının maksimumlaşdırılması

116 Makroiqtisadi bazarları müəyyənəldirin:

- ☐ tələb, təklif, valyuta və xidmətlər bazarı
- ☐ qiymətli kağızlar, istehlak malları və xidmətlər bazarı
- ☐ istehlak malları, istehsal vasitələri, xidmətlər və maliyyə bazarı
- ☒ əmtəə və xidmətlər, maliyyə, iqtisadi resurslar və valyuta bazarı
- ☐ tələb və təklif, istehsal vasitələri, xidmətlər və valyuta bazarı

117 Makroiqtisadi subyektlərin müəyyənləşdirilməsinin əsas kriteriyası spesifik roldur ki, onlardan hər biri iqtisadi fəaliyyətin təşkilində öz rolunu yerinə yetirir. Bu subyektlərə aiddir:

- ☐ xarici, sahibkar və aksioner sektor
- ☐ xarici, dövlət, aksioner və sahibkarlıq sektoru
- ☐ ev təsərrüfatı, firma və dövlət sektoru
- ☒ xarici sektor, sahibkarlıq, dövlət və ev təsərrüfatı sektoru
- ☐ xarici, ev təsərrüfatı, dövlət sektoru

118 Makroiqtisadiyyatın yarım sistemi bir-birilə üzvi surətdə bağlı olan sahələr kompleksi:

- ☐ meqoiqtisadiyyat
- ☒ mezo iqtisadiyyat
- ☐ mikro iqtisadiyyat
- ☐ makroiqtisadiyyat
- ☐ qlobal iqtisadiyyat

119 Tarixi olaraq makroiqtisadiyyatın predmeti və metodu nə vaxt formalaşmışdır?

- ☐ XX əsrin 50-ci illəri
- ☐ XIX əsrin 30-cu illəri
- ☐ XX əsrin 30-cu illəri
- ☒ XX əsrin 20-ci illəri
- ☐ XIX əsrin 50-ci illəri

120 Bütün iqtisadi subyektlərin fəaliyyətinin ümumiləşmiş nəticəsinin predmeti hansı yanaşma üsulu vasitəsilə öyrənilir?

- ☐ dünya iqtisadiyyatı
- ☐ mezo iqtisadi
- ☐ mikro iqtisadi
- ☒ makroiqtisadi
- ☐ meqoiqtisadi

121 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ÜMM-ə daxil edilir, ÜDM-ə isə daxil edilmir:

- ☐ xarici firmanın ölkədə əldə etdiyi mənfəət;
- ☐ ölkə vətəndaşlarının xarici firmaların səhmlərinə görə aldıkları dividendlər;
- ☒ köhnə avtomobilin alınması;
- ☐ özəl firmaların faiz ödəmələri;
- ☐ düzgün cavab yoxdur;

122 Təkrar hesablanmanı aradan qaldırmaq üçün:

- ☐ bütün ictimai məhsulun ümumi məbləği kimi
- ☐ istehlak fondu ilə yığım fondu arasındakı fərq kimi
- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ ümumi məhsulla aralıq məhsulun fərq kimi hesablanan son ictimai məhsul
- ☐ mövcud məhsulların satış qiyməti ilə aralıq məhsul satışından alınan fərq

123 Ölkənin istehsalının inkişaf dərəcəsini, onun əhalisinin rifah halını ən real müəyyən edən göstərici:

- ☐ xalis milli məhsul
- ☒ adambaşına düşən ümumi milli məhsul
- ☐ milli gəlir
- ☐ ümumi milli məhsul
- ☐ ümumi daxili məhsul

124 Milli hesablar sistemində (MHC) mülkiyyətdən gəlirlər kateqoriyasına aid edilir:

- ☒ qeyri-korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- ☐ xirda sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- ☐ korporativlərin mənfəəti
- ☐ kooperativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- ☐ xüsusi sahibkarlıq sektorunun mənfəəti

125 Milli gəlirdən şəxsi gəlirlərə keçərkən hansılar nəzərə alınmır?

- ☐ dolayı vergilər
- ☐ sosial sığorta ödəmələr
- ☐ transfert ödəmələri
- ☐ müəssisələrdən tutulmuş vergilər
- ☒ fərdi vergilər

126 İstehlakın həcminə təsir edən əsas amillər:

- ☐ alıcının zövqü, psixoloji və sosioloji amil
- ☒ gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- ☐ yığının həcmi, gəlirlərin səviyyəsi
- ☐ gəlirin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- ☐ qiymət, alıcının zövqü, gəlirlərin səviyyəsi

127 Makroiqtisadi bazarları müəyyənləşdirin:

- ☒ əmtəə və xidmətlər, maliyyə, iqtisadi resurslar və valyuta bazarı
- ☐ qiymətli kağızlar, istehlak malları və xidmətlər bazarı
- ☐ tələb, təklif, valyuta və xidmətlər bazarı
- ☐ tələb və təklif, istehsal vasitələri, xidmətlər və valyuta bazarı
- ☐ istehlak malları, istehsal vasitələri, xidmətlər və maliyyə bazarı

128 Ev təsərrüfatının məqsədi:

- ☐ iş qüvvəsinin hərəkətinin maksimumlaşdırılması
- ☐ mənfəətin maksimumlaşdırılması
- ☒ faydalılığın maksimumlaşdırılması
- ☐ rentanın maksimumlaşdırılması
- ☐ əmtəə və xidmətlərin istehlakının maksimumlaşdırılması

129 Makroiqtisadi subyektlərin müəyyənləşdirilməsinin əsas kriteriyası spesifik roldur ki, onlardan hər biri iqtisadi fəaliyyətin təşkilində öz rolunu yerinə yetirir. Bu subyektlərə aiddir:

- ☐ xarici, ev təsərrüfatı, dövlət sektoru
- ☒ xarici sektor, sahibkarlıq, dövlət və ev təsərrüfatı sektoru
- ☐ ev təsərrüfatı, firma və dövlət sektoru
- ☐ xarici, dövlət, aksioner və sahibkarlıq sektoru

- ☐ xarici, sahibkar və aksioner sektor

130 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- ☐ sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
☒ asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
☐ açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
☐ qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
☐ zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

131 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- ☐ sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat
☒ sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
☐ sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
☐ aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
☐ sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat

132 İstehsalın dəyərəcə əvvəlki həcmdə təkrarlanması:

- ☐ tənəzzüllü təkrar istehsal
☒ sadə təkrar istehsal
☐ fərdi təkrar istehsal
☐ geniş təkrar istehsal
☐ konyukturlu təkrar istehsal

133 İstehsal proseslərinin daimi bərpası və təkrarlanması:

- ☐ fərdi təkrar istehsal
☒ təkrar istehsal
☐ sadə təkrar istehsal
☐ geniş təkrar istehsal
☐ üç bənd düzdür

134 İl ərzində istehsal edilmiş məhsulun dəyərinin həmin fondların orta illik dəyərinə olan nisbəti:

- ☐ amortizasiya
☐ fond tutumu
☐ fond qalığı
☒ fondverimi
☐ amortizasiya norması

135 Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri:

- ☐ məşğulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi
☒ iqtisadi artım, məşğulluğun təmin olunması, qiymətlərin stabillik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət
☐ iqtisadi inteqrasiya, milli iqtisadi stabillik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı
☐ iqtisadi səmərəlilik, idxal-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına inteqrasiya
☐ iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət

136 İstehlakın həcminə təsir edən əsas amillər:

- ☒ gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
☐ gəlirin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
☐ yığının həcmi, gəlirlərin səviyyəsi

- ☐ alıcının zövqü, psixoloji və sosioloji amil
- ☐ qiymət, alıcının zövqü, gəlirlərin səviyyəsi

137 Milli iqtisadiyyatın modelləri:

- ☐ liberal milli iqtisadiyyat, inzibati milli iqtisadiyyat, tənzimlənən milli iqtisadiyyat
- ☒ liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat, qarışıq modelli milli iqtisadiyyat
- ☐ qarışıq iqtisadi model
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ sosial və liberal modeli iqtisadiyyat

138 Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat:

- ☒ müstəqil milli iqtisadiyyat
- ☐ qarışıq milli iqtisadiyyat
- ☐ qapalı milli iqtisadiyyat
- ☐ asılı milli iqtisadiyyat
- ☐ yarım müstəqil milli iqtisadiyyat

139 Dövlətin bütün xərcləri və gəlirləri dövlət büdcəsində təsbit olunur?

- ☐ planlaşdırılır
- ☐ olunmur
- ☐ gözlənilir
- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ olunur

140 Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq integrasiya səviyyəsinə görə formaları:

- ☐ açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat
- ☒ açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- ☐ qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat
- ☐ asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- ☐ asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

141 Sənaye istehsalının natamam tsikli, kənd təsərrüfatında yarımfabrikatlar istehsalının üstünlüyü, öz iqtisadi resursları üzərində sərbəst sərəncam verə bilməmək hansı iqtisadiyyatın xüsusiyyətləridir?

- ☒ asılı milli iqtisadiyyatın
- ☐ qarışıq milli iqtisadiyyatın
- ☐ müstəqil milli iqtisadiyyatın
- ☐ qapalı milli iqtisadiyyatın
- ☐ Açıq milli iqtisadiyyatın

142 1933-cü ildə ilk dəfə makroiqtisadiyyat anlayışını işlətməmiş, ekonometrikanın banilərindən biri, iqtisadçı – riyaziyyatçı alim:

- ☒ Raqner Fişer
- ☐ Adam Smit
- ☐ E.Engel
- ☐ Alfred Marşal
- ☐ Con Meynard Keyns

143 İstehsalın dəyərcə daim genişlənən həcmdə təkrarlanması:

- ☒ geniş təkrar istehsal
- ☐ fərdi təkrar istehsal
- ☐ tənəzzüllü təkrar istehsal
- ☐ konyukturlu təkrar istehsal
- ☐ sadə təkrar istehsal

144 İqtisadi şəraitdən asılı olaraq istehsalın həcmnin dəyərcə fərqli templərlə təkrarlanması:

- ☐ ictimai təkrar istehsal
- ☐ tənəzzüllü təkrar istehsal
- ☐ geniş təkrar istehsal
- ☐ sadə təkrar istehsal
- ☒ konyukturlu təkrar istehsal

145 İctimai təkrar istehsalın nəticəsi:

- ☐ istehsal olunmuş məhsulun dəyərcə ifadəsi
- ☐ məcmu məhsul
- ☐ məcmu gəlir
- ☐ məcmu ictimai məhsul
- ☒ istehsalın milli həcmi

146 İctimai istehsalın daim təkrarlanan əlaqə və axın formasında yenidən bərpası və təkrarlanması:

- ☐ fərdi təkrar istehsal
- ☒ ictimai təkrar istehsal
- ☐ intensiv təkrar istehsal
- ☐ geniş təkrar istehsal
- ☐ sadə təkrar istehsal

147 Cəmiyyətin iqtisadi-sosial rifah halını əks etdirən təkrar istehsal:

- ☐ geniş və konyukturlu təkrar istehsal
- ☐ sadə geniş təkrar istehsal
- ☒ fərdi və ictimai təkrar istehsal
- ☐ konyukturlu təkrar istehsal
- ☐ tənəzzüllü təkrar istehsal

148 Xammal resursları hansı qrupa bölünür:

- ☐ tükənən və təkrar istehsal olunan resurslara
- ☒ tükənən və yeniləşən resurslara
- ☐ tükənməz resurslara
- ☐ tükənməz və təkrar istehsal olunan resurslara
- ☐ təkrar istehsal olunan və bərpa olunan resurslara

149 Sənaye istehsalının natamam tsikli, kənd təsərrüfatında yarımfabrikatlar istehsalının üstünlüyü, öz iqtisadi resursları üzərində sərbəst sərəncam verə bilməmək hansı iqtisadiyyatın xüsusiyyətləridir?

- ☐ açıq milli iqtisadiyyatın
- ☐ qarışıq milli iqtisadiyyatın
- ☐ müstəqil milli iqtisadiyyatın
- ☒ asılı milli iqtisadiyyatın
- ☐ qapalı milli iqtisadiyyatın

150 Bütün iqtisadi subyektlərin fəaliyyətinin ümumiləşmiş nəticəsinin predmeti hansı yanaşma üsulu vasitəsilə öyrənilir?

- ☐ mezo iqtisadi
- ☐ dünya iqtisadiyyatı
- ☐ meqo iqtisadi
- ☐ mikro iqtisadi
- ☒ makroiqtisadi

151 Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur:

- ☒ müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- ☐ tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- ☐ müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi
- ☐ bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- ☐ düzgün cavab yoxdur

152 Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat:

- ☒ müstəqil milli iqtisadiyyat
- ☐ qarışıq milli iqtisadiyyat
- ☐ qapalı milli iqtisadiyyat
- ☐ asılı milli iqtisadiyyat
- ☐ yarım müstəqil milli iqtisadiyyat

153 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- ☐ sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- ☐ sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
- ☐ sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat
- ☒ sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- ☐ aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat

154 Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq integrasiya səviyyəsinə görə formaları:

- ☐ açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat
- ☐ qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat
- ☒ açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- ☐ asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- ☐ asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

155 Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri:

- ☐ iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət
- ☐ məşğulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi
- ☐ iqtisadi integrasiya, milli iqtisadi sabitlik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı
- ☐ iqtisadi səmərəlilik, idxal-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına integrasiya
- ☒ iqtisadi artım, məşğulluğun təmin olunması, qiymətlərin sabitlik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət

156 Makroiqtisadiyyatın yarım sistemi bir-birilə üzvi surətdə bağlı olan sahələr kompleksi:

- ☐ meqo iqtisadiyyat
- ☐ qlobal iqtisadiyyat

- ☒ mezoiktisadiyyat
- ☐ mikroiktisadiyyat
- ☐ makroiktisadiyyat

157 Tarixi olaraq makroiktisadiyyatın predmeti və metodu nə vaxt formalaşmışdır?

- ☐ XX əsrin 50-ci illəri
- ☐ XX əsrin 20-ci illəri
- ☐ XIX əsrin 30-cu illəri
- ☐ XIX əsrin 50-ci illəri
- ☒ XX əsrin 30-cu illəri

158 Milli iqtisadiyyatın modelləri:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ sosial və liberal modeli iqtisadiyyat
- ☐ liberal milli iqtisadiyyat, inzibati milli iqtisadiyyat, tənzimlənən milli iqtisadiyyat
- ☒ liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat, qarışıq modelli milli iqtisadiyyat
- ☐ qarışıq iqtisadi model

159 Enerji resurslarına qiymətlərin qalxması nəyə gətirir?

- ☒ məcmu təklif əyrisinin sola yerdəyişməsinə
- ☐ məcmu tələb əyrisinin sağa yerdəyişməsinə
- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ məcmu tələb əyrisinin sola yerdəyişməsinə
- ☐ məcmu təklif əyrisinin sağa yerdəyişməsinə

160 Dövlət əmtəənin tarazlıq qiymətindən aşağı qiymətə satılması haqqında qərar verərsə bu zaman:

- ☐ istehsalçıların gəliri artar, istehlakçıların gəliri azalar
- ☒ alıcıların itkisinə nisbətən satıcıların gəlirləri daha çox yüksələr
- ☐ əvvəlki miqdarda əmtəə satdıqda satıcı ziyana düşmür
- ☐ heç biri doğru deyil
- ☐ istehsalçıların gəliri hökmən artar, istehlakçıların gəliri isə hökmən azalar

161 Uzunmüddətli dövrdə iqtisadiyyatda məhsul buraxılışı müəyyənləşir:

- ☐ qiymət səviyyəsinə təsir ilə
- ☒ kapitalın və əməyin həcmi ilə və həm də istifadə olunan texnologiya ilə
- ☐ əhalinin seçimi ilə
- ☐ faiz dərəcəsinin səviyyəsi ilə
- ☐ pul təklifi, dövlət xərclərinin səviyyəsi və vergilərlə

162 Multiplikator göstərir ki:

- ☐ tələb əyrisini sağa istiqamətləndirir
- ☐ investisiyanın artması ÜMM-un artımında artan effektdə səbəb olur
- ☒ investisiyanın artması ÜMM-un analoji artımına səbəb olur
- ☐ investisiyanın artdığı şəraitdə ÜMM-un artımı müşahidə olunmur
- ☐ investisiyanın artımı bazar tarazlığından asılıdır

163 Qiymətlər vasitəsilə istehsal, istehlak, tələb və təklif arasında əlaqə qiymətin hansı funksiyasıdır?

- ☐ rəqabət

- ☐ tələbat və təklifin balanslaşdırılması
- ☐ tələbat və tələbin balanslaşdırılması
- ☒ tələb və təklifin balanslaşdırılması
- ☐ müəssisə qiymətlərinin balanslaşdırılması

164 İstehsal xidmətlərinə olan səmərəli təklif və səmərəli tələb xidmətlər bazarında tarazlaşır, səmərəli təklif və səmərəli tələb məhsullar bazarında tarazlaşır, satış qiymətləri məhsuldar xidmətlərdə ifadə olunmuş istehsal xərclərinə bərabər bu nəzəriyyə kimindir və necə adlanır:

- ☐ C.Xiksin fərdi texnoloji nəzəriyyəsi
- ☐ E.Çemberlinin ümumi tarazlıq nəzəriyyəsi
- ☐ A.Marşalın fərdi tarazlıq nəzəriyyəsi
- ☒ L.Valrasın ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsi
- ☐ C.Klarkın inkişaf edən sistem daxilində tarazlıq nəzəriyyəsi

165 İqtisadçı-alim, riyaziyyatçı olmaqla bütün bazarlarda azad rəqabət şəraitinə eyni zamanda nail olmaq imkanını əsaslandırmışdır:

- ☒ L.Valras
- ☐ C.Keyns
- ☐ R.Xarrod
- ☐ E.Domar
- ☐ K.Marks

166 C.M.keyns "siyasətinin iqtisadi nəticələri" məqaləsində dövlətin fəaliyyətini tənqid edirdi:

- ☐ cavablardan heç biri düz deyil
- ☐ məcmu təklifin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar
- ☐ məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- ☐ məcmu tələbin artırılması ilə əlaqədar
- ☒ məcmu tələbin məhdudlaşdırılması ilə əlaqədar

167 əgər istehlakçılar qısamüddətli dövrdə cari istehlaka xərclərini artırmağı qərara alsalar:

- ☒ ilk öncə məhsul istehsalı həcmi və məşğulluq artar
- ☐ şərtlər eyni qaldıqda qiymət və məşğulluq artar
- ☐ ilk öncə məhsul istehsalı həcmi və məşğulluq azalar
- ☐ faiz dərəcələri istehsal həcmi və məşğulluğu sabit saxlayır
- ☐ şərtlər eyni qaldıqda məhsul istehsalı və məşğulluq azalar

168 Milli hesablar sisteminə əsasən makroiqtisadi göstəricilər hesablanarkən hansı sahələr arasında fərq müəyyənləşmir:

- ☐ qeyri-maddi istehsal və onun bölmələri arasında
- ☒ maddi və qeyri-maddi istehsal
- ☐ qeyri-maddi istehsal və xidmət sahələri arasında
- ☐ maddi istehsal və xidmət sahələri arasında
- ☐ maddi istehsal və onun bölmələri arasında

169 Milli gəlirdən xalis gəlirə keçərkən nə nəzərə alınmır?

- ☐ dolay vergilər
- ☒ fərdi vergilər
- ☐ müəssisələrdən tutulan vergi
- ☐ nəqliyyat ödəmələri

- ☐ sosial sığorta ödəmələr

170 İstehsal funksiyası nə deməkdir?

- ☐ ÜMM-un nominal həcmi
☐ ÜDM və milli gəlirin nominal həcmi
☐ inflyasiya və işsizliyin qarşılıqlı əlaqəsi
☒ əmək və kapital məsrəflərinin məhsulun həcminə təsiri
☐ xalis milli məhsulun istehsalı amilləri

171 Xaricdə fəaliyyət göstərən iqtisadi subyektlərlə və xarici institutlarla təmsil olunur:

- ☐ iqtisadi konyuktura
☐ ümumiləşdirilmiş bazarlar
☒ xarici bölmə
☐ firma
☐ real kapital bazarı

172 Sahələrarası balans modeli istiqamətlənib:

- ☐ sahənin iqtisadi inkişafına
☐ sahələrarası proporsiyalarda nisbəti tənzimləməyə
☐ ayrı-ayrı sahələrin məhsul istehsalı və onların ehtiyatlarının yaranması
☒ hər sahənin məhsul istehsalının ehtiyatına, mövcud tələbin dolğun olması məqsədi ilə
☐ sahədaxili istehsal ehtiyatlarına, təklifi dolğun təşkil etmək üçün

173 Makroiqtisadi modelin iqtisadiyyatın dörd əsas funksional asılılığına müvafiq quruluşu:

- ☒ texnoloji, defision, davranışlı, institusional
☐ davranış, texnoloji, qiymət, qərar qəbul olunması
☐ tələb-təklif əlaqəsi, texnoloji, qiymət, davranış
☐ davranış, qərar qəbul olunması amili, institusional, tələb-təklif əlaqəsi
☐ qərar qəbul olunması, qiymət, xarici iqtisadi və institusional

174 İstehsalın dəyərəcə həcmnin əvvəlki dövrə nisbətən aşağı səviyyədə təkrarlanması:

- ☐ geniş təkrar istehsal
☐ sadə təkrar istehsal
☐ fərdi təkrar istehsal
☐ konyukturalı təkrar istehsal
☒ tənəzzüllü təkrar istehsal

175 Maliyyə bazarının tərkib hissələridir :

- ☐ təbii resurslar bazarı
☒ pul bazarı və qiymətli kağızlar bazarı
☐ hamısı düzdür
☐ torpaq bazarı
☐ əmək bazarı

176 Məşğulluq, inflyasiya işsizlik, planlaşdırılmış xərcləri hansı dəyişənlərə aid etmək olar:

- ☐ texnoloji dəyişikliklər
☐ hamısı düzdür
☒ endogen (daxili) dəyişənlər

- ☐ ekzogen (xarici) dəyişənlər
- ☐ davranış dəyişiklikləri

177 Paretoya görə ümumi iqtisadi müvazinətliyin meyarı (kriteriya) nədir?

- ☐ ictimai rifah halının yaxşılaşdırılması
- ☒ fərdlərin və əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması
- ☐ məcmu faydalılığın açıqlanması
- ☐ maksimum faydalılıq
- ☐ fərdi rifah halının qiymətləndirilməsi

178 İnflyasiya zamanı real gəlir azalarsa, nominal gəlir:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ artacaq;
- ☐ azalacaq;
- ☐ dəyişməz qalacaq;
- ☒ birmənalı söyləmək mümkün deyil;

179 Friksion işsizlik o zaman baş verir ki:

- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☐ iqtisadiyyatda texnoloji dəyişiklər baş verir;
- ☐ iqtisadi tənəzzül şəraitində firmalar iş yerlərini ixtisar edir;
- ☒ fəhlələr yeni iş yeri axtarmaq üçün iş yerlərini tərk edirlər;
- ☐ fəhlələr iş yerlərinin tərk edir və yeni iş yerinin axtarışını dayandırır;

180 Aşağıdakılardan hansı inflyasiya göstəricisi kimi çıxış edə bilər:

- ☒ istehlak qiymətləri indeksi;
- ☐ valyuta məzənnəsi;
- ☐ pul kütləsinin artım tempi;
- ☐ Dou-Cons indeksi;
- ☐ faiz dərəcəsi;

181 Aşağıda göstərilən hansı halda friksion işsizlik baş vermir:

- ☐ bəzi firmalar iflasa uğrayırlar;
- ☐ fəhlələr iş yerində bərpa olmalarını gözləyirlər;
- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☒ iqtisadiyyatda struktur dəyişikliklər baş verir;
- ☐ fəhlələr yeni iş yeri axtarmaq üçün iş yerlərini tərk edirlər;

182 Sosial bazar təsərrüfatı anlamı ilk dəfə kimin tərəfindən istifadə olunub?

- ☐ K.Menger
- ☐ C.Keyns
- ☐ M.Fridmen
- ☒ A.Myüller-Armak
- ☐ P.Samuelson

183 Makroiqtisadi sabitliyin məqsədi:

- ☐ idxalla ixrac balansını sabitləşdirmək
- ☐ istehsalı genişləndirmək

- ☐ işsizliyin səviyyəsini sabit saxlamaq
- ☒ MG-in artımı, işsizliyin saxlanılması, xalis ixrac və qiymət səviyyəsi
- ☐ idxala üstünlük vermək

184 İqtisadi tsiklin fazalarına görə fiskal siyasətin növləri:

- ☐ pul-kredit (monetar siyasət)
- ☐ avtomatik fiskal siyasət
- ☐ diskresion fiskal siyasət
- ☒ stimullaşdırıcı və ləngidici fiskal siyasət
- ☐ büdcə-vergi siyasəti

185 Dövlətin sabitləşdirmə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar –bu:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ fiskal, pul-kredit və kombinəlaşdırılmış
- ☐ məcmu tələbin tənzimlənməsi
- ☐ məcmu təklifin tənzimlənməsi
- ☐ məcmu tələb və təklifin tənzimlənməsi

186 Dövlətin iqtisadiyyatın depresiya dövründə apardığı siyasət:

- ☐ fiskal siyasət
- ☐ tənzimləyici siyasət
- ☒ stimullaşdırıcı siyasət
- ☐ dayanıqlı siyasət
- ☐ monetar siyasət

187 Azad yarış sosial bazar təsərrüfatının əsas elementidir fikri kimə aiddir:

- ☒ L.Erxard
- ☐ A.Ryustov
- ☐ V.Renke
- ☐ F.Xayek
- ☐ V.Oyken

188 Sosial plüralizm konsepsiyası kimə aiddir:

- ☐ V.Oyken
- ☐ F.Xayek
- ☐ V.Renke
- ☐ A.Ryustov
- ☒ V.Zombart

189 Proteksionalizm sənaye üçün qanundur fikri kimə məxsusdur?

- ☐ L.Mizes
- ☒ F.List
- ☐ L.Erxard
- ☐ A.Monkretyen
- ☐ V.Oyken

190 Sosial bazar təsərrüfatı nəzəriyyəsini praktiki olaraq həyata keçirən kim olmuşdur?

- ☐ L.Mizes

- ☐ V.Oyken
- ☒ L.Erxard
- ☐ F.Xayek
- ☐ A.Ryustov

191 Sosial bazar təsərrüfatı nəzəriyyəsinin əsas prinsiplərini kim işləyib hazırlamışdır?

- ☐ C.Keyns
- ☒ V.Oyken
- ☐ Y.Şumpeter
- ☐ C.Robinson
- ☐ F.Xayek

192 Alman tarixi məktəbi nəyi iqtisadi təhlilin predmeti hesab edirdilər?

- ☐ əmək haqqını və istehsal dairəsini
- ☐ təbii resursları
- ☐ istehsal sferasını
- ☐ istehsal və tədavül sferasını
- ☒ iqtisadi və qeyri-iqtisadi amilləri

193 Şəxsi yardımçı təsərrüfatda yaradılan və əhalinin şəxsi istehlakına natural şəkildə daxil olan vəsaitlərin dəyərini əks etdirir:

- ☒ natural gəlirlər
- ☐ pul gəlirləri
- ☐ real gəlirlər
- ☐ şəxsi sərəncamda qalan gəlirlər
- ☐ nominal gəlirlər

194 Indeksasiya təqaüdçülərin və qərarlaşmış gəlirlərə malik olan cəmiyyətin digər üzvlərinin həyat səviyyəsinin:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ artan səviyyədə saxlanılması üçün istifadə edilir
- ☐ aşağı səviyyədə saxlanılması üçün istifadə edilir
- ☐ üstün səviyyədə saxlanılması üçün istifadə edilir
- ☒ normal səviyyədə saxlanılması üçün istifadə edilir

195 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun hədlərini xarakterizə etmir?

- ☐ tədrici
- ☐ nisbi
- ☐ mütləq
- ☒ iqtisadi
- ☐ xroniki

196 Ümidini itirmiş işçi işləmək istəyir, ancaq iş yeri axtarmağı dayandırıb:

- ☐ işsizlərin həcmində gözləyənlər sırasındadır
- ☐ friksion işsizliyin həcmində nəzərə alınır
- ☐ gizli işsizlər sırasındadır
- ☒ artıq işçi qüvvəsi tərkibində hesaba alınmır
- ☐ qanunauyğun olaraq minimum əmək haqqı səviyyəsində yardım alır

197 Alman tarixi məktəbinin II mərhələsinin əsas nümayəndələri kimdir:

- ☒ Q.Şmoller, L.Brentano, K.Büxer
- ☐ V.Roşer, B. Hildebrand, K.Knis
- ☐ B.Zombart, R.Ştolsman, R.Ştammler, A.Amon
- ☐ F.List, A.Müller
- ☐ K.Marks, F.Engels

198 V.Oykenə görə bəşər cəmiyyətində iqtisadiyyatın tipi necə olmalıdır?

- ☒ mərkəzdən idarə edilən və mübadilə iqtisadiyyatı
- ☐ imperializm
- ☐ totalitarizm
- ☐ azad, açıq təsərrüfat
- ☐ kommunizm

199 Sosial bazar təsərrüfatı ifadəsi ilk dəfə kim tərəfindən istifadə olunub?

- ☐ K.Marks
- ☐ C.Keyns
- ☒ A.Myüller-Armak
- ☐ M.Fridmen
- ☐ P.Samuelson

200 İnsanların həyat səviyyəsi yüksək olduqca onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən azalır:

- ☒ Engel qanunu
- ☐ Sey qanunu
- ☐ Valras qanunu
- ☐ Qossen qanunu
- ☐ Oyken qanunu

201 Aşağıdakı kateqoriyalardan hansı sosial plüralizm konsepsiyasının tərkib hissəsidir?

- ☒ bunların hamısı
- ☐ kapitalizm
- ☐ konerativ təsərrüfat
- ☐ ictimai təsərrüfat
- ☐ sərvət və kəndli təsərrüfatı

202 Makroiqtisadi siyasətin ən vacib vəzifəsi:

- ☐ müvazinətli qiyməti stabilləşdirmək
- ☐ məcmu tələbatın stabilləşməsi
- ☐ məcmu təklifin stabilləşməsi
- ☒ məcmu tələbin stabilləşməsi
- ☐ məcmu xərclərin stabilləşməsi

203 İqtisadi tsiklin fazalarına görə fiskal siyasətin növləri:

- ☐ büdcə-vergi siyasəti
- ☒ stimullaşdırıcı və ləngidici fiskal siyasət
- ☐ avtomatik fiskal siyasət
- ☐ diskresion fiskal siyasət
- ☐ pul-kredit (monetar siyasət)

204 Aşağıdakı əsərlərdən V.Zombarta aid olanını seçin:

- ☒ bunların hamısı
- ☐ "Təsərrüfat həyatının quruluşu"
- ☐ "Müasir kapitalizm"
- ☐ "Sosializm və XIX əsrin sosial hərəkatı"
- ☐ "Alman sosializmi"

205 Yunan sözü olub kuklos tsikl anlayışı:

- ☐ dövr deməkdir
- ☒ çevrə deməkdir
- ☐ dalğa deməkdir
- ☐ dövriyyə deməkdir
- ☐ kontur deməkdir

206 Uzunmüddətli işsizliyə aiddir:

- ☐ tsiklik friksion
- ☐ mövsümi, tsiklik
- ☐ friksion, struktur
- ☐ mövsümi, friksion
- ☒ tsiklik, struktur

207 Müasir kapitalizm cəmiyyətində istehsal səviyyəsi ilə məşğulluğu – istehsal olunan əmtəələr, xidmətlər və uyğun olaraq məşğulluq səviyyəsinin ümumi və məcmu məsrəflərin səviyyəsindən birbaşa asılı olduğunu tədqiq edən nəzəriyyəçi:

- ☐ C.Mill
- ☐ A.Marşal
- ☐ J.B.Sey
- ☒ C.Keyns
- ☐ A.Piqu

208 Qiymətlərin ümumi səviyyəsi durmadan yüksəlir, pulun alıcılıq qabiliyyəti durmadan aşağı enir:

- ☐ təklif inflyasiyası
- ☒ açıq inflyasiya
- ☐ tələb inflyasiyası
- ☐ gizli inflyasiya
- ☐ xərclər inflyasiyası

209 Qiymət artımı və işsizlik dinamikası arasında qrafik asılılıq:

- ☐ Engel əyrisi
- ☐ Lorens əyrisi
- ☒ Filips əyrisi
- ☐ Laffer əyrisi
- ☐ Valras əyrisi

210 Qısamüddətli işsizliyə aiddir:

- ☐ mövsümi, tsiklik
- ☐ tsiklik, friksion
- ☒ mövsümi, friksion

- ☐ struktur, tsiklik
- ☐ friksion, tsiklik

211 İnflyasiyanın səbəbləri hansılardır:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ sabit templi iqtisadi artım
- ☐ əmək haqqının əmək məhsuldarlığına nisbətən üstün artımı
- ☐ istehsalın sürətli inkişafı
- ☒ istehsalçılar arasında rəqabətin pozulması

212 İnflyasiyanın əksi olub qiymətlərin ümumi səviyyəsinin davamlı və ardıcıl olaraq aşağı düşməsi:

- ☐ qiymətin ümumi səviyyəsinin dəyişməsi
- ☒ deflyasiya
- ☐ qiymət indeksi
- ☐ inflyasiya tempi
- ☐ staqflyasiya

213 Alman tarixi məktəbinin metodologiyasını klassik məktəbdən fərqləndirən cəhətlər:

- ☒ bunların hamısı
- ☐ ictimai mənafenin şəxsi mənafedən üstün tutulması
- ☐ iqtisadi və qeyri-iqtisadi amillərə üstünlük verilməsi
- ☐ siyasi iqtisada milli elm kimi baxılması
- ☐ iqtisadi hadisələrə tarixi mövqedən yanaşılması

214 Fasiləsiz proses olub cəmiyyətin inkişafının bütün mərhələlərində baş verən mütərəqqi dəyişiklikləri ifadə edir:

- ☐ elmi nailiyyətlər
- ☐ tərəqqi
- ☐ texnoloji təkmilləşmə
- ☐ sürətli inkişaf
- ☒ elmi-texniki tərəqqi

215 Artan kapitalla silahlanma və artan əmək məhsuldarlığı daimi kapitalverimi ilə müşayiət olunur. Bu:

- ☐ əməkqoruyucu ETP
- ☒ neytral ETP
- ☐ Xiksə görə ETP
- ☐ ETP kapitalqoruyucu tipi
- ☐ Xarroda görə ETP

216 İnflyasiya və işsizliyin nəticələri iqtisadiyyatın hansı səviyyəsinin problemdir:

- ☐ dünya iqtisadiyyatının
- ☒ makroiqtisadiyyatın
- ☐ qlobal iqtisadiyyatın
- ☐ regional iqtisadiyyatın
- ☐ meqaiqtisadiyyatın

217 İnflyasiya ilə işsizlik arasında əlaqəni ilk dəfə kim araşdırmışdır?

- ☐ K.Marks

- ☐ M.Fridman
- ☒ O.Filips
- ☐ V.Oyken
- ☐ C.Keyns

218 İnflyasiyanın səbəbləri hansılardır:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ sabit templi iqtisadi artım
- ☐ əmək haqqının əmək məhsuldarlığına nisbətən üstün artımı
- ☐ istehsalın sürətli inkişafı
- ☒ istehsalçılar arasında rəqabətin pozulması

219 İnflyasiyanın əksi olub qiymətlərin ümumi səviyyəsinin davamlı və ardıcıl olaraq aşağı düşməsi:

- ☐ qiymətin ümumi səviyyəsinin dəyişməsi
- ☒ deflyasiya
- ☐ qiymət indeksi
- ☐ inflyasiya tempi
- ☐ staqflyasiya

220 İnflyasiya və işsizliyin nəticələri iqtisadiyyatın hansı səviyyəsinin problemidir:

- ☐ dünya iqtisadiyyatının
- ☒ makroiqtisadiyyatın
- ☐ qlobal iqtisadiyyatın
- ☐ regional iqtisadiyyatın
- ☐ meqaiqtisadiyyatın

221 İnflyasiya ilə işsizlik arasında əlaqəni ilk dəfə kim araşdırmışdır?

- ☐ K.Marks
- ☐ M.Fridman
- ☒ O.Filips
- ☐ V.Oyken
- ☐ C.Keyns

222 İqtisadi tsiklin təbiəti xarici səbəblərdən asılıdır:

- ☐ hamısı düzdür
- ☒ ekzogen faktor
- ☐ qısamüddətli
- ☐ elektik faktor
- ☐ endogen faktor

223 İqtisadi tsiklin təbiəti ekzogen və endogen meyillərin vəhdətindən yaranır:

- ☐ ekzogen faktor
- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ elektik faktor
- ☐ endogen faktor
- ☐ hamısı düzdür

224 İqtisadi tsiklin məzmunu onun daxili qanunauyğunluqlarından asılıdır:

- ☐ uzunmüddətli
- ☒ endogen faktor
- ☐ elektik faktor
- ☐ qısamüddətli
- ☐ ekzogen faktor

225 İqtisadi böhran, durğunluq, canlanma, yüksəlişin dövrü olaraq təkrarlanması:

- ☐ iqtisadi tənəzzül
- ☐ iqtisadi yüksəliş
- ☐ iqtisadi böhran
- ☒ iqtisadi tsikl
- ☐ iqtisadi artım

226 Xarakterinə görə inflyasiyanın növləri:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ açıq-gizli
- ☐ tələb və təklif
- ☐ uyğunlaşan-gözlənilən
- ☐ hiper-mülayim

227 Bir-birini ardıcıl əvəz edən tsiklin fazalarını iqtisadçılardan kim müəyyənləşdirmişdir:

- ☐ Q.Xabler
- ☒ K.Marks
- ☐ D.Kondratyev
- ☐ J.Sismondi
- ☐ K.Mitçel

228 Aşağıdakılardan hansılar inflyasiyanın sürətli artım növünə aid deyil?

- ☐ qəfil
- ☒ gözlənilən
- ☐ sürətli
- ☐ mülayim
- ☐ ifrat (hiper)

229 Aşağıdakılardan hansılar iqtisadi tsikl fazalarına aid deyil?

- ☐ canlanma
- ☐ yüksəliş
- ☐ durğunluq
- ☐ böhran
- ☒ büdcə kəsirinin artımı

230 7-12 ili əhatə edən tsikllər:

- ☐ Forrester tsiklləri
- ☒ ortamüddətli tsikllər
- ☐ uzunmüddətli tsikllər
- ☐ Toffer tsiklləri
- ☐ qısamüddətli tsikllər

231 40-60 ili əhatə edən tsikllər:

- ☐ Forrester tsiklləri
- ☒ uzunmüddətli tsikllər
- ☐ qısamüddətli tsikllər
- ☐ Toffər tsiklləri
- ☐ ortamüddətli tsikllər

232 2-4 ili əhatə edən tsikllər:

- ☐ ortamüddətli tsikllər
- ☒ qısamüddətli tsikllər
- ☐ Forrester tsiklləri
- ☐ Toffər tsiklləri
- ☐ uzunmüddətli tsikllər

233 əhalinin hər nəfərinə düşən maddi nemətlərin və xidmətlərin kəmiyyət və keyfiyyətini əks etdirən göstərici:

- ☐ əmək haqqı
- ☒ həyat səviyyəsi
- ☐ həyat tərzı
- ☐ yaşayış vasitələri
- ☐ həyat göstəricisi

234 Dövlətin sabitləşdirmə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar –bu:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ məcmu təklifin tənzimlənməsi
- ☐ məcmu tələbin tənzimlənməsi
- ☒ fiskal, pul-kredit və kombinəlaşdırılmış
- ☐ məcmu tələb və təklifin tənzimlənməsi

235 Vətəndaşların, ilk növbədə əhalinin ən ağır maddi vəziyyətdə olan tədbirlərinin inflyasiyadan, işsizlikdən müdafiəsinə yönəldilən siyasət:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ dövlətin monetar siyasəti
- ☒ dövlətin sosial siyasəti
- ☐ dövlətin iqtisadi siyasəti
- ☐ dövlətin antiinflyasiya siyasəti

236 İnflyasiya zamanı nominal ÜDM:

- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☐ real ÜDM-dən zəif artır;
- ☒ real ÜDM-dən tez artır;
- ☐ real ÜDM-in tempi ilə artır;
- ☐ dəyişməz qalır;

237 Tarazlığın istənilən məşğulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

- ☐ dövlətin qiymət siyasətidir
- ☐ dövlətin fiskal siyasətidir
- ☐ dövlətin monetar siyasətidir
- ☒ dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- ☐ dövlətin tənzimləmə siyasətidir

238 Böhran fazasının əlamətləri:

- ☐ istehsalın dirçəlişi
- ☒ işsizlərin sayının artması
- ☐ istehsalda durğunluq
- ☐ istehsalın həcmi sabitdir
- ☐ yuxarıda göstərilənlərin hamısı

239 İqtisadi şok anı və iqtisadi siyasətin cavab tədbirlərinin qəbul edildiyi an arasındakı dövr:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ stimullaşdırıcı siyasət
- ☐ xarici sabitləşmə siyasəti
- ☒ daxili sabitləşmə siyasəti
- ☐ stimullaşdırıcı xarici ticarət siyasəti

240 Aşağıdakılardan hansılar inflyasiyanın sosial-iqtisadi nəticələrinə daxildir?

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ sürətli inflyasiya şəraitində istehsalın artımı
- ☐ pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi
- ☐ mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü
- ☒ mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü, pulun alıcıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi, sürətli inflyasiya şəraitində istehsalın artımı

241 Amerikan iqtisadçısı A.Oukenin hesablamasına görə faktiki işsizlik məşğulluğun təbii səviyyəsindən 1% olunması, bu ÜDM-un həcmnin aşağıdakı qədər itirilməsidir:

- ☐ 3,5%
- ☒ 2,5%
- ☐ 2%
- ☐ 1,5%
- ☐ 3%

242 200 ili əhatə edən tsikllər:

- ☐ ortamüddətli tsikllər
- ☒ Forrester tsiklləri
- ☐ uzunmüddətli tsikllər
- ☐ Toffer tsiklləri
- ☐ qısamüddətli tsikllər

243 Müəyyən dövrdə ev təsərrüfatları tərəfindən əldə edilmiş və istehsal olunmuş natural və pul vəsaitlərinin məcmusu:

- ☒ əhali gəlirləri
- ☐ nominal pul gəliri
- ☐ pul gəlirləri
- ☐ əhalinin natural gəlirləri
- ☐ real pul gəlirləri

244 Məhsul istehsalı zamanı iqtisadi resurslardan sərbəst istifadə etmək, nə istehsal etmək, bazarda kimə və neçəyə satmaq və iqtisadi baxımdan tam sərbəst olmaq?

- ☐ azad menecer
- ☒ azad sahibkarlıq

- ☐ azad kooperativçi
- ☐ azad insan
- ☐ azad istehsalçı

245 Cəmiyyətin sosial-iqtisadi strukturunda əhalinin müxtəlif ictimai qruplarının hərəkətini, dəyişikliklərin müəyyənləşdirilməsi:

- ☒ cəmiyyətin mobilliyi
- ☐ iqtisadi mobillik
- ☐ sosial mobillik
- ☐ demoqrafik mobillik
- ☐ əhali hərəkəti

246 İnstitusional əhali göstəricisi, iş qüvvəsi tərkibinə daxil olmayan məşğul, işsizlərin sayı nəyi xarakterizə edir?

- ☐ işləməyən işçilərin sayını
- ☐ əməkqabiliyyətli əhalini
- ☒ məşğulluğu-işsizliyi
- ☐ işsizliyi
- ☐ işlək insanların sayını

247 İnflyasiyanın tam məzmunu özünü aşağıdakılardan hansında əks etdirir?

- ☐ gəlirlərin həcmnin artması nəticəsində qiymətlərin artımı
- ☐ büdcə kəsirinin artması ilə əlaqədar qiymətlərin qeyri-proporsional artımı
- ☒ məcmu tələblə məcmu təklif arasında tarazlığın pozulması nəticəsində qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artması
- ☐ qiymətlərin səviyyəsinin uzun müddətli artım tempi
- ☐ istehlak mallarının istehsalının azalması nəticəsində qiymətlərin artımı

248 Məcmu tələbin cəmi bütövlükdə necə ifadə oluna bilər?

- ☐ dövlət tədrarükləri kimi
- ☐ xüsusi bölmənin investisiya xərcləri kimi
- ☐ xalis ixrac kimi
- ☐ ev təsərrüfatlarının istehlak xərcləri kimi
- ☒ bütövlükdə götürülən xərclərin cəmi kimi

249 Sərvəti istehlak predmetlərində görünən iqtisadçı kim olmuşdur:

- ☒ P.Buagilber
- ☐ K.Marks
- ☐ U.S.Cevons
- ☐ S.Sismondi
- ☐ A.Marşal

250 Milli istehsalın (məhsulun) real həcmnin qiymətlərinin səviyyəsində asılılığı ayrısı:

- ☒ məcmu təklif ayrısı
- ☐ məcmu tələb ayrısı
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ milli gəlirin dinamikası ayrısı

251 J.B.Seyin fikrinə görə:

- ☐ doğumun yüksək tempi əhali artıqlığı yaradır
- ☐ pul təkrar istehsalın müstəqil amilidir
- ☐ tələb müfəviq təklif yaradır
- ☒ dövlət iqtisadiyyata müdaxilə etməməlidir
- ☐ dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi zəruridir

252 J.B.Sey qanunu belədir ki:

- ☐ qiymətin artımı təklifin azalmasına gətirib çıxarır
- ☐ təklif özünün xüsusi tələbini yaradır
- ☐ təlfin, eləcə də tələbin əyrisinin hərəkətləri bazar tarazlığına gətirib çıxarır
- ☒ qiymətlərin artımı təklifin çoxalmasına gətirib çıxarır
- ☐ əmək haqqı və qiymət çevik hesab olunmur, ona görə də bazar tarazlığının əldə olunmasına əngəl yaradır

253 Məntiqi, qrafiki və cəbri formada müxtəlif iqtisadi hadisələrin və proseslərin bir-biri ilə funksional asılılığının müəyyənəşdirilməsi:

- ☐ makroiqtisadi siyasətin izahı
- ☐ makroiqtisadi modellər
- ☐ makroiqtisadi göstəricilər
- ☒ makroiqtisadi dəyişənlər
- ☐ makroiqtisadi axınlar

254 İqtisadi tsiklin əsas səbəbi cari gəlirlərin çox hissəsinin əmanətə, az hissəsinin isə şəxsi istehlaka yönəlməsidir. Bu hansı nəzəriyyədir?

- ☐ ifrat yığılma nəzəriyyəsi
- ☒ natamam istehlak nəzəriyyəsi
- ☐ monetar nəzəriyyə
- ☐ xarici amillər nəzəriyyəsi
- ☐ marksist nəzəriyyə

255 Aşağıdakı nəzəriyyələrdən hansı S.Sismondiyə məxsusdur:

- ☒ böhran təsadüfi deyil, o daxili ziddiyyətlərin, yəni istehsal və istehlak arasındakı ziddiyyətin mühüm təzahürüdür
- ☐ bütün alıcı və satıcılar “Zənginlik zənciri” içində bir-biri ilə sıx şəkildə bağlanmışdır
- ☐ böhran tələbin artıqlığı üzündən baş verir
- ☐ ümumi böhran mümkün deyil, yalnız təsadüfi ayrı-ayrı məhsullar istehsalının böhranı labüddür
- ☐ adamlar nemətlərin nəinki çatışmazlığından, eyni zamanda artıqlığından da ölə bilərlər

256 J.B.Sey göstərmişdir ki:

- ☐ qiymətin artımı təklifin azalmasına gətirib çıxarır
- ☐ təklif özünün xüsusi tələbini yaradır
- ☐ təlfin, eləcə də tələbin əyrisinin hərəkətləri bazar tarazlığına gətirib çıxarır
- ☒ qiymətlərin artımı təklifin çoxalmasına gətirib çıxarır
- ☐ əmək haqqı və qiymət çevik hesab olunmur, ona görə də bazar tarazlığının əldə olunmasına əngəl yaradır

257 Aşağıdakı nəzəriyyələrdən hansı Maltusa məxsusdur:

- ☒ satış problemini iqtisadi nəzəriyyənin mərkəzinə qoymuşdur
- ☐ bütün alıcı və satıcılar “Zənginlik zənciri” içində bir-biri ilə sıx şəkildə bağlanmışdır
- ☐ böhran tələbin həm artıqlığı, həm də çatışmazlığı üzündən baş verir
- ☐ ümumi böhran mümkün deyil, yalnız təsadüfi ayrı-ayrı məhsullar istehsalının böhranı labüddür
- ☐ adamlar nemətlərin nəinki çatışmazlığından, eyni zamanda artıqlığından da ölə bilərlər

258 Aşağıdakı iqtisadçılardan hansı iqtisadiyyata dövlət müdaxiləsinin tərəfdarı olmuşdur?

- ☐ P.Buagilber
- ☐ D.Rikardo
- ☒ S.Sismondi
- ☐ J.B.Sey
- ☐ A.Smit

259 1000-2000 ili əhatə edən tsikllər:

- ☐ uzunmüddətli tsikllər
- ☐ qısamüddətli tsikllər
- ☐ Forrester tsiklləri
- ☐ ortamüddətli tsikllər
- ☒ Toffər tsiklləri

260 Yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri sistemi:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- ☐ sosial təminat
- ☐ inflyasiya şəraitində istehlak qiymətlərinin artmasını dayandırmaq
- ☒ gəlirlərin dövlət indeksiyası

261 Ümumiləşdirilmiş makroiqtisadi modellərin köməyi ilə müəyyənləşdirilir:

- ☐ hökumət tədbirləri koordinasiya edilir
- ☐ iqtisadi problemlərin həlli axtarılır
- ☐ makroiqtisadi siyasətin elastikliyi
- ☒ idarəetmənin kompleks alternativ üsulları
- ☐ makroiqtisadi göstəricilər optimallaşdırılır

262 İnflyasiya nəyə gətirir?

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ məcmu tələbin azalmasına
- ☐ ev təsərrüfatlarının alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsinə
- ☐ real gəlirlərin azalmasına
- ☒ hamısı düzdür

263 İqtisadi tsiklin səbəblərindən biri:

- ☐ heç biri doğru deyil
- ☒ elmi-texniki tərəqqi
- ☐ məcmu xərclərdəki dəyişiklik
- ☐ təbii resurs yataqlarının tapılması
- ☐ hamısı düzdür

264 İqtisadi aktivlik mövsümü xarakter daşıyan sahələrdə baş verir və bayramlar ərəfəsində daha da güclənir:

- ☐ resurslardan qeyri-səmərəli istifadə
- ☒ qeyri-tsiklik aktivlik
- ☐ antitsiklik aktivlik
- ☐ tsiklik aktivlik

- ☐ resurslardan səmərəli istifadə

265 İki konsepsiyaya müvafiq olaraq bazar konyuktura mexanizminin dinamikasını əks etdirən işgüzar tsikl modeli, akselerator və multiplikator prinsipi:

- ☐ Xekşer-Olin
☐ Marks-Engels
☒ Samuelson-Xiks
☐ Smit-Rikardo
☐ Keynes-Marşal

266 Gözlənilən inflyasiya:

- ☐ açıq inflyasiyadır
☒ əvvəlcədən nəzərə alınan, proqnozlaşdırılan inflyasiyadır
☐ təbii inflyasiyadır
☐ tələb inflyasiyasıdır
☐ təklif inflyasiyasıdır

267 İnflyasiya tempini hesablamaq üçün hansı qiymət indeksi daha xarakterikdir?

- ☐ heç biri doğru deyil
☒ real ümumi məhsul indeksi
☐ istehlak vasitələri indeksi
☐ istehsal vasitələri indeksi
☐ hamısı düzdür

268 Hər hansı bir iqtisadi siyasət tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrü ilə bu tədbirlərin nəticəsinin həyata keçirildiyi dövr arasında vaxt:

- ☐ stimullaşdırıcı idxal siyasət
☒ daxili sabitləşmə siyasəti vaxtı
☐ xarici sabitləşmə siyasəti
☐ investisiya proyektlərinin həyata keçirilməsi
☐ xalis ixrac siyasəti

269 İşsizlik nəticəsində potensial əmtəə və xidmətlərin itkisinin hesablanması kimin işlədiyi qanuna əsasən həyata keçirilir?

- ☐ amerikan alimi X.Berner
☐ ingilis iqtisadçısı A.Filiks
☐ amerikan iqtisadçısı M.Fridmen
☒ amerikan alimi A.Ouken
☐ amerikan alimi P.Samuelson

270 İş qabiliyyətli əhalinin hərəkətini və istifadəsini xarakterizə edən qanun necə adlanır?

- ☐ əhalinin hərəkət və yerdəyişmə qanunu
☒ əhali məşğulluğu qanunu
☐ əhalinin yerdəyişməsi qanunu
☐ əhalinin hərəkət və istifadəsi qanunu
☐ belə bir qanun yoxdur

271 İş axtarmaqla, iş yeri gözləməklə və yaxın gələcəkdə işlə təmin olunan əmək qabiliyyətli adamlar aiddir:

- ☐ tsiklik işsizliyə
- ☐ institutsional işsizliyə
- ☐ struktur işsizliyə
- ☒ friksion işsizliyə
- ☐ təbii işsizliyə

272 Ölkə iqtisadiyyatının əksər sahələrində tələblə təklif arasında uzunmüddətli tarazlığın pozulması ilə əlaqədar qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artması:

- ☐ tənzimlənmənin pozulması
- ☒ inflyasiya
- ☐ tarazlığın pozulması
- ☐ deflyasiya
- ☐ inhisarçılıq

273 Mövsümi işsizlik hansı növ işsizlik daxilində öyrənilir?

- ☐ natamam işsizlik
- ☐ struktur işsizlik
- ☐ tsiklik işsizlik
- ☒ friksion işsizlik
- ☐ hamısı daxilində

274 Məsrəflərin ümumi həcmnin artması ilə bağlı inflyasiyanın səbəblərini öyrənən nəzəriyyə:

- ☐ tələb nəzəriyyəsi
- ☒ təklif nəzəriyyəsi
- ☐ gözləmə nəzəriyyəsi
- ☐ xərclər nəzəriyyəsi
- ☐ yığılm nəzəriyyəsi

275 Qiymətlərin aşağıdakı hansı artım sürəti sürətli inflyasiyaya aiddir?

- ☐ 10%-dən 500%-ə
- ☐ 50%-dən 500%-ə qədər
- ☒ 10%-dən 50%-ə qədər
- ☐ il ərzində qiymətlərin artım sürəti 10%-ə qədər
- ☐ 500%-dən yuxarı

276 Kurnest tsiklləri:

- ☐ qısamüddətli tsikllər
- ☒ tikinti tsiklləri
- ☐ Forrester tsiklləri
- ☐ Toffər tsiklləri
- ☐ uzunmüddətli tsikllər

277 Uzunmüddətli iqtisadi tsikllər kim tərəfindən araşdırılmışdır?

- ☐ R.Lukas
- ☐ C.Kitçin
- ☒ N.Kondratyev
- ☐ U.Mitçel
- ☐ K.Juqlyar

278 Struktur böhranın əhatə dairəsi:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ hər ikisi
- ☒ istehsalın bir neçə sahəsi
- ☐ bütövlükdə iqtisadiyyat
- ☐ heç biri düz deyil

279 Sosial siyasətin xarakteri və məzmunu sosial proseslərin idarə edilməsinə dövlətin müdaxilə etməsi səviyyəsindən asılı olaraq sosial siyasət neçə qrupa bölünür:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ üç – qalıq, monetar və inistitusionnal prinsipli sosial siyasət
- ☒ iki – qalıq və institusional prinsipli sosial siyasət
- ☐ bir institusional prinsipli sosial siyasət
- ☐ dörd – qalıq, monetar, institusional və proteksionist sosial siyasət

280 İşsizliyin iş qüvvəsinə faizlə olan nisbəti:

- ☒ işsizlik norması
- ☐ işsizliyin səviyyəsi
- ☐ işsizliyin əyrisi
- ☐ işsizliyin kəmiyyəti
- ☐ işsizlik

281 İstehsalın durğunluğu zamanı baş verən işsizlik:

- ☐ axıclı işsizlik
- ☒ tsiklik işsizlik
- ☐ struktur işsizlik
- ☐ xroniki işsizlik
- ☐ gizli işsizlik

282 Uzunmüddətli dövrdə iş qüvvəsinin tərkibində işsizlərin payını ifadə edir:

- ☐ cavablardan heç biri düz deyil
- ☐ təbii özüməşğulluq
- ☒ işsizliyin təbii səviyyəsi
- ☐ işsizliyin təbii norması
- ☐ təbii ikili məşğulluq

283 Ölçülən işsizlik, faktiki işsizlikdən az ola bilər, belə ki:

- ☐ bütün cavablar düzdür
- ☐ özünü işsiz elan edənlərin bəziləri ciddi olaraq iş axtarmaqla məşğul olurlar
- ☐ ölçülən işsizlik friksion işsizliyi nəzərə almır
- ☒ bəzi işçilər iş tapmaq istəyirlər, ancaq yorulub onu axtarmağı dayandırır
- ☐ ölçülən işsizlik öz tərkibinə yeniyetmə işsizliyin daxil etmir

284 İqtisadi siyasətin ənənəvi təhlil metodu iqtisadi gözləməyə adekvat təsir edə bilmir, bunu müasir iqtisadi nəzəriyyədə necə adlandırırlar:

- ☐ Xiksin tənqidi
- ☐ Oykenin tənqidi
- ☐ Keynsin tənqidi

- ☐ Fişerin tənqidi
- ☒ Lukasın tənqidi

285 Fiskal siyasətin təsir dairələri:

- ☐ bütün iqtisadi resursların səmərəli istifadəsini təmin etmək
- ☒ məcmu tələb (məcmu gəlirlərin kəmiyyəti), məcmu təklif (məcmu xərclər və iqtisadi aktivlik)
- ☐ dövlət transfertləri + məcmu tələb
- ☐ dövlət transfertləri + məcmu təklif
- ☐ dövlət büdcəsinin məcmu xərcləri və məcmu gəlirləri

286 Fiskal siyasətin məqsədi:

- ☐ ÜDM-un stabil artımını təmin etmək
- ☒ ÜDM-un artımını, iqtisadi resursların səmərəliliyini və qiymətlərin sabitliyini təmin etmək
- ☐ büdcənin gəlir və xərclərini təmin etmək
- ☐ sabit vergi siyasəti, iqtisadi resurslardan səmərəli istifadə
- ☐ qiymətlərin sabit artımını, iqtisadi artımı, sabit vergini təmin etmək

287 Barter sazişləri aşağıdakıların hansından asılılıqdadır: 1. inflyasiya səviyyəsindən 2. defisit dərəcəsindən 3. əhəlinin tələbatının aşağı düşməsindən 4. əhəli gəlirlərinin artmasından 5. gəlirlərin səviyyəsindən

- ☐ 1, 5
- ☒ 1, 2, 3
- ☐ 1, 3, 5
- ☐ 2, 4
- ☐ 2, 3, 4

288 Aşağıda qeyd olunanlar hökumətin möhkəm kursu adlanır, biridən başqa onu müəyyənləşdirin:

- ☐ dövlət idxal və ixracı tənzimləməlidir
- ☐ Mərkəzi Bank gələcəkdə pul-kredit siyasətinin aşağıdakı modellərini rəhbər tutacaq: $\square M/M = 3\% \times 2 \times$ (işsizliyin faktiki səviyyəsi – işsizliyin təbii səviyyəsi)
- ☐ Mərkəzi Bank pul təklifi ilə 3% avtomatik olaraq artırır
- ☒ dövlət xərcləri aşağı düşdükdən sonra, parlament vergilərin azalması yolu ilə məcmu tələbi stimullaşdırmaq qərarına gəlir
- ☐ Konstitusiyanın tələbinə görə hökumət hər il dövlət büdcəsini balanslaşdırmalıdır

289 xarici (ekzogen) dəyişənlər kimi, həcmi makroiqtisadi modeldən kənarda müəyyənləşən, hökumətin fiskal siyasəti, Mərkəzi Bankın monetar siyasətində ifadə olunan dəyişən:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ xarici endogen dəyişən
- ☐ daxili ekzogen dəyişən
- ☒ xarici ekzogen dəyişən
- ☐ daxili endogen dəyişən

290 Makroiqtisadi sabitliyin məqsədi:

- ☐ idxalla ixrac balansını sabitləşdirmək
- ☒ MG-in artımı, işsizliyin saxlanılması, xalis ixrac və qiymət səviyyəsi
- ☐ işsizliyin səviyyəsini sabit saxlamaq
- ☐ istehsalı genişləndirmək
- ☐ idxala üstünlük vermək

291 Günəş aktivliyinin 11 illik tsiklini iqtisadi tsikllə əlaqələndirən müəllifin adını və nəzəriyyəsini müəyyənləsdirin:

- ☐ hamısı düzdür
- ☒ C.Cevinson – xarici amillər nəzəriyyəsi
- ☐ R.Xoutri – monetar nəzəriyyə
- ☐ Q.Xabler – yığımlar nəzəriyyəsi
- ☐ K.Marks – izafi dəyər nəzəriyyəsi

292 Dövlət əmtəənin tarazlıq qiymətindən aşağı qiymətə satılması haqqında qərar versə:

- ☐ bu zaman istehsalçının mənfəəti artır
- ☐ bu zaman kredit faizləri yüksəlir
- ☐ bu zaman büdcə ödəmələri artır
- ☐ bu zaman istehsalçının mənfəəti sabit qalır
- ☒ bu zaman istehsalçının mənfəəti azalır

293 Bütün makroiqtisadi göstəricilər dəyişikliyə uğrayır və işgüzar aktivliyin dəyişməsi iqtisadiyyatın bütün bölmə və sahələrini əhatə edir:

- ☐ antitsiklik dəyişikliklər
- ☒ tsiklik dəyişikliklər
- ☐ firma səviyyəsində dəyişikliklər
- ☐ qeyri-tsiklik dəyişikliklər
- ☐ bir sahədə olan dəyişikliklər

294 Aşağıdakılardan hansılar yüksəliş fazasının əlamətlərinə daxil deyil?

- ☒ qiymətlərin aşağı düşməsi, işçi qüvvəsinə tələbin artması
- ☐ texniki resurslardan istifadənin sabitləşməsi
- ☐ işçi qüvvəsinə tələbin artması
- ☐ qiymətlərin aşağı düşməsi
- ☐ iqtisadi kapital qoyuluşlarının çoxalması

295 Aşağıdakılardan hansılar tsiklər nəzəriyyəsinə aiddir?

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması nəzəriyyəsi
- ☐ monetarist nəzəriyyələr
- ☐ keynsçi nəzəriyyələr
- ☒ keynsçi nəzəriyyələr, monetarist nəzəriyyələr, iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması nəzəriyyəsi

296 Aşağıdakı amillərdən hansı tələb inflyasiyasını yarada bilər?

- ☐ kommunal xidmət qiymətlərinin artırılması
- ☐ istehlak meyillilik həddinin azalması
- ☐ neftin qiymətinin artması
- ☒ dövlət büdcə kəsirinin artması
- ☐ əhalidən tutulan gəlir vergisinin artırılması

297 Açıq inflyasiya hansı formalarda təzahür edir?

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ qiymət inflyasiyası və gözləmə adaptasiya olma inflyasiyası
- ☐ sürüşən inflyasiya və xərcələr inflyasiyası formasında

- ☒ tələb inflyasiyası, xərclər inflyasiyası və struktur inflyasiyası formasında
- ☐ hiper inflyasiya, təklif inflyasiyası və tələb inflyasiyası formasında

298 A. Lauqulerin Təklif iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi hansı problemin həllini nəzərdə tutmurdu?

- ☒ inflyasiyanın tənzimlənməsi
- ☐ büdcənin sağlamaşdırılması
- ☐ təklifin stimullaşdırılması
- ☐ vergilərin azaldılması
- ☐ sosial proqramların dondurulması

299 Səmərəli gözləmə nəzəriyyəsi hansı iqtisadi siyasəti nəzərdə tutmur?

- ☒ məşğulluğun tənzimlənməsini
- ☐ gözləmənin mümkün təsirini
- ☐ iqtisadi siyasətin nəticəsinin dəyişməsinə
- ☐ makro və mikro iqtisadi əlaqələndirməni
- ☐ dövlətin iqtisadiyyata məhdud müdaxiləsini

300 əhalinin təbii hərəkəti, iş qəbul olunan və işdən çıxan, pensiyaya gedən əhalinin tərkibi və sayındakı dəyişikliklər:

- ☒ demoqrafik mobillik
- ☐ cəmiyyətin mobilliyi
- ☐ əhəlinin işlə təmin olunması
- ☐ sosial mobillik
- ☐ iqtisadi mobillik

301 Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsi metodları:

- ☒ nisbi və mütləq yoxsulluq həddi
- ☐ minimum və nisbi yoxsulluq həddi
- ☐ maksimum və mütləq yoxsulluq həddi
- ☐ minimum və mütləq yoxsulluq həddi
- ☐ maksimum və nisbi yoxsulluq həddi

302 Renta, netto-faiz, dividendlər bu:

- ☒ mülkiyyətdən gəlir
- ☐ transfert gəlirləri
- ☐ real gəlir
- ☐ məşğulluqdan gəlir
- ☐ nominal gəlirlər

303 Mövcud ölkədə (regionda) orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

- ☒ nisbi yoxsulluq həddi
- ☐ yoxsulluq
- ☐ minimum istehlak büdcəsi
- ☐ mütləq yoxsulluq həddi
- ☐ yaşayış minimumu

304 Məhsulun qiymətinin dəyişməsinin alıcının real gəlirinə və buna uyğun olaraq məhsulun miqdarına təsir göstərməsi:

- ☐ gəlir norması
- ☒ gəlir effekti
- ☐ mənfəət
- ☐ gəlir
- ☐ gəlir faizi

305 İstiqamətindən asılı olaraq əhali mobilliyinin formaları:

- ☐ gəndaxili, şaquli
- ☐ genarası, şaquli
- ☐ gəndaxili, üfüqi
- ☐ genarası, üfüqi
- ☒ şaquli, üfüqi

306 İstehlak əmtəə və xidmətlərinin bahalaşmasını tam və ya qismən ödəmək məqsədi ilə əhalinin pul gəlirlərinin dövlət tərəfindən müəyyən olunmuş mexanizmi:

- ☒ gəlirlərin indeksasiyası
- ☐ əhalinin real gəlirlərinin indeksasiyası
- ☐ qiymət indeksi
- ☐ Qərfdal indeksi
- ☐ əhalinin nominal gəlirlərinin indeksasiyası

307 İnsan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilər sistemi:

- ☐ gözlənilən gəlir, təhsil
- ☒ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu, təhsilin səviyyəsi
- ☐ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu
- ☐ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul
- ☐ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, təhsilin səviyyəsi

308 İqtisadi aktiv əhali və ya iş qüvvəsi hərəkətinin bütün formalarını əhatə edən mobillik:

- ☒ iqtisadi mobillik
- ☐ demoqrafik mobillik
- ☐ cəmiyyətin mobilliyi
- ☐ sosial mobillik
- ☐ əhalinin demoqrafik quruluşu

309 Cari transfertlər, kompaniyanın xeyriyyəçiliyi, dövlət müavinətləri və digər ödənişlər:

- ☒ transfert gəlirləri
- ☐ mülkiyyətdən gəlir
- ☐ real gəlir
- ☐ məşğulluqdan gəlir
- ☐ nominal gəlir

310 Cəmiyyətin sinfi tərkibinin dəyişməsinin müəyyənəlməsi, cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrə bölünməsi bu:

- ☒ sosial mobillik
- ☐ iqtisadi mobillik
- ☐ cəmiyyətin mobilliyi
- ☐ demoqrafik mobillik
- ☐ demoqrafik dəyişiklik

311 Cəmiyyətin bir hissəsinin iqtisadi vəziyyəti, mövcud cəmiyyətin yaşayış vasitələrinin minimum normalarının olmaması:

- ☒ yoxsulluq
- ☐ yoxsulluğun mütləq həddi
- ☐ yoxsulluğun ən aşağı həddi
- ☐ aşağı həyat səviyyəsi
- ☐ yoxsulluğun nisbi həddi

312 Cəmiyyətdə əhali mobilliyinin formaları:

- ☒ demoqrafik, sosial, iqtisadi mobillik
- ☐ əhali, demoqrafik, iqtisadi mobillik
- ☐ sosial, əhali, iqtisadi mobillik
- ☐ demoqrafik, sosial, əhali mobilliyi
- ☐ iqtisadi, əhali, sosial mobillik

313 U.K.Mitçelin iqtisadi təlimi hansı nəzəriyyənin əsasında dayanırdı?

- ☐ müvazinətlik nəzəriyyəsi
- ☐ Ç. Darvinin təbiətin təkamülü nəzəriyyəsi
- ☒ böhransız tsikl konsepsiyası
- ☐ son faydalılıq nəzəriyyəsi
- ☐ əhali məskunluğu nəzəriyyəsi

314 Tsiklik işsizlik hansı dövrdə kiçikdir 0 olur?

- ☐ durğunluq və canlanma dövründə
- ☐ yüksəliş və tənəzzül dövründə
- ☒ canlanma və yüksəliş dövründə
- ☐ tənəzzül və canlanma dövründə
- ☐ tənəzzül və durğunluq dövründə

315 Tsiklik inkişafın təbiətinə müxtəlif yanaşmalar (iqtisadi tsikllər nəzəriyyəsində):

- ☐ qısamüddətli, uzunmüddətli və ortamüddətli
- ☒ ekzogen, endogen və elektik
- ☐ juqlyar və kondratyev tsiklləri
- ☐ real işgüzar tsikl
- ☐ elektik, kondratyev dalğası

316 Tam məşğulluq nə deməkdir?

- ☐ yuxarıda göstərilənlərin heç biri doğru deyil
- ☐ ölkədə işsizliyin olmadığı bir dövr
- ☒ əmək qabiliyyəti olan və işləmək istəyən hər bir şəxs işlə təmin olunmuşdur
- ☐ bütün əmək qabiliyyətli əhali işlə təmin edilmişdir
- ☐ yuxarıda göstəricilərin hamısı doğrudur

317 Təklif inflyasiyasını yarada bilən səbəb:

- ☐ ticarət balansının mənfi saldosu
- ☒ əmək haqqı səviyyəsinin artması
- ☐ ölkə tədiyyə balansının kəsirinin artması
- ☐ dövlət büdcə kəsirinin artması

☐ xalis ixracın çoxalması

318 N.D.Kondratyevin böyük tsikllərin və ya uzun dalğaların təkrarlanmasını əlaqələndirirdi:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ qısamüddətli dövrdə istehsal fondlarına qoyulan dəyişən kapitalın həcmi ilə əlaqədardır
- ☐ uzunmüddətli istehsal fondlarına qoyulan dövriyyə fondları ilə əlaqədar
- ☒ uzunmüddətli istehsal fondlarına qoyulan əsas kapitalın yeniləşməsi ilə əlaqədar
- ☐ ortamüddətli istehsal fondlarına qoyulan dövriyyə və dəyişən kapitalla əlaqədar

319 İşsizliyin təbii şəraiti üçün aşağıdakı hallar mümkündür:

- ☒ iqtisadiyyatda friksyon və struktur işsizlik mövcuddur
- ☐ iqtisadiyyatda tsiklik işsizlik mövcuddur
- ☐ iqtisadiyyatda struktur işsizlik mövcuddur
- ☐ yuxandakıların heç biri düz deyil
- ☐ iqtisadiyyatda işsizlər yoxdur

320 İşsizlik səviyyəsi necə ölçülür?

☐ $\frac{\text{qüvvəsi}}{\text{struktur işsizlər}} \times 100$

☒ $\frac{\text{gizli}}{\text{iş qüvvəsi}} \times 100$

☐ $\frac{\text{qüvvəsi}}{\text{işsizlər}} \times 100$

☐ $\frac{\text{tsiklik işsizlər}}{\text{iş qüvvəsi}} \times 100$

☐ $\frac{\text{qüvvəsi}}{\text{tsiklik işsizlər}} \times 100$

321 İşsizlik haqqında məlumat ona görə doğru deyil ki:

- ☐ bütün cavablar səhvdir
- ☐ qismən məşğulluq mövcuddur
- ☐ gizli iqtisadiyyat mövcuddur
- ☐ tsiklik işsizlik mövcuddur
- ☒ qismən məşğulluq mövcuddur, gizli iqtisadiyyat mövcuddur, tsiklik işsizlik mövcuddur

322 İş qabiliyyətinə malik olan əhalinin hərəkət dinamikası və istehsal prosesində ondan istifadə xarakterini ifadə edən qanun:

- ☐ əhali artımı qanunu
- ☒ əhali məskunluğu qanunu
- ☐ istehsal potensialından tam istifadə qanunu
- ☐ işsizliyin təbii səviyyəsi qanunu
- ☐ tam məşğulluq qanunu

323 İstehlakın həcminə təsir edən amillər:

- ☐ psixoloji amil, yığımın həcmi
- ☐ qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü
- ☐ gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- ☒ gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil

- ☐ psixoloji amil, alıcının zövqü

324 İstehsal xərclərinin yüksəlməsi ilə qiymətlərin artması nəticəsində baş verən inflyasiya:

- ☐ xərclər inflyasiyası
☒ təklif inflyasiyası
☐ açıq inflyasiya
☐ tələb inflyasiyası
☐ struktur inflyasiya

325 İnflyasiyanın mövcudluğunu və səviyyəsini müəyyənləşdirən vacib, mühüm iqtisadi göstərici:

- ☐ bazar qiymətləri
☒ qiymət indeksi
☐ qiymət səviyyəsi
☐ qiymətin dövlət tənzimlənməsi
☐ qiymətin bazar tənzimlənməsi

326 İqtisadi tsikl nədir?

- ☐ iqtisadi inkişafın böhran dövrü
☒ iqtisadi inkişafın artım və enmələrlə müşahidə olduğu dövr
☐ iqtisadi inkişafın daimi artım dövrü
☐ iqtisadi inkişafın tempinin aşağı düşməsi dövrü
☐ iqtisadi inkişafın durğunluq dövrü

327 İqtisadi aktivlikdə dəyişikliklər:

- ☐ makroiqtisadi göstəricilərdəki mənfi dəyişiklik
☒ tsiklik və qeyri-tsiklik dəyişikliklər
☐ heç biri düz deyil
☐ işgüzar aktivliyin dəyişməsi
☐ makroiqtisadi göstəricilərdəki müsbət dəyişiklik

328 Hansı dövrdə tsiklik işsizlik > 0 olur?

- ☐ depressiya dövründə
☐ yüksəliş dövründə
☐ canlanma dövründə
☒ tənəzzül dövründə

329 Dövlət büdcəsinin kəsiri o zaman baş verir ki:

- ☐ dövlətin öhdəlikləri onun aktivlərini üstələyir;
☐ düzgün cavab yoxdur;
☒ hökumətin xərclərinin cəmi büdcə gəlirlərinin cəmini üstələyir;
☐ dövlətin xərcləri artır;
☐ vergi daxilolmaları azalır;

330 Dövlət büdcəsinin gəlirlərinə aid deyil:

- ☐ dövlət qiymətli kağızlarının satışından əldə olunan vəsaitlər;
☐ özəlləşdirmədən əldə olunan vəsaitlər;
☐ aksizlər;
☒ dövlət qulluqçularının məvacibi;

☐ senyoraj;

331 Dövlət borcunun mütləq göstəricisi hansıdır:

- ☐ borcun artım templərinin ÜDM-in artım templərinə nisbəti;
- ☐ borcun mütləq həcmnin ÜDM-in həcminə nisbəti;
- ☒ borcun ümumi məbləği;
- ☐ borcun artım templəri;
- ☐ borca görə faiz ödəmələrinin məbləği;

332 Əlavə dəyər vergisi aiddir:

- ☐ pul kütləsinə görə
- ☐ proqressiv gəlir vergilərinə;
- ☐ korporasiyanın mənfəətinə görə vergilərə;
- ☒ əmtəə vergilərinə;
- ☐ əmlak vergilərinə;

333 Dövlət büdcəsinin xərclərinə aiddir:

- ☐ gömrük rüsumları;
- ☐ əlavə dəyər vergisi;
- ☒ dövlət istiqrazlarına görə faizlər;
- ☐ dövlət müəssisələrinin mənfəəti;
- ☐ sosial təminata görə haqlar;

334 Biznesə görə vergilərin artması, nəyin azalmasına səbəb olacaq:

- ☐ yalnız məcmu təklifin;
- ☐ yalnız məcmu tələbin;
- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☐ nə məcmu tələbin, nə də məcmu təklifin;
- ☒ həm məcmu tələbin, həm də məcmu təklifin;

335 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır. Aksiz vergisi:

- ☐ reqressiv xarakter daşıyır;
- ☐ dolayı vergilərə aiddir;
- ☐ firmalar tərəfindən ödənilir;
- ☒ proqressiv vergiyə misal ola bilər;
- ☐ gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi alətidir;

336 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır. Reqressiv vergi:

- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☐ gəlir azaldıqca artır;
- ☐ gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi alətidir;
- ☒ müasir iqtisadiyyatda istifadə olunmur;
- ☐ dövlət büdcəsi gəlirlərinin mənbələrindən biridir;

337 Verginin əsas funksiyası hansıdır?

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ fiskal
- ☐ iqtisadi

- ☒ birbaşa
☐ dolayı

338 Daxili və xarici mənbələr hesabına əvəzsiz verilən məqsədli maliyyə yardımı:

- ☐ büdcə xərcləri
☐ büdcə federalizmi
☐ sekvestr
☒ qrant
☐ büdcə artıqlığı

339 Büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləği:

- ☐ büdcə defisiti
☐ büdcə xərcləri
☐ faktiki defisit
☒ büdcə (artıqlığı) profisiti
☐ büdcə gəlirləri

340 Hər bir ölkədə tarixən qərarlaşmış və dövlət tərəfindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş pul tədavülünün (nəgd və nəgdsiz pulların hərəkəti) təşkili forması:

- ☒ pul sistemi
☐ pul bazası
☐ pul kütləsi
☐ pula olan tələb
☐ pul bazarı

341 Dövlətin qarşısında qoyulan məqsədlər, onun sərəncamında olan vəsaitlərdən çox olmamalıdır nəzəriyyəsi kimə aiddir:

- ☐ T.Veblen
☐ U.Mitçel
☒ Y.Tinbergen
☐ P.Samuelson
☐ D.Nort

342 Aşağıdakılardan hansı torpaq vergisidir?

- ☐ fitrə
☐ cizyə
☐ xüms
☐ zəkat
☒ xərac

343 əldə olunan qənimət, qazanc və illik gəlirin beşdə bir hissəsi hansı vergi növüdür?

- ☒ xüms
☐ zəkat
☐ xərac
☐ fitrə
☐ cizyə

344 Vergilər vasitəsilə ölkədə baş verən iqtisadi və sosial proseslərə təsir göstərilməsi – verginin hansı funksiyasıdır?

- ☐ fiskal
- ☒ tənzimləyici
- ☐ sosial
- ☐ yenidənibölgü
- ☐ nəzarətedici

345 Orucluğu başa çatması ilə ehtiyacını ödəyənlərin hər birinə 3 kq buğdaya, xurmaya, qarğıdalıya və s. bərabər məbləğdə vergi:

- ☐ xərac
- ☒ fitrə
- ☐ cizyə
- ☐ xüms
- ☐ zəkat

346 Müxtəlif səviyyəli gəlir sahiblərinə fərqli vergi tətbiq etməklə onlar arasında sosial bərabərsizliyin yumşaldılması - verginin hansı funksiyasıdır?

- ☐ tənzimləyici
- ☒ sosial
- ☐ fiskal
- ☐ nəzarətedici
- ☐ yenidənibölgü

347 Müsəlman dövlətlərində yaşayan qeyri-müsəlmanlardan alınan can vergisi hansıdır?

- ☐ xüms
- ☐ fitrə
- ☒ cizyə
- ☐ xərac
- ☐ zəkat

348 Həddi və vaxtı müəyyən olunmuş malın qırıxdan bir hissəsi hansı vergidir?

- ☐ cizyə
- ☐ fitrə
- ☒ zəkat
- ☐ xüms
- ☐ xərac

349 Aşağıdakılardan hansı vergi hədləri formasına aid deyil?

- ☐ sabit
- ☐ reqressiv
- ☐ mütərəqqi
- ☒ birdəfəlik
- ☐ proporsional

350 Dövlət büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsait:

- ☐ büdcə defisiti
- ☐ büdcə gəlirləri
- ☐ büdcə profisiti
- ☐ büdcə fondları

☒ büdcə xərcləri

351 Dövlətin vətəndaşlara, firmalara və müəssisələrə borcu:

- ☐ kassa borcu
- ☐ istiqraz
- ☐ səhmlər üzrə borc
- ☐ xarici borc
- ☒ daxili borc

352 Dövlət borcu 700 mln manat olduğu halda dövlət büdcəsinin kəsiri 35 mln. manat təşkil edir. Pulun emissiyası baş vermədiyi halda, 3 ildən sonra dövlət borcu nəyə bərabər olacaq:

- ☐ 665 mln. manat;
- ☐ 840 mln. manat;
- ☒ 805 mln. manat;
- ☐ 735 mln. manat;
- ☐ 105 mln. manat;

353 Vergi subyekti:

- ☐ maliyyə müəssisələri
- ☐ vergi inspeksiyası
- ☐ vergiqoyanlar
- ☒ vergiödəyənlər
- ☐ vergi nəzarətçiləri

354 Vergilər nədir?

- ☐ yuxarıdakıların heç biri doğru deyil
- ☒ Mərkəzi və yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərdən tutulan məcburi ödənişlər
- ☐ fiziki və hüquqi şəxslərin dövlətə könüllü ödənişləri
- ☐ dövlət tərəfindən insanlardan və müəssisələrdən tutulan könüllü və məcburi ödənişlər
- ☐ yuxarıdakıların hamısı düzdür

355 Dövlətə məxsus olan, lakin büdcə sisteminə daxil olmayan maliyyə fondları:

- ☐ büdcə gəlirləri
- ☐ büdcə xərcləri
- ☐ büdcə profisiti
- ☒ büdcədən kənar dövlət fondları
- ☐ büdcə kəsiri

356 Indeksasiya siyasəti bazar iqtisadiyyatının inkişaf etmiş ölkələrində nə vaxtdan tətbiq olunmağa başlamışdır?

- ☐ XIX əsrdə
- ☐ XIX əsrin birinci yarısından
- ☐ XX əsrin birinci yarısından
- ☒ XX əsrin ikinci yarısından
- ☐ XIX əsrin ikinci yarısından

357 əhali qrupları arasında gəlirlərin bölgüsündəki bərabərsizliyi ölçmək üçün:

- ☐ real əmək haqqı müəyyənləşdirilir

- ☐ Filips əyrisindən istifadə olunur
- ☒ Lorens əyrisindən istifadə olunur
- ☐ Xiks əyrisindən istifadə olunur
- ☐ Valras əyrisindən istifadə olunur

358 Aşağıdakılardan hansılar M2 aqreqatına aid deyil:

- ☒ qısamüddətli dövlət istiqrazları
- ☐ bank sistemində olmayan nəğd pul
- ☐ çox da olmayan əmanətlər qoyuluşu
- ☐ çek depozitləri
- ☐ veksəl ödəmələri

359 Fərz edək ki, pul təklifi və qiymət səviyyəsi daimidir. Onda pul bazarında gəlirin səviyyəsi artdığı şəraitdə:

- ☐ pula olan tələb və faiz dərəcəsi sabitdir
- ☐ pula olan tələb artacaq və faiz dərəcəsi aşağı düşəcək
- ☐ pula olan tələb azalacaq, faiz dərəcəsi artacaq
- ☐ pula olan tələb və faiz dərəcəsi azalacaq
- ☒ pula olan tələb və faiz dərəcəsi artacaq

360 Aksizlər, əlavə dəyərdən vergi, mülkiyyətdən vergi, lisenziya ödəmələri və gömrük haqqları hansı vergi növünə aid edilir:

- ☐ mənfəətdən vergiyə
- ☐ əlavə dəyər vergisinə
- ☒ dolayı vergilərə
- ☐ birbaşa vergilərə
- ☐ mülkiyyətdən vergiyə

361 Mərkəzi Bank tərəfindən keçirilən sterilizasiya siyasəti:

- ☒ valyuta ehtiyatlarının artımı şəraitində pula olan təklifin artırılması
- ☐ tədiyyə balansının defisiti şəraitində pul təklifini azaltmaq
- ☐ cavabların hamısı düzdür
- ☐ tədiyyə balansının defisiti şəraitində daxili kreditlərin azaldılması
- ☐ valyuta ehtiyatlarının azaldılması şəraitində daxili aktivlərin artırılması

362 Vergiqoyma obyektinin qanunla müəyyən edilməsi:

- ☐ vergi sistemi
- ☒ vergi bazası
- ☐ vergi siyasəti
- ☐ vergi dərəcəsi
- ☐ vergi sazişi

363 Ölkədə vergilərin tutulması ilə bağlı sosial-iqtisadi münasibətlərin, tutulan vergilərin, onların ödənilməsi qaydalarının və vergi orqanlarının məcmusu:

- ☐ Laffer əyrisi
- ☒ vergi sistemi
- ☐ vergi siyasəti
- ☐ vergi bazası
- ☐ vergiqoymanın prinsipi

364 Müəssisələrin və firmaların daxili bazarlarda satdığı xalq istehlakı mallarına və onların göstərdiyi xidmətlərə qoyulan dolaylı vergi:

- ☒ aksizlər
- ☐ dövrüyyə vergisi
- ☐ birbaşa vergilər
- ☐ dolaylı vergi
- ☐ tədiyyə vergisi

365 Kənd təsərrüfatında torpaq və başqa resurslardan istifadəyə görə verilən haqq:

- ☐ torpağa görə faiz
- ☒ torpaq rentası
- ☐ pul ödəmələri
- ☐ vergi
- ☐ icarə haqqı

366 Həddən yüksək vergilər vergi sisteminin səmərəliliyini aşağı salır konsepsiyası:

- ☐ monetar konsepsiya
- ☐ marjinal konsepsiya
- ☐ marksist konsepsiya
- ☒ neoklassik konsepsiya
- ☐ sərvət konsepsiyası

367 Gəlirə nisbətən faizlə müəyyən edilən vergi dərəcəsi:

- ☐ vergi
- ☐ vergi faizi
- ☐ vergi ödənişi
- ☒ vergi payı
- ☐ vergi norması

368 Yerli özünüidarəetmə və dövlət orqanlarına məxsus vəzifə və funksiyaların yerinə yetirilməsi üçün lazım olan pul vəsaitlərinin yığılması və istifadə olunması formasıdır:

- ☐ dövlət xərcləri
- ☒ dövlət büdcəsi
- ☐ dövlət gəlirləri
- ☐ büdcə fondları
- ☐ dövlət müəssisələrinin maliyyəsi

369 Maliyyə sisteminin başlıca həlqəsi:

- ☐ büdcədənəknar dövlət fondları
- ☐ Mərkəzi Bank
- ☐ Maliyyə Nazirliyi
- ☐ dövlət müəssisələri
- ☒ dövlət büdcəsi

370 Hansı müddətdə dövlət büdcəsinin tələblərinin yerinə yetirilməsi həyata keçirilir?

- ☐ büdcənin müəyyənləşdirilməsi
- ☐ büdcənin təsdiq vaxtı
- ☐ büdcəsinin planlaşdırılması

- ☒ büdcə ili
☐ büdcənin təsdiqi

371 Əlavə dəyərə görə ÜDM-in hesablanması metodunun işlənib hazırlanmasında həlledici rol kimin ideyaları oynayıb:

- ☒ S.Kuznetsin;
☐ C.M.Keynsin;
☐ İ.Fişerin;
☐ A.Marşallın;
☐ L.Valrasın;

372 Avtomobil istehsal edən firmanın poladtökmə firmasından 1500 min dollar məbləğində prokat, şin zavoddan – 600 min dollar məbləğində şin, müxtəlif firmalardan – 1200 min dollar məbləğində komplektləşdirici əldə edib, öz işçilərinə 1000 min dollar həcmində əmək haqqı ödəmiş, aşınmış avadanlığın dəyişilməsinə 300 min dollar xərcləmiş və hər birini 30 min dollar qiymətinə 200 hazır avtomobil satmışdır. Bu zaman firmanın mənfəəti 400 min. dollar təşkil etmişdir. Avtomobil firmasının əlavə dəyərinin həcmi nəyə bərabərdir:

- ☐ 1700 min. dollar;
☐ 1400 min. dollar;
☐ 500 min. Dollar;
☐ 4600 min. dollar;
☒ 2700 min. dolar;

373 Dövlət bölməsi iqtisadi sistemin digər elementləri ilə üç vasitə ilə əlaqədardır. Bunlar:

- ☐ büdcə vasitəsilə, dövlət alışı və istiqrazlar vasitəsilə
☒ istiqrazlar vasitəsilə, pul vəsaitləri və büdcə vasitəsilə
☐ vergi vasitəsilə, büdcə vasitəsilə, istiqrazlar vasitəsilə
☐ pul vəsaitləri, vergi vasitəsilə
☐ istiqrazlar vasitəsilə, pul vəsaitləri, büdcə vasitəsilə

374 $M1 +$ əhalinin əmanət banklarında olan müddətli depozitləri:

- ☒ pul aqreqatı M2
☐ pul aqreqatı M1
☐ pul aqreqatı M0
☐ aqreqat L
☐ pul aqreqatı M3

375 Vergi dərəcəsi həcmi ilə büdcəyə vergi daxilolmaları həcmi arasında əlaqəni nümayiş etdirən əyri:

- ☐ Valras əyrisi
☐ Lorens əyrisi
☐ Engel əyrisi
☐ Filips əyrisi
☒ Laffer əyrisi

376 Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı eyni subyektdir?

- ☐ xüsusi vergilər
☒ birbaşa vergi
☐ dolaylı vergi
☐ azad vergilər

☐ ümumi vergilər

377 Dövlət büdcəsinin defisiti aşağıdakılardan hansının hesabına maliyyələşdirilə bilər:

- ☐ dövlət müəssisələrinin mənfəəti hesabına
- ☒ əlavə vergilərin daxil olmasından
- ☐ müəssisənin rentabelliyyənin artması hesabına
- ☐ qızıl ehtiyatdan vəsaitin ayrılması hesabına
- ☐ pul emissiyası hesabına

378 Aşağıdakı hansı vergi növü dolayı vergiyə aid deyil?

- ☐ satışdan vergi
- ☐ aksizlər
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☒ mənfəət vergisi
- ☐ gömrük rüsumları

379 Aşağıdakı hansı vergi növü birbaşa vergiyə aid deyil?

- ☒ əlavə dəyər vergisi
- ☐ gəlir vergisi
- ☐ əmlak vergisi
- ☐ mənfəət vergisi
- ☐ fiziki şəxslərdən gəlir vergisi

380 Dövlət borcunun formaları:

- ☐ xarici borc, uzunmüddətli borc
- ☐ uzunmüddətli borc, xarici borc
- ☐ xarici borc, ortamüddətli borc
- ☐ xarici borc, qısamüddətli borc
- ☒ daxili borc, xarici borc

381 Təhlilin gedişatında daxili və xarici sabitliyin problemi öyrənilərək iki fundamental prinsip işlənmiş və iqtisadi siyasətdə bir-birindən asılı olmayan iki məqsəd:

- ☐ daxili valyuta və xarici valyuta
- ☐ idxal və ixrac
- ☒ daxili balans və xarici balans
- ☐ vergi və investisiya
- ☐ investisiya və faiz norması

382 Qısamüddətli dövrdə fiskal siyasətin xarici balansə yekun təsiri bir çox hallarda:

- ☐ faiz dərəcələrinin səviyyəsindən asılıdır
- ☐ ticarət balansının defisitliyindən asılıdır
- ☐ səmərəli pul-vergi siyasətindən asılıdır
- ☐ ticarət balansının profitliyindən asılıdır
- ☒ kapitalın mobillik dərəcəsiindən asılıdır

383 M2 + depozit sertifikatları + dövlət qiymətli kağızları:

- ☐ pul aqreqatı M0
- ☐ pul aqreqatı M1

- ☐ pul aqreqatı M2
- ☐ aqreqat L
- ☒ pul aqreqatı M3

384 M0 + hüquqi şəxslərin hesablaşma hesabında olan pullar + əmanət banklarında tələb olunana qədər olan depozitlər + kommersiya banklarında olan depozitlər:

- ☐ pul aqreqatı M2
- ☐ aqreqat L
- ☒ pul aqreqatı M1
- ☐ pul aqreqatı M3
- ☐ pul aqreqatı M0

385 Faiz dərəcəsinin azalması ilə:

- ☐ pul kütləsinə tələb dəyişmir
- ☒ pul kütləsinə tələb artır
- ☐ pul kütləsinə tələb azalır
- ☐ likvid formada vəsait istəyənlərin sayı azalır
- ☐ heç biri düz deyil

386 Verginin funksiyaları:

- ☐ fiskal, sosial, gəlirlilik, tənzimləyici
- ☒ fiskal, sosial, tənzimləyici, yenidən bölüşdürücü, nəzarət
- ☐ fiskal, bölüşdürücü, ədalətlik, nəzarətedici
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ fiskal, aydınlıq, sosial, tənzimləyici, nəzarətedici

387 Vergilərin qalxması zamanı nə baş verir?

- ☐ məcmu təklif artır
- ☐ məcmu tələb azalır
- ☐ məcmu təklif azalır
- ☒ məcmu tələb və təklif azalır
- ☐ məcmu tələb və təklif artır

388 Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı müxtəlif subyektlərdir?

- ☐ xüsusi vergi
- ☐ azad vergi
- ☐ birbaşa vergi
- ☒ dolayı vergi
- ☐ ümumi vergi

389 Vergi dərəcəsi ilə vergi güzəştlərinin məcmusuna nə deyilir?

- ☐ vergiqoyma
- ☐ vergi dərəcəsi
- ☒ vergi rejimi
- ☐ vergi güzəştləri
- ☐ vergi payı

390 Tutulma xarakterinə görə vergi dərəcələrini müəyyənləşdirin:

- ☐ sabit, birbaşa, mütərəqqi, reqressiv
- ☐ sabit, birbaşa, proporsional, reqressiv
- ☒ sabit, proporsional, mütərəqqi, reqressiv
- ☐ sabit, dolay, proporsional, reqressiv
- ☐ sabit, dolay, mütərəqqi, reqressiv

391 Mütərəqqi vergilər zamanı gəlir artdığı halda:

- ☐ vergi dərəcələri aşağı düşür
- ☐ yuxandakıların heç biri düz deyil
- ☐ vergi dərəcələri sabit qalır
- ☒ vergi dərəcələri artır
- ☐ vergi dərəcələri dəyişkəndir

392 Məqsədli vergilərə aiddir:

- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☐ gömrük rüsumları
- ☐ qiymətli kağızlarla əməliyyatlardan daxil olan vergi
- ☒ yol fondunun yaradılması
- ☐ vərəsəlik və bağışlamadan vergi

393 Gəlirlər artdıqca vergi dərəcəsi artır:

- ☐ reqressiv vergilər
- ☐ sabit vergilər
- ☐ proporsional vergilər
- ☒ mütərəqqi vergilər

394 Gəlirin həcmindən asılı olmayaraq vergitutma vahidi üçün müəyyən edilmiş mütləq məbləğ:

- ☐ dolay vergilər
- ☐ mütərəqqi vergilər
- ☒ sabit vergilər
- ☐ reqressiv vergilər
- ☐ proporsional vergilər

395 Gəlirin dərəcəsiindən asılı olmayaraq vergi dərəcəsi sabit qalır:

- ☐ xüsusi vergilər
- ☐ sabit vergilər
- ☐ mütərəqqi vergi
- ☒ proporsional vergi
- ☐ reqressiv vergilər

396 Gəlir artdıqca tutulan vergilərin payı azalır:

- ☐ xüsusi vergilər
- ☐ sabit vergi
- ☐ proporsional vergilər
- ☒ reqressiv vergilər
- ☐ mütərəqqi vergi

397 Fiskal siyasətin hansı tipləri fərqləndirilir?

- ☐ dövlət xərcləri və gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi
- ☐ dövlət gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi və diskresion
- ☐ avtomatik və dövlət xərclərinin maliyyələşdirilməsi
- ☒ avtomatik və diskresion

398 Fiskal siyasət nə deməkdir?

- ☐ vergilərin məhdudlaşdırıcı rolu
- ☐ vergi dərəcələrinin tənzimlənməsi siyasəti
- ☒ büdcə gəlirləri və xərclərinin tənzimlənməsi siyasəti
- ☐ məcmu tələb və məcmu təklifin tənzimlənməsi
- ☐ büdcə xərclərinin əsas istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi siyasəti

399 Dövlətin xarici dövlətlərə, xarici hüquqi və fiziki şəxslərə, beynəlxalq maliyyə təşkilatlarına borcu:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ uzunmüddətli borc
- ☐ ortamüddətli borc
- ☐ qısamüddətli borc
- ☒ xarici borc

400 Dövlətin öz vətəndaşlarına və hüquqi şəxslərinə borcu:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ uzunmüddətli borc
- ☐ ortamüddətli borc
- ☐ qısamüddətli borc
- ☒ daxili borc

401 Dövlətin yerli büdcələrə və hüquqi şəxslərə maliyyə dəstəyinin formaları:

- ☐ gəlirlər, büdcə ssudaları, subvensiya, subsidiya
- ☐ subvensiya, dotasiya, xərclər, büdcə ssudaları
- ☐ büdcə ssudaları, xərclər, subvensiyalar
- ☐ gəlirlər, dotasiyalar, subsidiyalar
- ☒ büdcə ssudaları, dotasiya, subvensiya, subsidiya

402 Mülkiyyət formasına görə maliyyə sistemi:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ dövlətin mərkəzləşdirilmiş maliyyəsi
- ☐ əhalinin və bank müəssisələrinin maliyyəsi
- ☐ təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi
- ☒ dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi, qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi

403 Dövlət maliyyəsinin strukturunu müəyyənləşdirin:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ büdcə, kredit, büdcə xərcləri
- ☐ büdcə, büdcə gəlirləri, dövlət büdcəsi
- ☐ müəssisənin büdcəsi, yerli büdcə
- ☒ dövlət büdcəsi, büdcədənəknar fondlar, dövlət krediti

404 Maliyyə sisteminin subyektlərinə görə formaları:

- ☐ qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi
- ☐ sosial, əmlak və şəxsi sığorta fondları
- ☐ müxtəlif səviyyəli büdcələr
- ☐ dövlətin valyuta ehtiyatları
- ☒ dövlətin (mərkəzləşdirilmiş) maliyyəsi, təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi, əhəlinin maliyyəsi

405 Büdcə sistemi vasitəsilə büdcənin hansı funksiyaları reallaşır:

- ☐ təkrar istehsal, tənzimləyici
- ☐ tənzimləyici, nəzarətedici
- ☐ həvəsləndirici, bölüşdürücü
- ☐ nəzarətedici, həvəsləndirici
- ☒ bölüşdürücü, nəzarətedici

406 Maliyyə münasibətləri nəyi əks etdirir?

- ☐ pul vəsaitlərinin dövlətlə vətəndaşları arasında bölgüsü
- ☐ dövlət büdcəsinin gəlirləri və xərcləri arasında olan münasibətləri
- ☒ pul vəsaitləri fondunun yaradılması, bölgüsü və istifadəsi münasibətlərini
- ☐ dövlətlə müəssisələr arasında pul vəsaitlərinin bölgüsü münasibətlərini
- ☐ müəssisələrin pul vəsaitlərinin yaradılması üzrə münasibətləri

407 Kredit təşkilatlarının özlərinin cari borclarının yerinə yetirə bilmədiyi vəziyyət:

- ☐ istehsalçı böhranı
- ☐ ödəniş balansının böhranı
- ☐ alıcılıq qabiliyyəti böhranı
- ☒ likvidlik böhranı
- ☐ istehlakçı böhranı

408 Cari ildə ev təsərrüfatları uzunmüddətli malların alınmasına 900 mln. manat, mənzilin alınmasına – 170 mln. manat, cari istehlak mallarının alınmasına – 2300 mln. manat, xidmətlərin ödənilməsinə 40 mln. manat, qiymətli kağızların alınmasına – 15 mln. manat, torpağın alınmasına – 5 mln. manat, xarici valyutanın alınmasına 3 mln. manat xərcləmişlər. Onların istehlak və investisiya xərcləri müvafiq olaraq bərabərdir:

- ☐ 3240 və 188 mln. manat;
- ☐ 3410 və 23 mln. manat;
- ☒ 3240 və 170 mln. manat;
- ☐ 3248 və 185 mln. manat;
- ☐ 3240 və 193 mln. manat;

409 İqtisadi artımın inkişaf meyllərindən və nisbətlərindən asılı olaraq onun intensiv tipinin formaları:

- ☐ əməktutumlu, fondaneytral, resursqoruyucu
- ☒ fondtutumlu, resursqoruyucu, fondaneytral
- ☐ fondtutumlu, fondverimli
- ☐ resursların qənaətli formada istifadəsi
- ☐ resursqoruyucu, xərclərin səmərəliliyi

410 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artıma dövlət təsiri kimi çıxış edir?

- ☐ iqtisadi artım
- ☒ elmi-texniki tədqiqatın stimullaşdırılması
- ☐ kadr hazırlığına dövlət xərcləri
- ☐ vergi sisteminin təkmilləşməsi

☐ ixtisaslaşma

411 İqtisadi artımın dövlət tənzimlənməsi nəzəriyyələrinə aid deyildir:

- ☒ klassik
- ☐ neoklassik
- ☐ keynsçilik
- ☐ neokeynsçilik
- ☐ monetarist

412 İqtisadi artımın amillər üzrə modelləri:

- ☐ biamilli, universal və dördamilli model
- ☒ ikiamilli, çoxamilli, universal model
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ çoxamilli və ikiamilli model
- ☐ universal, bir və ikiamilli model

413 İqtisadi artım nədə ifadə olunur?

- ☐ neft hasilatının artımında
- ☐ ÜMM-in mütləq artımında
- ☒ real ÜMM-in artım tempində
- ☐ əmək haqqının artımında
- ☐ ÜMM-in dəyərində

414 Aşağıdakılardan hansılar iqtisadi artımın hərəkətverici qüvvələrinə aiddir? 1. ziddiyyətlər 2. iqtisadi tarazlıq 3. iqtisadi bəhsləşmə 4. kapitalın həcmi 5. iqtisadi mənafeələr

- ☐ 3, 4
- ☐ 1, 2, 3
- ☐ 1, 2, 5
- ☐ 1, 2
- ☒ 1, 3, 5

415 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artımın amillərinə aiddir?

- ☐ məhsulların qiymətinin artması
- ☐ işçilərin sayının artması
- ☒ işçilərin sayının artması, əmək məhsuldarlığının artması, becərilən torpaqların həcmi azalması
- ☐ becərilən torpaqların həcmi azalması
- ☐ əmək məhsuldarlığının artması

416 Buraxılışın faktiki həcmi dəyişməsinə nə əks etdirir:

- ☐ inflyasiya;
- ☐ işguzar tsikl;
- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☐ iqtisadi artımın orta illik tempi;
- ☒ ÜDM-in trendi;

417 Müxtəlif ölkələrin milli təsərrüfatlarının əməkdaşlıq etmək yolu ilə onların ya tam və yaxud qismən vahid hala salınması:

- ☐ iqtisadi stimullaşdırma

- ☐ iqtisadi sistem
- ☐ iqtisadi tənzimlənmə
- ☐ iqtisadi mühit
- ☒ iqtisadi integrasiya

418 Hansı nəzəriyyədə müasir kapitalizmin bütün iqtisadi sistemini – planlaşdıran sistemin və bazar sisteminin məcmusu kimi göstərilir və müəllif kimdir:

- ☐ vahid sivilizasiya nəzəriyyəsi, F.Fukuyama
- ☐ vahid sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, R.Aron
- ☒ yeni sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, C.Helbreyt
- ☐ postsənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi, D.Bell
- ☐ supersənayeləşmə nəzəriyyəsi, A.Toffler

419 Sərbəst iqtisadi zonaların tiplərindən biri:

- ☐ kənd təsərrüfatı zonası
- ☒ iqtisadi və elmi-texniki inkişaf zonası
- ☐ birgə müəssisələr
- ☐ transmilli korporasiyalar
- ☐ emal sənayesi zonası

420 İqtisadi inkişafın milli modelinin səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamətlərdən biri:

- ☐ ətraf mühitin qorunması
- ☐ urbanizasiya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- ☒ iqtisadi artımın sürəti
- ☐ vaxtdan istifadənin səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- ☐ təhsil və səhiyyənin səviyyəsinin yüksəldilməsi

421 Klassik məktəbin iqtisadiyyatın tənzimlənməsi haqqında təlimi nəyə əsaslanır?

- ☐ dövlət tərəfindən iqtisadiyyatın idarə edilməsi
- ☒ iqtisadiyyatın öz-özünü tənzimlənməsi
- ☐ sosial sahənin
- ☐ pul-kredit
- ☐ fiskal

422 A. Smitin bazar haqqında təliminin əsas müddəası:

- ☐ yeniliklərin tətbiqi
- ☒ görünməz əl nəzəriyyəsi
- ☐ əmək bölgüsü
- ☐ iqtisadi ehtiyatların məhdudluğu
- ☐ əmək dəyər nəzəriyyəsi

423 İqtisadiyyatın dövlət tərəfindən idarəedilməsinin hansı prinsipləri vardır?

- ☐ həvəsləndirmə
- ☐ məcburetmə
- ☐ maraqlandıma
- ☒ inandırma
- ☐ yuxarıdakılardan hamısı düzdür

424 Klassik məktəbin xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- ☐ iqtisadiyyatın öz-özünü tənzimlənməsi
- ☐ iqtisadi liberalizm
- ☐ əmək dəyər nəzəriyyəsi
- ☐ azad rəqabət
- ☒ iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsi

425 Dünya birliyinin gələcək sosial-iqtisadi tərəqqisinin mövcud güclənməsinə zərər yetirə bilən təhlükə:

- ☒ ekoloji fəlakət
- ☐ su problemi
- ☐ xəstəliklər
- ☐ texniki tərəqqi
- ☐ işsizlik

426 BMT- nin statistika komissiyası tərəfindən işlənmiş standart milli hesablar sistemi dünya praktikasında neçənci ildən tətbiq olunur:

- ☐ 1957-ci il
- ☐ 1956-cı il
- ☒ 1953-cü il
- ☐ 1954-cü il
- ☐ 1955-ci il

427 İqtisadi maraqların və ictimai təkrar istehsalın normal gedişatının pozulmasına şərait yaradır:

- ☐ zəif iqtisadi siyasət
- ☐ iqtisadi maraq
- ☐ ölkədaxili maraqlar
- ☐ geopolitik təhlükə
- ☒ iqtisadi təhlükə

428 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin iqtisadi metodunun formaları:

- ☐ inzibati və birbaşa
- ☐ məqsədli və məcburi
- ☐ məqsədli və dolay
- ☐ inzibati və dolay
- ☒ birbaşa və dolay

429 C.M.Keyns bazar konsepsiyasında tənzimləmə siyasət kimi nəyi əsas hesab etmişdi?

- ☐ qiymət siyasəti
- ☐ pul-kredit siyasəti
- ☐ sosial siyasət
- ☐ xarici ticarət siyasəti
- ☒ büdcə-vergi siyasəti

430 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin metodları:

- ☐ dolay və məcburi
- ☐ məqsədli və inzibati
- ☐ rəqabətqabiliyyətlilik və inzibati
- ☒ inzibati və iqtisadi
- ☐ məcburetmə və iqtisadi

431 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi məsələlərində keynsçilərin fikri fərqlidir və üç əsas cərəyana bölünür:

- ☐ solçular (liberal), klassik və neoklassik
- ☐ solçular, marjinal və neoklassik
- ☒ solçular (liberal), konservativ və neoklassiklər
- ☐ konservativ, klassik və neoklassik
- ☐ konservativ, marjinal və neoklassik

432 Dövlət tərəfindən iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesində öz məqsədlərinə nail olmaq üçün istifadə edilən strateji və taktiki tədbirlər:

- ☐ iqtisadiyyatın sahə və regional quruluşu
- ☐ dövlət proqramlaşdırılması
- ☒ dövlətin iqtisadi siyasəti
- ☐ iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi
- ☐ iqtisadi proqramlaşdırma

433 Mövcud sosial-iqtisadi sistemi təsərrüfatçılıq şəraitinə uyğunlaşdırmaq məqsədilə səlahiyyətli dövlət strukturları tərəfindən məqsədyönlü və mərkəzləşdirilmiş qaydada həyata keçirilən qanunvericilik, icra və nəzarət xarakterli tədbirlər sistemi:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ iqtisadiyyatın dövlət planlaşdırılması
- ☐ dövlətin iqtisadi siyasəti
- ☐ dövlət proqramlaşdırılması
- ☒ iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi

434 Dövlət xərcləri və vergi ilə bağlı tənzimləmə sistemi:

- ☒ fiskal siyasət
- ☐ maliyyə siyasəti
- ☐ iqtisadi tənzimləmə siyasəti
- ☐ dövlət siyasəti
- ☐ pul-kredit siyasəti

435 C.M.Keynsin makroiqtisadi tənzimləmə nəzəriyyəsinin əsasını nə təşkil edir?

- ☐ ÜDM-un artırılması
- ☒ tələbin stimullaşdırılması
- ☐ səmərəli təklif
- ☐ vergi dərəcələrinin artırılması
- ☐ gəlirlərin artırılması

436 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində iqtisadiyyatın tənzimlənməsi məqsədinə aid deyil:

- ☐ istehlakın artımı
- ☒ istehsal vasitələrinin inkişafının üstün artımı
- ☐ iqtisadi sabitlik
- ☐ iqtisadi müvazinət
- ☐ iqtisadi artım

437 İqtisadiyyata dövlətin müdaxiləsi aşağıdakı problemlərdən hansının ilk növbədə həlli üçün vacibdir?

- ☐ inflyasiyanın güclənməsinə yol verməmək
- ☐ inhisarçılığın qarşısının alınması

- ☐ azad rəqabətin təmini
- ☐ yuxarıdakılardan hamısı düzdür
- ☒ işgüzar fəallığı təmin etmək

438 Con Meynard Keynes neoklassik məktəbinin görkəmli nümayəndəsidir?

- ☒ Keynes neoklassik məktəbin görkəmli nümayəndəsi deyil
- ☐ Keynes neoklassik məktəbin görkəmli nümayəndəsidir
- ☐ Keynes institusionalizm məktəbinin nümayəndəsidir
- ☐ Keynes neosintez nəzəriyyəsinin nümayəndəsidir
- ☐ Keynes marjinalizmin nümayəndəsidir

439 Urbanizasiyanın meydana gəlməsinin, inkişaf edib qlobal prosesə çevrilməsinin başlıca amillərindən biri:

- ☐ etnik çəkişmələr
- ☐ təbii resursların tükənməsi
- ☐ ətraf mühitin qorunması
- ☒ elmi-texniki tərəqqi
- ☐ elmi-texniki gerilik

440 İnkişaf iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi inkişaf dövrlərindən birini – sənaye inqilabı yaratmaq üçün ilkin şəraitin yaradılması və həmin prosesin özünün mövcudluğunu mütləqləşdirir:

- ☐ vahid sənaye cəmiyyət nəzəriyyəsi
- ☐ vahid sivilizasiya nəzəriyyəsi
- ☐ inkişaf mərhələsi nəzəriyyəsi
- ☒ iqtisadi artım mərhələsi nəzəriyyəsi
- ☐ yeni sənaye cəmiyyət nəzəriyyəsi

441 Milli təhlükəsizliyin tərkib hissəsi olan iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması o şəraitdə artır ki:

- ☐ dinamik inkişaf şəraitində
- ☒ böhran fəzasında
- ☐ təkrar istehsal şəraitində
- ☐ iqtisadi disproporsiyalar zamanı
- ☐ iqtisadi yüksəliş

442 Milli iqtisadiyyatın müstəqilliyini təmin edən şərait və amillərin məcmusu, onun stabilliyi və dayanıqlığı, daim yeniləşmə qabiliyyəti və özütəkmilləşməsi:

- ☐ iqtisadi sabitlikdir
- ☐ iqtisadi inkişafdır
- ☐ iqtisadi artımdır
- ☐ iqtisadi müstəqillikdir
- ☒ iqtisadi təhlükəsizlikdir

443 İqtisadi təhlükəsizliyin formaları:

- ☐ geopolitik və daxili təhlükəsizlik
- ☐ siyasi təhlükəsizlik
- ☐ iqtisadi və geopolitik təhlükəsizlik
- ☐ geopolitik və xarici təhlükəsizlik
- ☒ daxili və xarici təhlükəsizlik

444 Mülkiyyət münasibətlərinin qloballaşması, əmək bölgüsü və kooperasiyalaşmanın daha yüksək səviyyəsi, təsərrüfatların təşkilinin yeni formaları, beynəlxalq iqtisadi təşkilatların tənzimləyici rolu:

- ☐ ictimai istehsalın artım tempi
- ☒ qloballaşma tendensiyası
- ☐ xarici ticarətin güclənməsi tendensiyası
- ☐ beynəlxalq iqtisadi tendensiyanın güclənməsi
- ☐ makroiqtisadi tendensiya

445 Milli təhlükəsizliyin təmin olunması sahəsində ümumdövlət məqsədlərinə nail olmağın zəruri şərti:

- ☐ makro və mikro iqtisadi səviyyədə tənzimlənmə
- ☒ iqtisadi təhlükəsizliyin dövlət tənzimlənməsi
- ☐ iqtisadi təhlükəsizliyin planlaşdırılması
- ☐ makroiqtisadi səviyyədə iqtisadi proporsiyaların təmini
- ☐ iqtisadiyyatın sabitliyinin təmin olunması

446 Kritik sosial-iqtisadi şəraitin əvvəlcədən, nəticələrini yumşaltmaq və zəiflətmək məqsədi ilə onun diqqət mərkəzində saxlanılması:

- ☐ itkilərin qiymətləndirilməsi
- ☐ riskin qiymətləndirilməsi
- ☐ resursların kompensasiyası
- ☒ riskin idarə edilməsi
- ☐ zərərlərin müəyyənləşdirilməsi

447 İqtisadi təhlükəsizliyin vacib elementləri:

- ☐ A+B düzdür
- ☐ iqtisadi müstəqillik və müdafiə qabiliyyətlilik
- ☐ iqtisadi müstəqillik və iqtisadi təhlükəsizlik
- ☐ sabitlik, müstəqillik və müdafiə qabiliyyəti
- ☒ iqtisadi müstəqillik, milli iqtisadiyyatın sabitliyi, inkişaf və tərəqqi etmək

448 İqtisadi təhlükəsizliyin daxili amillərinə aiddir:

- ☐ elmi-texniki potensial və səmərəli idarəetmə
- ☐ iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı
- ☐ iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı ilə bağlı olmayan amillər
- ☐ elmi potensialın və istehsal innovasiyasının səmərəli istifadə olunması
- ☒ iqtisadi sistemin tsiklik inkişafının qanunauyğunluqları ilə bağlı olan və tsiklik inkişafın qanunauyğunluqları ilə bağlı olmayan amillər

449 Xarici təhlükəyə aiddir:

- ☐ siyasi qeyri-stabillik
- ☐ iqtisadi qeyri-stabillik
- ☐ idxal və ixracın qeyri-sabitliyi
- ☒ geopolitik və xarici amil, qlobal ekoloji problemlər
- ☐ ekoloji qeyri-stabillik

450 Gömrük tarifləri haqda qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- ☐ tariflər qorunan sahələrdə məşğulluğu azaldır
- ☐ tariflər bazarı ixrac üçün genişləndirir
- ☐ tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafını ləngidir

- ☐ tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafına səbəb olur
- ☒ tariflər birinin hesabına digərləri üçün əlverişlidir

451 Qlobal iqtisadiyyatın əsas göstəricilərindən biri olub, əhali faizi, hansı ki, gəlirlə və istehlak səviyyəsi ilə əlaqədardır, bu:

- ☐ ətraf mühitin çirklənməsi
- ☒ yoxsulluq
- ☐ beynəlxalq əmək bölgüsü
- ☐ xəstəlik
- ☐ istehsalın artımı

452 Dünya təsərrüfatının strukturuna bunlardan hansı daxildir?

- ☐ məhsuldar qüvvələrlə istehsal münasibətləri arasında olan ziddiyyətlərin həlli
- ☒ transmilli korporasiyalar
- ☐ mülkiyyətin iqtisadi reallaşması
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin sürətli inkişafı
- ☐ tədiyyə balansının təmin olunması

453 Beynəlxalq immiqrantlar neçə kateqoriyaya ayrılır:

- ☒ qaçqınlar, sığınacaq istəyənlər, qeyri-leqal immiqrantlar, kontrakt üzrə işləyənlər, ölkəyə gizli yolla gələnlər
- ☐ qeyri-leqal, qaçqınlar, kontrakt üzrə işləyənlər
- ☐ gizli yolla gələn, kontrakt üzrə işləyən
- ☐ qeyri-leqal, sığınacaq istəyən, kontraktlı
- ☐ gizli yolla gələn, qaçqınlar və leqal olan

454 İnkişaf iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi müxtəlif ölkələrin sənayeləşməsinin gedişində onlar üçün yeni sənaye cəmiyyətinin formalaşacağını və burada sovet və qərb sistemləri onların növləridir – deyən nəzəriyyəni müəyyənləşdirin:

- ☒ vahid sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- ☐ supersənayeləşmə nəzəriyyəsi
- ☐ iqtisadi artım mərhələsi nəzəriyyəsi
- ☐ yeni sənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- ☐ postsənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsi

455 Sənayeləşmə böhranının aradan qaldırılmasının ən mühüm amilini Bell həm postsənaye meylləri nin inkişafında, həm də:

- ☐ dini və psixoloji amillərdə görürdü
- ☐ kapitalın tərkibinin elmtutumluluğunda görürdü
- ☐ tələb və təklifin texnoloji səviyyəsində görürdü
- ☐ əmək məhsuldarlığının artırılmasında görürdü
- ☒ mədəniyyət və dinin birliyində görürdü

456 Bazar iqtisadi sistemində dövlətin iqtisadi vəzifələrinə aid deyil:

- ☐ bazar sisteminin səmərəli fəaliyyətinə şərait yaradan ictimai mühitin və hüquqi bazanın təmin edilməsi
- ☐ rəqabətin qorunub saxlanması
- ☐ gəlir və sərvətlərin yenidən bölgüsü
- ☐ iqtisadiyyatın sabitləşdirməsi
- ☒ istehsal olunmuş məhsulların bölgüsünü həyata keçirmək

457 İqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsinin iqtisadi metodlarına aid deyil:

- ☐ sosial siyasət
- ☐ büdcə-vergi mexanizmləri vasitəsilə tənzimləmə
- ☐ kredit-pul formasında tənzimləmə
- ☐ qiymət siyasəti
- ☒ müəssisə və şirkətləri iş qüvvəsi ilə təmin etmək

458 Dövlətin antitsiklik tənzimlənməsinə aid deyildir:

- ☒ xarici iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi
- ☐ iqtisadi tsiklin sinxronlaşdırılması
- ☐ vergi-büdcə alətlərindən istifadə etmək
- ☐ pul-kredit vasitəsilə
- ☐ işgüzar fəallığın stimullaşdırılması

459 Göstərilənlərdən hansı bazar iqtisadiyyatı şəraitində iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin istiqamətinə aid deyil?

- ☐ qiymət tənzimlənməsi
- ☐ büdcə tənzimlənməsi
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ yuxarıdakılardan hamısı iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin istiqamətləridir
- ☒ ətraf mühitin qorunmasının dövlət tənzimlənməsi

460 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin tipləri:

- ☐ indikativ planlaşdırma, tam inhisarçılıq
- ☐ dövlət və bazar tənzimlənməsinin vəhdətinin müxtəlif variantları
- ☐ tam liberal, təsərrüfatın idarə edilməsində dövlətin inhisarı
- ☒ tam liberal, təsərrüfatın idarə edilməsində dövlətin inhisarçılığı, dövlət və bazar tənzimlənməsinin müxtəlif variantları
- ☐ indikativ planlaşma, liberal və inzibati metod

461 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin formaları:

- ☐ qiymətlər, pul-kredit və sosial tənzimlənmə
- ☐ hüquqi, rəqabətqabiliyyətlik, ədalətli tənzimlənmə
- ☐ pul-kredit, sosial iqtisadi tənzimlənmə
- ☒ hüquqi, maliyyə-iqtisadi və sosial - iqtisadi tənzimlənmə
- ☐ vergi, pul-kredit və sosial tənzimlənmə

462 Keynsçiliyin hansı istiqaməti iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsində əsas məsələ kimi mənfəətin maksimumlaşdırılması və iqtisadiyyatın konservativ strukturlarının saxlanılmasını təklif edir:

- ☐ neoklassik istiqamət
- ☐ sol keynsçilər (liberallar)
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ klassik istiqamət
- ☒ keynsçiliyin konservativ istiqaməti

463 M.Fridman iqtisadiyyatın tənzimlənməsində hansı amilə üstünlük vermişdir?

- ☐ büdcə-vergiyə
- ☐ xarici iqtisadi
- ☐ qiymət siyasətinə

- ☐ sosial siyasətə
- ☒ pul-kreditə

464 Aşağıdakılardan hansılar iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən tənzimlənməsi üsuluna aid deyil?

- ☒ qısa müddətli tənzimləmə
- ☐ dolayı iqtisadi tənzimləmə
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ birbaşa inzibati tənzimləmə
- ☐ hamısı düzdür

465 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin nəzəri-konseptual əsasları:

- ☐ marjinal, klassik və keynsçi konsepsiyalar
- ☐ klassik, monetar, keyns konsepsiyaları
- ☐ klassik, neoklassik və marjinal konsepsiyalar
- ☒ neoklassik, keynsçi və monetar konsepsiyalar
- ☐ marjinal, keynsçi və neokeynsçi konsepsiyalar

466 Dövlətin iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətləri:

- ☐ xarici-iqtisadi, pul-kredit siyasəti
- ☐ fiskal, monetar və keynsçi
- ☐ valyuta, idxal-ixrac, sosial və xarici iqtisadiyyat
- ☐ məşğulluq, antiinflasiya, pul-kredit siyasəti
- ☒ pul-kredit, fiskal, sosial və xarici iqtisadi siyasət

467 İnhisarlaşdırma, ekoloji problemlər, cəmiyyətin resurslarının qeyri-səmərəli bölüşdürülməsi, ictimai məhsulun istehsalının zəruriliyi, gəlirlərin bölüşdürülməsində qeyri-bərabərlik, dünya bazarlarında rəqabətin güclənməsi dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin:

- ☐ dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin iqtisadi alətidir
- ☐ dövlətin funksiyasıdır
- ☐ dövlətin iqtisadiyyatın tənzimlənməsi şərtidir
- ☒ dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin səbəbləridir
- ☐ dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin qanuni bazasıdır

468 Aşağıdakılardan hansı dövlətin iqtisadi tənzimləmə funksiyasına daxil deyildir?

- ☐ rəqabətin qorunması və gəlirlərin yenidən bölgüsü
- ☐ rəqabətin qorunub saxlanması
- ☐ işsizliyin və inflasiyanın tənzimlənməsi
- ☒ büdcə gəlirləri və xərcləri nisbətinin tənzimlənməsi
- ☐ gəlir və sərvətlərin yenidən bölüşdürülməsi

469 Ölkənin müəyyən dövr ərzində xarici iqtisadi əlaqələrinin vəziyyəti haqqında statistik hesabat:

- ☐ idxal-ixrac balansı
- ☐ mühasibat balansı
- ☐ statistik hesabat
- ☐ ticarət balansı
- ☒ ödəniş balansı

470 Ölkədə daimi yeri (yaşayışı) olan, iqtisadi agent:

- ☐ broker
- ☐ korrespondent
- ☐ nümayəndə
- ☐ diler
- ☒ rezident

471 Hökumətin, firmaların, ayrı-ayrı şəxslərin ölkədə istehsal edilən və başqa ölkədə satılması nəzərdə tutulan əmtəə və xidmət:

- ☒ ixrac
- ☐ idxal
- ☐ varrant
- ☐ renta
- ☐ kvota

472 Müqavilənin valyuta şərtlərinə alternativ seçilmə hüququ nədir:

- ☒ valyuta opsiyonu
- ☐ valyuta şərti
- ☐ valyuta sazişi
- ☐ valyuta sərbəstliyi
- ☐ valyuta hüququ

473 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı dövlət kapital qoyuluşuna aid deyil?

- ☐ dövlət istiqrazları
- ☐ subsidiyalar
- ☐ qrantlar
- ☐ BVF-nun krediti
- ☒ ticarət kreditləri

474 Ölkənin iqtisadi sərhədlərinin mühafizəsi sistemi:

- ☐ gömrük terminalı
- ☐ beynəlxalq ticarət
- ☒ gömrük
- ☐ gömrük infrastrukturu
- ☐ xarici ticarət

475 Xarici ticarət dövriyyəsinin ÜDM-a nisbətən elastiklik əmsalı:

- ☐ ixraca təklifin elastikliyi
- ☐ idxala təklifin elastikliyi
- ☒ milli iqtisadiyyatın açıqlığının meyarı
- ☐ idxala tələbin elastikliyi
- ☐ ixraca tələbin elastikliyi

476 Açıq iqtisadiyyatın təhlili zamanı istifadə olunan, idxalla ÜDM və idxalla daxili istehlak arasındakı nisbəti ifadə edən göstərici:

- ☐ ölkə idxalının həcmi
- ☐ xarici ticarət kvotası
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi
- ☒ idxal kvotası

477 İqtisadiyyatın açıqlıq dərəcəsinə təhlil etmək üçün iqtisadiyyatın inkişafının hansı əsas göstəricisindən ilk növbədə istifadə olunur:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ ixrac kvotasından
- ☒ xarici iqtisadi kvotadan
- ☐ idxal kvotasından
- ☐ əhalinin hər nəfərinə düşən ixracın həcmindən

478 Aşağıdakılardan hansı dünya təsərrüfatının subyektlərinə daxildir?

- ☐ beynəlxalq maliyyə-kredit sistemi
- ☐ dünya kapital bazarı
- ☐ dünya işçi qüvvəsi bazarı
- ☐ beynəlxalq valyuta sistemi
- ☒ dövlət və onun milli iqtisadiyyatı

479 Yığım və istehlakın nisbəti, maddi və qeyri-maddi istehsal arasında nisbət:

- ☐ sahələrarası proporsiyalar
- ☒ ümumi iqtisadi proporsiyalar
- ☐ ölkələrarası proporsiyalar
- ☐ ərazidaxili proporsiyalar
- ☐ sahədaxili proporsiyalar

480 Ölkənin inkişaf nəticələrinin yekununu qiymətləndirmək üçün hansı göstəricidən istifadə olunur:

- ☐ ümumi milli məhsul
- ☒ ümumi sərvət
- ☐ xalis milli məhsul
- ☐ milli gəlir
- ☐ ümumi milli gəlir

481 Kəmiyyətə milli gəliri müəyyənləşdirin:

- ☐ xalis milli məhsuldan birbaşa vergilər çıxılır
- ☐ ümumi milli məhsuldan amortizasiya çıxılır
- ☐ xalis milli məhsuldan əlavə dəyər vergisi çıxılır
- ☒ xalis milli məhsuldan dolayı vergilər çıxılır
- ☐ ümumi milli məhsuldan dolayı vergilər çıxılır

482 Xalis milli məhsul kəmiyyətə bərabərdir:

- ☐ xalis milli məhsul – dolayı vergilər
- ☒ ümumi milli məhsul – amortizasiya
- ☐ son məhsulların bazar dəyərini
- ☐ bütün iqtisadi subyektlərin istehsal etdiyi son məhsulun bazar dəyəri
- ☐ müəyyən dövrdə yaradılmış yeni dəyər

483 Müxtəlif ölkələrin milli iqtisadiyyatının əməkdaşlıq etməsi yolu ilə onların ya tam və yaxud qismən vahid hala salınması:

- ☐ istehsal integrasiyası
- ☐ milli əməkdaşlıq
- ☐ iqtisadi əlaqə

- ☒ iqtisadi integrasiya
- ☐ dünya iqtisadiyyatı

484 Kiçik açıq iqtisadiyyat kapitalın tam mobilliyi ilə hansı modelin köməyi ilə təhlil oluna bilər:

- ☐ Valras modeli
- ☒ Mandella-Fleminqa modeli
- ☐ Kobbə-Duqlas modeli
- ☐ Paase-Fişer modeli
- ☐ Keyns modeli

485 Burada fəaliyyət göstərən milli və xarici iqtisadi subyektlərin fəaliyyəti üçün güzəştli rejim yaradılır:

- ☐ azad bazar
- ☒ azad sahibkarlıq zonası
- ☐ açıq birja
- ☐ arbitraj
- ☐ azad ticarət

486 İnkişaf etmiş ölkələrdə monetar siyasətin aləti hesab edilmir:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ faizin uçot dərəcəsinin tənzimlənməsi;
- ☒ pulun emissiyası;
- ☐ məcburi ehtiyatlar normasının dəyişdirilməsi;
- ☐ açıq bazarda əməliyyatlar;

487 Dövlət xərclərinin azalması nəyə səbəb olacaqdır:

- ☐ buraxılışın həcmnin azalmasına;
- ☐ məcmu təklifin azalmasına;
- ☐ qiymətlər səviyyəsinin artmasına;
- ☐ pul təklifinin azalmasına;
- ☒ məşqulluğun səviyyəsinin azalmasına;

488 Dövlət siyasətinin hansı tədbiri inflyasiya dövründə istifadə olunmalıdır:

- ☐ dövlət tədarükü və vergilərin bərabər artırılması;
- ☐ pul təklifinin artırılması;
- ☒ şəxsi gəlir vergisi dərəcəsinin artırılması;
- ☐ faizin uçot dərəcəsinin azaldılması;
- ☐ dövlət tədarükünün artırılması;

489 Beynəlxalq ticarətin istənilən iştirakçısı elə məhsulların ixracına çalışmalıdır ki, onların istehsalında həmin ölkə tərəf müqabillərinə nisbətən üstünlüyə malik olduğu istehsal amillərindən intensiv istifadə etsin konsepsiyasının müəllifləri:

- ☐ Smit-Olin
- ☒ Xekşer-Olin
- ☐ Rikardo-Olin
- ☐ Smit-Rikardo
- ☐ Olin-Leontyev

490 Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə müsbət saldo göstərir ki:

- ☐ ölkə xarici investisiya qoyuluşunu planlaşdırır
- ☒ ölkə xarici ölkələrdə investisiyaların artırır
- ☐ ölkəni xaricdən alacağı kredit faizi təmin etmir
- ☐ ölkə xarici ölkəyə veriləcək kredit faizini artırır
- ☐ ölkə xarici ölkəyə investisiya qoyuluşunu azaldır

491 Cari ildə yaradılmış (istehsal olunmuş) bütün əmtəə və xidmətlərin fiziki həcmının məcmusu kimi müəyyənləşir, bu:

- ☐ ümumi mənfəətdir
- ☒ istehsalın real həcmidir
- ☐ qiymətlərin ümumi səviyyəsidir
- ☐ cari bazar qiymətləridir
- ☐ gəlirlər üzrə ÜDM-un hesablanması

492 Ümumi milli məhsul deflyatoru və ümumi daxili məhsul deflyatoru istifadə olunur:

- ☐ qiymətin ümumi səviyyəsi hesablandıqda
- ☒ nominal kəmiyyətin reala keçməsinə yenidən hesablanması
- ☐ nominal kəmiyyətin yenidən hesablanması
- ☐ real kəmiyyətin yenidən hesablanması
- ☐ real kəmiyyətdən nominal kəmiyyətə keçmədə yenidən hesablanması

493 Şəxsi gəlirdən birbaşa gəlirlərin ümumi məbləğinin çıxılması yolu ilə müəyyənləşən gəlir:

- ☐ şəxsi gəlir
- ☒ sərəncamda qalan gəlir
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ dövlət büdcəsinə keçən gəlir
- ☐ sahibkar gəliri

494 Milli hesablar sistemində bütün göstəricilər nəyə əsasən hesablanır:

- ☐ istehsalın artım tempinə görə
- ☒ cari ilin bazar qiymətlərinə əsasən
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ keçən ilin bazar qiymətinə görə

495 Ayrı-ayrı ölkələr arasında müstəqillik, bərabərlik, bir-birinin daxili işinə qarışmamaq və tərəflərin qarşılıqlı səmərə prinsipi əsasında müxtəlif iqtisadi və elmi-texniki əlaqələrin obyektiv inkişafı:

- ☐ beynəlxalq lizinq
- ☒ beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- ☐ beynəlxalq kredit
- ☐ beynəlxalq əmək bölgüsü
- ☐ beynəlxalq tədiyyə vasitəsi

496 Ödəniş balansında yardım formasında göstərilən əmtəə və xidmətlərin dəyəri neçə dəfə əks olunur?

- ☐ əks olunmur
- ☒ iki dəfə
- ☐ bir dəfə
- ☐ üç dəfə
- ☐ dörd dəfə

497 BMT-nin metodikası üzrə dünya ölkələrinin təsnifat göstəricilərindən biri:

- ☐ ümumi iqtisadi müvazinətin təmin olunması
- ☐ xarici borcun səviyyəsi
- ☒ insan potensialının inkişafına görə ömür müddəti
- ☐ coğrafi amillər
- ☐ ixrac həcmi

498 Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə mənfi saldo göstərir ki:

- ☐ ölkə xarici investisiyalardan imtina edir
- ☒ ölkədə xarici investisiyalar artmışdır
- ☐ ölkədə xarici investisiyalar azalmışdır
- ☐ ölkə xarici investisiyaları planlaşdırır
- ☐ ölkənin xarici investisiyalardan əldə etdiyi gəlir

499 Xarici müvazinət dəyişikliklərinin daxili müvazinətdə əks olunmasını ifadə edən model:

- ☐ daxili tarazlıq modeli
- ☐ daxili-orta tarazlıq modeli
- ☐ xarici-orta tarazlıq modeli
- ☒ daxili-xarici tarazlıq modeli
- ☐ xarici tarazlıq modeli

500 M.Porter nəzəriyyəsinə əsasən müasir xarici ticarətin inkişafını müəyyənləşdirən dörd əsas parametrlər öz aralarında nisbətini dəyişdikdə:

- ☐ daxili rəqabət milli firmalara öz uğursuzluqlarında xarici firmaları günahlandırmağa imkan verir
- ☐ rəqabətqabiliyyətlilik şəraitində firmalar xaricə çıxış axtarmağa başlayır
- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ istehsal proqramında və xarici ticarətdə struktur dəyişiklikləri aparılır
- ☐ firmalar xaricə çıxmaq üçün dövlət dəstəyi axtarır

501 E.Xekşer və B.Olin ölkələr arasında həm əmtəələrin, həm də istehsal amillərinin yerdəyişməsinə çətinləşdirən məhdudiyyətləri:

- ☐ bank faizlərinin qalxacağını söyləyirdilər
- ☐ ədalətli hesab edirdilər
- ☒ mənfi qiymətləndirirdilər
- ☐ idxal və ixracın zəifləməsi kimi qəbul edirdilər
- ☐ ölkəyə investisiya qoyuluşlarının çətinləşəcəyini bildirirdilər

502 A.Smitin və D.Rikardonun beynəlxalq ticarətlə bağlı hansı fikirləri ziddiyyət təşkil edirdi?

- ☐ əmək məhsuldarlığının mütləq artırılması imkanı
- ☐ bəzi məhsulların az xərclə istehsalının faydalılığı
- ☒ azad xarici ticarətin zəruriliyi və məqsədyönlülüüyü
- ☐ məhsul istehsalı ilə əlaqədar mütləq xərclərin həcmnin azaldılması
- ☐ məhsul istehsalı ilə əlaqədar nisbi xərclərin həcmnin azaldılması

503 İstehsal olunmuş ÜMM/ÜDM xərclər üzrə düzgün formulanı müəyyənləşdir:

- ☐ $Y = C + I_g + Y/Q + G + N_x$
- ☒ $Y = C + I_g + G + N_x$
- ☐ $Y = C + I_q + N_b + G + N_x$

- ☐ $Y = C + \dot{I}g + AO + G + Nx$
☐ $Y = C + \dot{I}g + AO - Nb + Nx$

504 İqtisadiyyatın real sektoruna aid olan qrupları müəyyənləşdirin:

- ☐ mənfəətli təşkilatlar, ev təsərrüfatı və dövlət müəssisəsi
☒ qeyri-maliyyə korporasiyası, ev təsərrüfatları, qeyri-mənfəətli təşkilatlar
☐ qeyri-maliyyə korporasiyası, ev təsərrüfatları, dövlət müəssisəsi
☐ dövlət müəssisəsi, ev təsərrüfatı, maliyyə institutları
☐ mənfəətli təşkilatlar və dövlət müəssisəsi

505 Ölkənin ixrac məhsullarının artım tempi ilə həmin məhsulu idxal edən dövlətlərin ÜDM-u arasındakı asılılığı müəyyənləşdirin:

- ☐ idxala təklifin elastiklik əmsalı
☐ ixraca təklifin elastiklik əmsalı
☐ ticarət kvotası əmsalı
☐ idxala tələbin elastiklik əmsalı
☒ ixraca tələbin elastiklik əmsalı

506 ÜDM-un % artması idxalın nə qədər artdığını göstərir – bu:

- ☐ gəlir üzrə təklifin elastikliyidir
☒ gəlir üzrə idxala tələbin elastikliyidir
☐ hamısı düzdür
☐ xərclər üzrə idxala tələbin elastikliyidir
☐ xərclər üzrə təklifin elastikliyidir

507 Kapitala göstərilən xidmətin haqqını özündə əks etdirən xaricəödənişlər, xaricdən dividend və faizlər əldə olunmasını əks etdirən balans:

- ☐ ödəniş balansı
☒ xidmət balansı
☐ ticarət balansı
☐ mühasibat balansı
☐ xarici ticarət balansı

508 Valyutanın deviz və dəyişmə kursu özündə birləşdirir:

- ☐ valyuta planını
☐ investisiya gəlirini
☒ valyuta kursunu
☐ kapital hesabını
☐ maliyyə hesabını

509 Ölkənin xalis ixracı, yəni cari əməliyyatlar üzrə mənfəəti saldo göstərir ki:

- ☐ ölkə xarici investisiyalardan imtina edir
☒ ölkədə xarici investisiyalar artmışdır
☐ ölkədə xarici investisiyalar azalmışdır
☐ ölkə xarici investisiyaları planlaşdırır
☐ ölkənin xarici investisiyalardan əldə etdiyi gəlir

510 Xarici müvazinət dəyişikliklərinin daxili müvazinətdə əks olunmasını ifadə edən model:

- ☐ xarici tarazlıq modeli
- ☐ daxili-orta tarazlıq modeli
- ☐ xarici-orta tarazlıq modeli
- ☒ daxili-xarici tarazlıq modeli
- ☐ daxili tarazlıq modeli

511 Fiskal siyasət tədiyyə balansına aşağıdakı istiqamətlərdə təsir edir:

- ☐ idxal və ixracın nisbəti
- ☐ vergi səviyyəsi və investisiya həcmi
- ☒ gəlir səviyyəsi və faiz dərəcəsi
- ☐ idxal və ixracın həcmi
- ☐ investisiya həcmi və faiz dərəcəsi

512 Beynəlxalq ticarəti şərtləndirən amillərdən biri:

- ☐ dünya iqtisadiyyatının strukturu
- ☐ beynəlxalq iqtisadi integrasiya prosesi
- ☐ daxili bazarın stabil inkişafının təmin olunması
- ☐ kapitalın beynəlmilləşməsi
- ☒ yerli istehsalın kifayət etməməsi

513 İlk rəsmi Tədiyyə balansı neçənçi ildə tərtib olunub və harada:

- ☐ 1921-ci il Almaniyada
- ☐ 1920-ci il İngiltərədə
- ☐ 1924-cü il Yaponiyada
- ☒ 1923-cü il ABŞ
- ☐ 1922-ci il Rusiyada

514 Təsbit olunmuş mübadilə kursu şəraitində:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ büdcə-vergi siyasəti xarici balansla daha güclü təsir edir, nəinki pul-kredit siyasətinə
- ☒ pul siyasəti tədiyyə balansının tənzimlənməsində nisbi üstünlüyə malikdir, daxili tarazlığa yox
- ☐ büdcə-vergi siyasətindən xarici balansı tənzimləmək üçün istifadə olunur
- ☐ monetar siyasət daxili balansı tənzimləmək üçün istifadə olunur

515 Xarici ticarətdə əmtəələrin mübadiləsi necə aparılır?

- ☐ beynəlxalq əlaqələr vasitəsilə
- ☐ idxal üzrə
- ☒ idxal və ixrac üzrə
- ☐ ixrac üzrə
- ☐ daxili ticarət vasitəsilə

516 Dünya bazarında reallaşan əmtəələrin dəyərinin pulla ifadəsi:

- ☐ tarazlıq qiymətləri
- ☒ dünya qiymətləri
- ☐ istehlak səbəti qiyməti
- ☐ qiymət indeksi
- ☐ bazar qiymətləri

517 Dünya bazasının hansı formaları fəaliyyət göstərir?

- ☐ iş qüvvəsi və əmtəə bazarı
- ☐ pul və xidmətlər bazarı
- ☐ beynəlxalq valyuta-kredit bazarı
- ☒ beynəlxalq əmtəə və xidmətlər bazarı
- ☐ valyuta və xidmət bazarı

518 Bir ölkə daxilində əmtəə mübadiləsi:

- ☒ daxili ticarət
- ☐ topdan ticarət
- ☐ əmtəələri ticarət
- ☐ pərakəndə ticarət
- ☐ milli ticarət

519 Neft ixrac edən ölkələrin təşkilatı:

- ☐ AAFA
- ☐ NAFTA
- ☒ OPEK
- ☐ CAAPK
- ☐ MDB

520 Tədiyyə balansını neçənci ildə meydana gəlib:

- ☐ 1768
- ☒ 1767
- ☐ 1764
- ☐ 1765
- ☐ 1766

521 Tədiyyə balansının vəziyyətinə fiskal siyasət neçə istiqamətdə təsir edir:

- ☐ heç bir
- ☐ 3
- ☐ 1
- ☐ 4
- ☒ 2

522 Ticarət, xidmətlər və transfertlər balansının məcmusu tədiyyə balansının:

- ☐ ölkənin xalis eksportudur
- ☐ pul daxilolmalarıdır
- ☐ valyuta ehtiyatıdır
- ☐ cari hesabıdır
- ☒ tədiyyə balansının saldosudur

523 Bir ölkənin pul vahidinin qiyməti digər ölkənin pul vahidi ilə ifadəsi necə adlanır:

- ☐ Dou – Cons indeksi;
- ☐ faiz dərəcəsi;
- ☐ likvidlik əmsalı;
- ☐ Cini əmsalı;
- ☒ valyuta məzənnəsi;

524 Müxtəlif ölkələrin fiziki və hüquqi şəxsləri arasında mövcud olan təsərrüfat əlaqələri:

- ☐ beynəlxalq integrasiya
- ☐ beynəlxalq əmək bölgüsü
- ☐ ölkənin beynəlxalq investisiya mövqeyi
- ☒ beynəlxalq iqtisadi münasibətlər
- ☐ kapitalın beynəlxalq hərəkəti

525 Xarici iqtisadi siyasət Azərbaycanda neçə istiqamətdə həyata keçirilir?

- ☐ xarici investisiya siyasəti
- ☐ xarici ticarət siyasəti
- ☐ xarici ticarət və ödəniş balansı
- ☐ xarici ticarət, investisiya, xarici ticarət ödənişi
- ☒ xarici ticarət, investisiya, xarici yardım, ödəniş balansı

526 Beynəlxalq əmək bölgüsünün ən mühüm formaları və əsas elementləri:

- ☒ ixtisaslaşma və kooperasiyalaşdırma
- ☐ təmərküzləşmə
- ☐ təmərküzləşmə və mərkəzləşmə
- ☐ kooperasiyalaşdırma və mərkəzləşmə
- ☐ mərkəzləşmə və ixtisaslaşma

527 Bir ölkəyə əmtəə gətirilməsinin və ya oradan çıxarılmasının qadağan edilməsi:

- ☐ vergi qadağası
- ☒ embarqo
- ☐ bonus
- ☐ realizənin olmaması
- ☐ gömrük qadağası

528 Dövlətlərarası və ya hökumətlərarası ticarət müqavilələri əsasında müəyyən edilən qiymətlər:

- ☐ tədavül qiymətləri
- ☐ müqavilə qiymətləri
- ☐ dünya qiymətləri
- ☒ kontrakt qiymətləri
- ☐ ticarət qiymətləri

529 Ölkələr arasında əmək bölgüsünün, burada bir sahə və ya müəssisədə müəyyən məhsul istehsalının cəmlənməsi ilə xarakterizə olunan istehsalın təşkili forması:

- ☐ sahələrarası beynəlxalq ixtisaslaşma
- ☐ ixtisaslaşma
- ☐ müəssisədaxili ixtisaslaşma
- ☒ beynəlxalq ixtisaslaşma
- ☐ regional ixtisaslaşma

530 Bu qiymətlərdən hansı dünya bazarında mövcud deyil?

- ☒ pərakəndə satış qiymətləri
- ☐ adi kommersiya əməliyyatları və ödəmələri üçün olan qiymətlər
- ☐ sərbəst çevrilən və qismən çevrilən qiymətlər
- ☐ klirinq razılıqları üzrə qiymətlər
- ☐ kömək proqramı üzrə qiymətlər

531 Xarici borc kapitalının cəlb olunması və qızıl valyuta ehtiyatları hesabına tədiyyə balansının mənfi qalığının sistematik olaraq örtülməsi:

- ☒ tədiyyə balansının böhranı
- ☐ likvidliyin böhranı
- ☐ valyuta böhranı
- ☐ istehsalçı böhranı
- ☐ alıcılıq qabiliyyətinin böhranı

532 Deviz bazarında tələb və təklifin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində formalaşan valyuta kursu:

- ☐ tənzimlənən valyuta kursu
- ☐ müəyyənlanmış valyuta kursu
- ☐ müvazinətli valyuta kursu
- ☒ üzən valyuta kursu
- ☐ beynəlxalq valyuta kursu

533 Dövlətin tənzimlənməyən deviz (valyuta) bazarında milli valyutanın kursu hansı mexanizmin vasitəçiliyi ilə müəyyənləşir?

- ☐ tələbat-təklif
- ☐ tələbat-tələb
- ☐ investisiyaların həcmi
- ☒ tələb və təklifin
- ☐ gəlirlərin səviyyəsi

534 Ölkələr arasında maliyyə və ticarət əməliyyatları aparılması prosesində bazar formalaşır ki, burada milli valyutaların mübadiləsi nəticəsində onların mübadilə kursu müəyyənləşir ki, bu da:

- ☐ pul bazarıdır
- ☐ maliyyə bazarıdır
- ☐ qiymətli kağızlar bazarıdır
- ☒ deviz bazarıdır

535 Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatları balansının və tədiyyə balansının saldusunun məcmusu (həmişə) bərabərdir:

- ☐ + 1
- ☐ - 1
- ☐ R
- ☒ 0
- ☐ 1

536 Açıq iqtisadiyyatda stabilləşmə siyasətinin strateji məqsədi:

- ☐ əmtəə və xidmətlərin beynəlxalq mübadiləsi
- ☐ statistik hesabat – satış və maliyyə əməliyyatları
- ☐ cari ödənişlərin qalığı – xalis ixrac
- ☐ idxal-ixracın tarazlığı
- ☒ “ikili tarazlığı” əldə etmək tam məşğulluq şəraitində ümumi tarazlıq

537 Yalnız bir ölkə daxilində tətbiq edilən valyuta:

- ☐ yerli valyuta
- ☐ çevrilən valyuta

- ☒ çevrilməz valyuta
- ☐ qismən çevrilən valyuta
- ☐ kollektiv valyuta

538 Valyuta sisteminin xarici elementi:

- ☒ valyuta
- ☐ pul
- ☐ order
- ☐ çek
- ☐ qiymətli kağız

539 İşlənmə qaydasına görə valyutanın növləri:

- ☐ tam və qismən çevrilən valyuta
- ☐ tam çevrilən valyuta
- ☐ qismən və çevrilməz valyuta
- ☒ tam, qismən və çevrilməz valyuta
- ☐ tam və çevrilməz valyuta

540 Adətən geniş yayılmış üçüncü valyutaya münasibətdə valyuta kursunun iki valyuta kursu əsasında hesablanması necə müəyyən olunur:

- ☒ “kros” kursu
- ☐ alıcı kursu
- ☐ “Forvard” kursu
- ☐ “spot” kurs
- ☐ satıcı kursu

541 Maraqlı olan ölkələrin beynəlxalq razılıq nəticəsində öz ölkələrinin valyutalarının mübadiləsinin nisbətini tənzimləmək məqsədi ilə müəyyən səviyyədə və müəyyən proporsiyalar həddində həyata keçirdiyi kurs:

- ☐ tənzimlənən valyuta kursu
- ☐ müvazientli valyuta kursu
- ☐ üzən valyuta kursu
- ☒ mütləq müəyyənləşdirilmiş valyuta kursu
- ☐ beynəlxalq valyuta kursu

542 Deviz bazarında tələb və təklifin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində formalaşan valyuta kursu:

- ☐ tənzimlənən valyuta kursu
- ☐ beynəlxalq valyuta kursu
- ☐ müəyyənləşmiş valyuta kursu
- ☐ müvazinətli valyuta kursu
- ☒ üzən valyuta kursu

543 Müvazinət qiyməti və valyutanın bazar qiyməti – bu valyuta bazarında valyuta təklifinin mübadilə kursudur ki:

- ☐ qiymətli kağızlar bazarını tənzimləyir
- ☐ onun qiymətini müəyyənləşdirir
- ☐ maliyyə bazarını tənzimləyir
- ☒ ona olan tələbə bərabərdir
- ☐ qiymətli kağızların dəyərini müəyyənləşdirir

544 Xarici borc kapitalının cəlb olunması və qızıl valyuta ehtiyatları hesabına ödəniş balansının mənfi qalığının sistematik olaraq örtülməsi:

- ☐ istehsalçı böhranı
- ☐ likvidliyin böhranı
- ☒ ödəniş balansının böhranı
- ☐ alıcılıq qabiliyyətinin böhranı
- ☐ valyuta böhranı

545 Konkret əmtəə bazarında deyil bütün bazarlarda qiymətin hər bir mümkün səviyyəsində fərdi istehsalçılar, müəssisələr və hökumət tərəfindən təklif edilən əmtəə və xidmətlərin məcmuu:

- ☒ məcmu təklif
- ☐ məcmu tələb
- ☐ məcmu tələb və tələbat
- ☐ məcmu tələb və təklif
- ☐ məcmu tələbat

546 əmtəə və xidmətlərin ixrac və idxalını maneəsiz həyata keçirən ölkələrin iqtisadiyyatı:

- ☐ gizli iqtisadiyyat
- ☒ açıq iqtisadiyyat
- ☐ bağlı iqtisadiyyat
- ☐ ənənəvi iqtisadiyyat
- ☐ qapalı iqtisadiyyat

547 əmtəə və xidmətlər istehsalı ilə bağlı xərcləri və nəticələri əks etdirən dəyər və natural göstəricilər sistemini əks etdirən iqtisadi artım modeli:

- ☐ çoxamilli model
- ☒ universal model
- ☐ biramilli model
- ☐ ikiamilli model
- ☐ qarışıq model

548 İstifadə edilmə növünə görə investisiyalar:

- ☐ birbaşa və portfel
- ☐ dövlət və xüsusi
- ☐ dövlət və birbaşa
- ☐ dövlət və portfel
- ☒ borc və sahibkar

549 İnvestisiyanın dəyişməsindən asılı olaraq gəlirin dəyişməsini xarakterizə edən əmsal:

- ☐ əmanət istəyi
- ☐ istehlak arzusu
- ☐ akselerator
- ☐ investisiya istəyi
- ☒ multiplikator

550 Fasiləsiz proses olub cəmiyyətin inkişafının bütün mərhələlərində baş verən mütərəqqi dəyişiklikləri ifadə edir:

- ☐ texnoloji təkmilləşmə

- ☐ sürətli inkişaf
- ☐ elmi nailiyyətlər
- ☒ elmi-texniki tərəqqi
- ☐ tərəqqi

551 Artan kapitalla silahlanma və artan əmək məhsuldarlığı daimi kapitalverimi ilə müşayiət olunur. Bu:

- ☐ əməkqoruyucu ETP
- ☐ ETP kapitalqoruyucu tipi
- ☐ Xıksə görə ETP
- ☒ neytral ETP
- ☐ Xarrodə görə ETP

552 Müəyyən vaxt ərzində alınan və istehlak edilən əmtəələrin ümumi miqdarı:

- ☐ hamısı düzdür
- ☒ istehlak
- ☐ yığım
- ☐ bölgü
- ☐ investisiya

553 Qiymət dəyişməz qaldıqda təklifə təsir edən amillər:

- ☐ tələb amili
- ☐ qiymət amili
- ☐ xərc amili
- ☐ təklif amili
- ☒ qeyri-qiymət amilləri

554 İnvestisiyanın dəyişməsindən asılı olaraq gəlirin dəyişməsini xarakterizə edən əmsal:

- ☐ investisiya istəyi
- ☐ akselerator
- ☐ əmanət istəyi
- ☐ istehlak arzusu
- ☒ multiplikator

555 Məcburi ehtiyatların norması müəyyənləşir:

- ☐ nəğd pul qoyuluşlarının həcminə görə
- ☐ pul qoyuluşlarının növünə görə
- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ pul qoyuluşlarının sığorta dərəcəsi
- ☒ depozitlərin həcminə müvafiq faizlə

556 Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsini xarakterizə edən göstərici:

- ☐ pərakəndə qiymətlər
- ☒ qiymət defilyatoru
- ☐ qiymət səviyyəsi
- ☐ qiymət dərəcəsi
- ☐ transfert xərclər

557 Fərdi tarazlığı ayrı-ayrı əmtəələr üzrə tarazlıq kimi izah edib, ümumi tarazlığın bu tarazlıqların cəmi olduğunu qeyd edən nəzəriyyəçi:

- ☐ E.Çemberlin
- ☐ C.Robinson
- ☒ A.Marşal
- ☐ L.Valras
- ☐ C.Klark

558 Faizin bazar səviyyəsi xarici ekzogen dəyişəndir və əmtəə bazarının tarazlığından nisbi asılı olmayaraq pul bazarında təyin olunur:

- ☐ daxili dəyişən modellər
- ☒ AD-AC və keynsçi xas modelləri
- ☐ AD-AC modelləri
- ☐ İS-LM modelləri
- ☐ xarici dəyişən modellər

559 əmtəə bazarında tarazlıq əyrisidir.

- ☐ hamısı düzdür
- ☒ İS-əyrisi
- ☐ AS-əyrisi
- ☐ AD - əyrisi
- ☐ LM -əyrisi

560 Aşağıdakılardan hansısının artırılması nəticəsində uzunmüddətli dövrdə adambaşına düşən real gəlirin artım tempi baş verəcək:

- ☐ şəxsi gəlir vergisinin;
- ☐ istehlaka yönəldilən ÜDM-in payının;
- ☒ təhsilin səviyyəsinin;
- ☐ tədaviyə olan pulun həcmnin;
- ☐ əhalinin artım tempinin;

561 Xiks və Xansen tərəfindən işlənmiş əmtəə və pul bazarının qarşılıqlı asılılıq modeli:

- ☐ “məcmu tələb-məcmu təklif” modeli
- ☐ “gəlirlər-xərclər” modeli
- ☒ İS-LM modeli
- ☐ AD-AS modeli
- ☐ “ford mustanq” modeli

562 əmtəələrin satışından əldə edilən pul vəsaiti ilə həmin əmtəələrin satın alınma qiymətlərinin cəmi arasındakı fərq:

- ☐ ümumi tələbat
- ☒ ümumi gəlir
- ☐ ümumi xərc
- ☐ ümumi məhsul
- ☐ ümumi satış həcmi

563 Qərb iqtisadi ədəbiyyatında ÜMM strukturu elementlərindən biri səhvdir:

- ☐ əlavə xərclər
- ☐ istifadə olunan xərclər
- ☐ amillər üzrə xərclər
- ☒ əhali xərcləri

- ☐ sahibkarların gəliri

564 Qiymətlərin dəyişməz səviyyəsində məcmu tələbin dəyişməsinə hansı amillər təsir edir?

- ☐ investisiya xərclərində və xalis ixracda dəyişikliklər
☐ istehlak yönümlü xərclərdə dəyişikliklər
☐ investisiya xərclərində dəyişikliklər
☒ xalis ixracda dəyişikliklər
☐ yuxarıdakılar hamısı düzdür

565 Qiymətin mümkün olan səviyyəsində, istehlakçıların əldə etməyə hazır olduğu əmtəə və xidmətlərin miqdarı:

- ☐ məcmu təklif əyrisi AD
☐ LM əyrisi
☒ məcmu tələb əyrisi AD
☐ məcmu təklif əyrisi AS
☐ məcmu tələb əyrisi AS

566 Səhm və uzunmüddətli öhdəliklərlə bağlı əməliyyatları özündə əks etdirən investisiya:

- ☐ xarici investisiyalar
☐ digər investisiyalar
☐ transfertlər
☐ birbaşa investisiyalar
☒ portfel investisiyalar

567 Milli gəlirin və tələbin yüksəlməsi səbəbindən artan investisiya:

- ☐ portfel investisiyalar
☒ asılı investisiyalar
☐ funksional investisiyalar
☐ sərbəst (atonom) inflyasiya
☐ birbaşa investisiyalar

568 Məhsul artımı ilə kapital artımı arasında olan nisbəti xarakterizə edən göstərici:

- ☐ asılılıq
☐ koeffisient
☒ akselerator
☐ multiplikator
☐ funksiya

569 Qiymətli kağızların əldə edilməsinə yönəldilən investisiya:

- ☐ investorun vəsaiti
☐ müəssisənin investisiyaları
☐ birbaşa investisiya
☒ portfel investisiya
☐ dövlət investisiyası

570 İnvestisiya həcmnin artmasına müvafiq olaraq ÜMM-un həcmi göstərən rəqəm koefisienti:

- ☐ həyat səviyyəsi indeksi
☐ akselerator

- ☐ qiymət indeksi
- ☐ həyat səviyyəsi göstəricisi
- ☒ multiplikator

571 əmələgəlmə mənbələrinə görə beynəlxalq tədavül dairəsində olan kapital:

- ☐ xarici və xüsusi
- ☒ dövlət və xüsusi
- ☐ qısamüddətli və uzunmüddətli
- ☐ borc və sahibkar
- ☐ birbaşa və xüsusi

572 İnvestisiyanın həcm və dinamikasına təsir edən amillər:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ xalis məhsulun real həcmnin dəyişməsi və faiz dərəcəsi
- ☒ milli gəlirin real həcmnin dəyişməsi və real faiz dərəcəsi
- ☐ ümumi daxili məhsulun real həcmnin dəyişməsi
- ☐ məcmu ictimai məhsulun real həcmnin dəyişməsi

573 İnvestisiya kapitalının optimal həcmi dedikdə:

- ☒ mövcud texnologiya maksimum gəliri təmin edir
- ☐ mövcud texnologiya əmək məhsuldarlığını artırır
- ☐ mövcud texnologiya intensivliyi artırır
- ☐ mövcud texnologiya məhsulun maya dəyərini aşağı salır
- ☐ mövcud texnologiya istehlakın həcmi artırır

574 İnvestisiyanın dəyişməsindən asılı olaraq gəlirin dəyişməsinə xarakterizə edən əmsal:

- ☐ əmanət istəyi
- ☐ investisiya istəyi
- ☒ multiplikator
- ☐ istehlak arzusu
- ☐ akselerator

575 əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpaz elastiklik -2 yə bərabərdirsə, onda bu o deməkdir ki,

- ☐ bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- ☐ bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır
- ☒ bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- ☐ bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzedəndirlər
- ☐ bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır

576 əgər dövlət bütün məmulatlarına yüksək vergilər tətbiq edirsə, onda bütün məmulatları bazarında hansı dəyişikliklər baş verər?

- ☐ dəyişməz tarazlı qiymət zamanı tarazlı həcm aşağı düşər
- ☐ tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm dəyişməz qalar
- ☐ həm tarazlı qiymət, həm tarazlı həcm yüksəlir
- ☐ həm tarazlı qiymət, həm də tarazlı həcm azalar
- ☒ tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm aşağı düşər

577 əgər çayın qiyməti əhəmiyyətli şəkildə artırsa limonların qiyməti necə dəyişər?

- ☐ əvvəlcə artar, sonra düşər
- ☐ artar
- ☒ aşağı düşər
- ☐ dəyişməz qalar
- ☐ əvvəlcə azalar, sonra artar

578 əgər buğda yetişdirən fermerlərdən biri öz məhsulunu bazar qiymətindən aşağı qiymətlərə satmağa başlayarsa, onda bu:

- ☒ bazar qiymətlərinə təsir etməz
- ☐ qarğıdalının bazar qiymətini qaldırır
- ☐ buğdanın bazar qiymətini qaldırır
- ☐ buğdanın bazar qiymətini aşağı salar
- ☐ qarğıdalının bazar qiymətini aşağı salar

579 əgər benzinin qiymətin artması baş verərsə, onda bu səbəb olar:

- ☐ benzinə tələb artacaq
- ☐ avtomobilin qiyməti artacaq
- ☐ nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sağa doğru hərəkət edəcək
- ☒ nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisinin sola doğru hərəkət edəcək
- ☐ nəqliyyat xidmətlərinə tələbin azalacaq

580 əgər əmtəyə təklif və tələb artırsa, onda:

- ☒ əmtənin tarazlı həcmi artar
- ☐ tarazlı qiymət artar
- ☐ heç nə dəyişməz
- ☐ tarazlı qiymət azalar
- ☐ əmtənin tarazlı həcmi azalar

581 İstehsal xidmətlərinə olan səmərəli təklif və səmərəli tələb xidmətlər bazarında tarazlaşır, səmərəli təklif və səmərəli tələb məhsullar bazarında tarazlaşır, satış qiymətləri məhsuldar xidmətlərdə ifadə olunmuş istehsal xərclərinə bərabər nəzəriyyə kimindir və necə adlanır:

- ☐ E.Çemberlinin ümumi tarazlıq nəzəriyyəsi
- ☐ A.Marşalın fərdi tarazlıq nəzəriyyəsi
- ☐ C.Xiksin fərdi texnoloji nəzəriyyəsi
- ☒ L.Valrasın ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsi
- ☐ C.Klarkın inkişaf edən sistem daxilində tarazlıq nəzəriyyəsi

582 İqtisadçı-alim, riyaziyyatçı olmaqla bütün bazarlarda azad rəqabət şəraitində eyni zamanda nail olmaq imkanını əsaslandırmışdır:

- ☐ K.Marks
- ☒ L.Valras
- ☐ E.Domar
- ☐ R.Xarrod
- ☐ C.Keyns

583 əgər mağazanın sahibi qara çörəyin qiymətini qaldırmaq qərarına gəlirlə, yerdə qalan mağazalar da qiymət əvvəlki kimi qalırsa, on da nəticədə:

- ☐ bazarda qara çörəyin təklifi artar
- ☐ digər mağazalarda qara çörəyə tələb azalar

- ☐ mağazanın qara çörək satışında gəliri artar
- ☒ mağazanın qara çörək satışından gəliri aşağı düşər
- ☐ mağazanın qara çörək satışından gəliri dəyişməz

584 əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmərsə, onda:

- ☐ təklif qanunu fəaliyyət göstərir
- ☒ təklif əyrisi daha az maillə şəkllə malik olur
- ☐ təklif əyrisi daha dikdir
- ☐ əmtəəyə tələb yüksək olacaq
- ☐ əmtəənin qiyməti sabit olacaq

585 əgər iki əmtəənin çarpaz elastiklik əmsalı 1,5 –ə bərabərdir sə, onda bu o deməkdir ki,

- ☐ bir əmtəəyə tələb digər əmtəəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- ☐ bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandirlar
- ☒ bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzedəndirlər
- ☐ bir əmtəənin qiyməti ikinci əmtəənin qiymətindən 1,5 dəfə aşağıdır
- ☐ bir əmtəənin qiyməti digər əmtəənin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

586 Daha yüksək likvidliyə malik aktiv hansıdır:

- ☒ tələb olunanadək depozitləri;
- ☐ müddətli depozitlər;
- ☐ birmənalı söyləmək olmaz;
- ☐ əmanət depozitləri;
- ☐ dövlət istiqrazları;

587 Aukşioner və ehtiyat kapitalı, eləcə də bölünməyən mənfəət bankın hansı vəsaitini formalaşdırır:

- ☐ borc vəsaitlərini
- ☒ şəxsi vəsaiti
- ☐ cəlb olunmuş vəsaiti
- ☐ depozit vəsaitlərini
- ☐ borc vəsaitlərini

588 Aşağıdakılardan hansı kredit mexanizminin quruluşuna aid deyil?

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ kreditləşmənin obyektləri
- ☐ kredit planlaşması
- ☒ bank hesablarında vəsaitlərin toplanması

589 Təqdim olunma xarakterinə görə kreditin növləri:

- ☐ dövlətlərarası, dövlət, bank, kommersiya, istehlak krediti
- ☐ dövlətlərarası, dövlət, kommersiya istehlak krediti
- ☐ dövlətlərarası, dövlət, kommersiya, ipoteka krediti
- ☒ dövlətlərarası, dövlət, kommersiya, ipoteka, bank və istehlak krediti
- ☐ dövlətlərarası, bank, dövlət, kommersiya, ipoteka krediti

590 Pul-kredit (monetar) siyasətinin məcburi ehtiyat normalarının tətbiq edilməsi, açıq bazarlarda əməliyyatlar aparılması və uçot-faiz metodu vasitəsilə reallaşdırılması:

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ selektiv metod
- ☐ normativ metod
- ☒ ümumi metod
- ☐ risk metodu

591 Müasir dövrdə kreditin aşağıdakı formalarından biri yanlışdır:

- ☒ sənaye krediti
- ☐ kənd təsərrüfatı krediti
- ☐ dövlət krediti
- ☐ kommunal kredit
- ☐ beynəlxalq kredit

592 Beynəlxalq kredit bazarında istifadə olunan xüsusi növ qiymətli kağız:

- ☒ varrat
- ☐ avrovalyuta
- ☐ avroistiqraz
- ☐ avrokredit
- ☐ istiqraz vərəqəsi

593 Dövlət tərəfindən kreditin yenidən bölgü funksiyası hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- ☐ regional və pul proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- ☒ istehsal və ərazi proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- ☐ pul sistemini tənzimləmək məqsədi ilə
- ☐ ərazi və pul proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə
- ☐ pul və istehsal proporsiyalarını tənzimləmək məqsədi ilə

594 Beynəlxalq bank vasitəsilə hansı əməliyyatlar həyata keçirilir?

- ☐ beynəlxalq kredit, ticarət və hesablaşma əməliyyatları
- ☐ beynəlxalq ticarət, kredit və valyuta əməliyyatları
- ☒ beynəlxalq ticarət, kredit, hesablaşma və valyuta əməliyyatları
- ☐ beynəlxalq ticarət və valyuta əməliyyatları
- ☐ beynəlxalq ticarət və kredit əməliyyatları

595 Bankın öz müştərisinə pula olan öhdəliyinin yerinə yetirilməsi haqqında zəmanət verməsi:

- ☒ bank zəmanəti
- ☐ bank öhdəliyi
- ☐ bankın pul sənədi
- ☐ bank aktivləri
- ☐ bank məktubu

596 Bank sistemi neçə qrupdan ibarətdir?

- ☐ Mərkəzi Bank, İxtisaslaşmış maliyyə-kredit institutları
- ☐ Mərkəzi Bank, Kommersiya bankları
- ☐ İxtisaslaşmış maliyyə-kredit institutları və Mərkəzi Bank
- ☐ Mərkəzi Bank, Universal və İxtisaslaşmış bank
- ☒ Mərkəzi Bank, Kommersiya bankları və İxtisaslaşmış maliyyə-kredit institutları

597 Aşağıdakılardan hansı kreditin mənbəyinə aid deyil?

- ☐ amortizasiya yığımları
- ☐ büdcə sisteminin vəsaitləri
- ☐ əhalinin gəlirləri və yığımları
- ☒ müəssisələrin hesablaşma hesabındakı vəsait
- ☐ hamısı aiddir

598 Aşağıdakılardan hansı kredit sisteminin əsas həlqəsinə daxil deyil?

- ☐ heç biri aid deyil
- ☐ kommersiya bankları
- ☒ ixtisaslaşdırılmış maliyyə-kredit sistemi
- ☐ hamısı aiddir
- ☐ Mərkəzi Bank

599 Aşağıdakılardan hansı kredit sisteminə aid deyil?

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ kredit hesablaşma münasibətləri
- ☐ kreditləşmənin forma və metodları
- ☒ bank hesablarında vəsaitlərin toplanması

600 Aşağıdakılardan hansılar bank kreditinin formasına aid deyil?

- ☐ bank krediti
- ☐ kommersiya krediti
- ☐ heç biri
- ☒ əmanətlər
- ☐ istehlak krediti

601 Şirkətlər tərəfindən öz debitor borclarının idarə edilməsi hüququnun banka verilməsi:

- ☐ fiziki şəxs
- ☒ faktoring
- ☐ fors major
- ☐ lizing
- ☐ hüquqi şəxs

602 Səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul dəyəriylə və digər bir hissəsinin dividend şəklində olmasına hüquq verən qiymətli kağız:

- ☐ qiymətli kağız
- ☐ pulun dəyəri
- ☐ dividend
- ☐ kapital gəliri
- ☒ aksiya

603 Pul-kredit siyasətinin subyekti, hansı ki, müxtəlif metodlarla pul bazarında tələb və təklifə təsir edir:

- ☐ ölkənin Maliyyə Nazirliyi
- ☒ ölkənin Mərkəzi Bankı
- ☐ Milli Məclis
- ☐ Nazirlər Kabineti
- ☐ ölkənin Vergi Nazirliyi

604 Maliyyə vasitəçisi olub, mənfəət qazanan:

- ☐ maliyyə orqanları
- ☒ bank
- ☐ yarmarka
- ☐ auksion
- ☐ birja

605 Bunlardan hansı kredit səciyyəsi daşıyan xidmətlər sırasına aid deyil?

- ☐ forfeyting
- ☐ faktoring
- ☐ xayring
- ☐ lizing
- ☒ marketing

606 Birjada dövriyyədə olan qiymətli kağızların satış qiyməti:

- ☐ mənfəət
- ☐ birja kursu
- ☒ birja məzənnəsi
- ☐ dividend
- ☐ birja gəliri

607 Bankların üstünlüyü şəraitində pul vəsaitləri sahiblərinin pul borcu necə müəyyən olunur?

- ☐ bank passivləri+aktivləri
- ☐ bank passivləri
- ☒ bank krediti
- ☐ bank əməliyyatları
- ☐ bank aktivləri

608 Kreditləşmə üsuluna görə kreditin formaları:

- ☐ pul formasında, məhsuldar formada
- ☐ məhsuldar formada
- ☐ məhsuldar formada, natural formada
- ☒ pul formasında natural formada
- ☐ natural formada

609 Kredit siyasəti nədir?

- ☐ maliyyə reformaları
- ☐ Mərkəzi Bank tərəfindən faiz dərəcələrinin müəyyən edilməsi
- ☐ dövlət tərəfindən pul tədavülü əməliyyatlarının tənzimlənməsi
- ☒ Milli Bank və dövlət tərəfindən pul-kredit sferasında həyata keçirilən tədbirlər
- ☐ dövlət reformaları

610 AD-AS modelində iqtisadi artım necə təsvir edilə bilər:

- ☐ hec biri düz deyil
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ qısamüddətli məcmu təklif əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə;
- ☐ məcmu tələb əyrisinin sola doğru sürüşməsi ilə;
- ☒ uzunmüddətli məcmu təklif əyrisinin sağa doğru sürüşməsi ilə;

611 Məcmu təklif nəyin dəyəridir?

- ☐ hamısı düzdür
- ☒ satışa təqdim edilən bütün son məhsul və xidmətlərin
- ☐ ümumi ictimai məhsulun
- ☐ ümumi daxili məhsulun
- ☐ düzgün cavab yoxdur

612 əgər məcmu tələb məcmu təklifdən azdırsa (AD kiçikdir AC) və sahibkar qiyməti aşağı salırsa, onda milli gəlir: (Sürət 15.09.2015 15:58:06) (Sürət 22.09.2015 09:47:51)

- ☐ C və D düzdür
- ☐ sabit qalacaq
- ☐ artacaq
- ☒ aşağı düşəcək
- ☐ dəyişməyəcək

613 İqtisadi şok anı və iqtisadi siyasətin cavab tədbirlərinin qəbul edildiyi an arasındakı dövr:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ daxili sabitləşmə siyasəti
- ☐ xarici sabitləşmə siyasəti
- ☐ stimullaşdırıcı siyasət
- ☐ stimullaşdırıcı xarici ticarət siyasəti

614 Hər hansı bir iqtisadi siyasət tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrü ilə bu tədbirlərin nəticəsinin həyata keçirildiyi dövr arasında vaxt:

- ☐ xarici sabitləşmə siyasəti
- ☐ investisiya projektivlərinin həyata keçirilməsi
- ☐ stimullaşdırıcı idxal siyasət
- ☐ xalis ixrac siyasəti
- ☒ daxili sabitləşmə siyasəti vaxtı

615 Elmi-texniki inqilabın təsiri altında baş verən, sosial iqtisadi tərəqqi nə ilə müşayiət olunur:

- ☒ onun strukturunun artması və dəyişməsi ilə
- ☐ insanın amilinin rolunun artması ilə
- ☐ əhalinin maddi rifah halı yüksəlir
- ☐ informasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- ☐ səhiyyə sisteminin sürətli inkişafı ilə

616 Ümumiləşdirilmiş makroiqtisadi modellərin köməyi ilə müəyyənləşdirilir:

- ☐ makroiqtisadi siyasətin elastikliyi
- ☒ idarəetmənin kompleks alternativ üsulları
- ☐ hökumət tədbirləri koordinasiya edilir
- ☐ makroiqtisadi göstəricilər optimallaşdırılır
- ☐ iqtisadi problemlərin həlli axtarılır

617 Tarazlığın istənilən məşğulluq, qiymət və gəlirlər səviyyəsində tənzimlənməsi:

- ☐ dövlətin qiymət siyasətidir
- ☒ dövlətin sabitləşdirmə siyasətidir
- ☐ dövlətin monetar siyasətidir

- ☐ dövlətin fiskal siyasətidir
- ☐ dövlətin tənzimləmə siyasətidir

618 Dövlətin həyata keçirdiyi gəlirlərin yenidən bölgüsü siyasəti nəticəsində Lorens əyrisinin hərəkəti:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyinə tərəf hərəkət edir
- ☐ Lorens əyrisi sosial müdafiəni xarakterizə edən xətti göstərir
- ☐ Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərliyindən uzaqlaşır
- ☐ Lorens əyrisi gəlirlərin mütləq bərabərsizliyini əks etdirən nöqtənin üstünə düşür

619 əməyin ictimai ərazi bölgüsünün yüksək forması olub, ayrı-ayrı ölkələrin mübadilə etdikləri müəyyən növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşma:

- ☐ beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- ☐ beynəlxalq dünya bazarı
- ☐ beynəlxalq hərrac
- ☐ beynəlxalq hesablaşmalar
- ☒ beynəlxalq əmək bölgüsü

620 Açıq bazarda o vaxt əməliyyatlar aparılır ki:

- ☐ kommersiya bankları xarici valyutanı həm alır, həm də satır;
- ☒ mərkəzi bank dövlət qiymətli kağızları həm satır, həm də alır;
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ əhali fond birjasında səhm və istiqrazları həm alır, həm də satır;
- ☐ ölkə dünya bazarlarında satış həcmi artırır;
- ☐ ölkə dünya bazarlarında satış həcmi artırır;

621 100%-lı ehtiyatlılıq sisteminə uyğun olaraq, əgər bank 500 min manat məbləğində yeni depozit alırsa:

- ☐ hamısı düzdür
- ☒ kreditlər sıfıra bərabər qalacaqlar;
- ☐ bankın aktivləri 500 min manat artacaqdır;
- ☐ bankın öhdəlikləri 500 min manat artacaqdır;
- ☐ düzgün cavab yoxdur;

622 əmtəələrin satışından əldə edilən pul vəsaiti ilə həmin əmtəələrin satın alınma qiymətlərinin cəmi arasındakı fərq:

- ☐ ümumi tələbat
- ☒ ümumi gəlir
- ☐ ümumi xərc
- ☐ ümumi məhsul
- ☐ ümumi satış həcmi

623 Bankın öz müştərisinə pula olan öhdəliyinin yerinə yetirilməsi haqqında zəmanət verməsi:

- ☐ bank öhdəliyi
- ☐ bank aktivləri
- ☒ bank zəmanəti
- ☐ bank məktubu
- ☐ bankın pul sənədi

624 Aşağıdakılardan hansılar Milli Bankın funksiyasına daxil deyil?

- ☐ hamısı düzdür
- ☒ sahibkarlara kredit verilməsi
- ☐ kommersiya banklarının kassa ehtiyatlarının saxlanması
- ☐ dövlət valyuta-qızıl ehtiyatlarının saxlanması
- ☐ pulların emissiyası

625 Aşağıdakılardan hansı büdcə kəsirinin səbəbidir?

- ☐ yuxarıdakılardan heç biri doğru deyil
- ☐ yuxarıdakılardan hamısı doğrudur
- ☐ iqtisadiyyatın hərbiləşdirilməsi
- ☐ fəvqəladə baş verən hadisələr
- ☒ iqtisadiyyatda tənəzzül

626 Alqı-satqıda vasitəçilik edib, buna müvafiq mənfəət götürən şəxs:

- ☐ tacir
- ☒ broker
- ☐ vasitəçi
- ☐ diler
- ☐ ticarət makleri

627 İnkişaf etmiş bazar iqtisadiyyatlı bank sistemi neçə səviyyəlidir?

- ☒ iki səviyyəli
- ☐ üç səviyyəli
- ☐ bir səviyyəli
- ☐ dörd səviyyəli
- ☐ sıfır səviyyəli

628 Dövlət xərclərinin gəlirlərdən üstün artması:

- ☒ büdcə kəsiri
- ☐ büdcə məsrəflərinin azalması
- ☐ büdcə daxilolmalarının azalması
- ☐ büdcə tarazlığının pozulması
- ☐ büdcə tarazlığının pozulması

629 Beynəlxalq iqtisadi münasibətlərdə pul və maddi vəsaitlərin hərəkət formalarından biri:

- ☐ beynəlxalq münasibətlər
- ☒ beynəlxalq kredit
- ☐ beynəlxalq əmək mübadiləsi
- ☐ beynəlxalq iş qüvvəsi mübadiləsi
- ☐ beynəlxalq əmtəə mübadiləsi

630 İslamın müqəddəs kitabı olan Qurani-Kərim də hansı fəaliyyət qadağan edilir?

- ☐ yoxsulluq və onun aradan qaldırılması
- ☐ azadlıq və bərabərlik
- ☐ alqı-satqı, ticarətlə məşğul olmaq
- ☒ borc verib faiz almaq, sələmçilik
- ☐ xüsusi mülkiyyət və azad sahibkarlıq məsələləri

631 İnflyasiya ilə mübarizədə yerli valyutanın (manatın) alıcılıq qabiliyyətini təmin etmək, pul emissiyası xərcləri ilə bank-kredit sisteminin sabitliyinin təmini:

- ☐ MB-ın banklara nəzarət fəaliyyəti
- ☒ MB-ın əsas məqsədi
- ☐ MB-ın valyutanı artırmaq məqsədi
- ☐ MB-ın ehtiyatları artırmaq məqsədi
- ☐ MB-ın funksiyaları

632 Beynəlxalq kredit bazarında istifadə olunan xüsusi növ qiymətli kağız:

- ☐ avroistiqraz
- ☐ avrokredit
- ☐ avrovalyuta
- ☒ varrat
- ☐ istiqraz vərəqəsi

633 Müasir dövrdə kreditin aşağıdakı formalarından biri yanlıştır:

- ☐ kənd təsərrüfatı krediti
- ☐ dövlət krediti
- ☐ beynəlxalq kredit
- ☒ sənaye krediti
- ☐ kommunal kredit

634 Mərkəzi Bank qərar qəbul edir ki, pul təklifini azaltsın:

- ☐ uçot dərəcəsi azaldılır
- ☒ zəruri resursların ehtiyat norması artırılır
- ☐ cavablardan heç biri düz deyil
- ☐ bank faiz dərəcəsini müəyyənləşdirir
- ☐ açıq bazarda dövlət istiqrazlarının alınması həyata keçirilir

635 Qiymətli kağızların alqı-satqısının həyata keçirildiyi bazar:

- ☐ auksion
- ☐ yarmarka
- ☐ istehlak bazarı
- ☐ əmtəə bazarı
- ☒ fond birjası

636 Qısamüddətli ssudalar adətən verilir:

- ☐ bankı çətin vəziyyətdən çıxarmaq üçün
- ☒ kommersiya banklarının ehtiyatını doldurmaq üçün
- ☐ kommersiya banklarına xüsusi ehtiyaclar üçün verilir
- ☐ maliyyələşdirməni təmin etmək məqsədi ilə
- ☐ kreditləşməni stimullaşdırmaq məqsədi ilə

637 Kredit siyasəti nədir?

- ☐ maliyyə reformaları
- ☐ dövlət reformaları
- ☐ Mərkəzi Bank tərəfindən faiz dərəcələrinin müəyyən edilməsi
- ☐ dövlət tərəfindən pul tədaviyə əməliyyatlarının tənzimlənməsi

- ☒ Milli Bank və dövlət tərəfindən pul-kredit sferasında həyata keçirilən tədbirlər

638 Kredit infrastrukturunun özəyi – əsası:

- ☐ sığorta sistemi
☒ bank sistemi
☐ maliyyə sistemi
☐ vergi sistemi
☐ pul sistemi

639 Xiks və Xansen tərəfindən işlənmiş əmtəə və pul bazarının qarşılıqlı asılılıq modeli:

- ☐ “məcmu tələb-məcmu təklif” modeli
☒ İS-LM modeli
☐ AD-AS modeli
☐ “ford mustanq” modeli
☐ “gəlirlər-xərclər” modeli

640 Mütləq ehtiyat norması 20%-dir. kommersiya bankı məbləğdən əlavə ehtiyat kimi 5% saxlayır. Depozitin həcmi 10 000-dir. Bank ssuda vermək üçün hansı maksimal məbləği istifadə edə bilər?

- ☒ 7500
☐ 7000
☐ 7200
☐ 7900
☐ 7400

641 Mağaza təklif edir ki, əmtəələr alınsın, alınmış əmtəələrin pulu isə 1 il ərzində ödənilsin. Bu kredit:

- ☐ dövlət krediti
☐ qeyri-kommersiya krediti
☐ qeyri-dövlət krediti
☐ kommersiya krediti
☒ istehlak krediti

642 Mərkəzi Bankın tam məşğulluq və ÜDM-in qeyri-rəsmi artımına nail olmaq məqsədi ilə pul təklifi üzərində nəzarəti həyata keçirməsi:

- ☐ pulun hərəkəti
☐ pulun uçot dərəcəsi
☒ pul-kredit və ya monetar siyasət
☐ pul tədavülü və ya pul tədavülü qanunu
☐ bimetalizm və ya monometalizm

643 Mərkəzi bank səhm alaraq, kommersiya banklarının ehtiyatını 100 mln. manat artırır. Nəticədə kommersiya banklarının artıq ehtiyatı yaranır ki, bundan da ssudaların verilməsinə istifadə oluna bilər. Pul təklifinin maksimal artımını müəyyənləşdirir:

- ☐ 1200
☒ 1000
☐ 1500
☐ 1400
☐ 1300

644 Kreditləşmə müddətinə görə kreditin formaları:

- ☐ uzunmüddətli, uzunmüddətli xüsusi, qısamüddətli
- ☐ qısamüddətli, uzunmüddətli xüsusi, ortamüddətli
- ☐ qısamüddətli, ortamüddətli xüsusi, uzunmüddətli
- ☒ qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli, uzunmüddətli xüsusi
- ☐ qısamüddətli xüsusi, ortamüddətli, uzunmüddətli

645 Kommersiya banklarında pulun mümkün həcmnin artması banklar tərəfindən ehtiyata istiqamətlənən normativlərinin həcmi ilə müəyyənləşir. Bu normativ dəyişdikdə:

- ☐ bu normativ qeyri-sabit olduqda, pul kütləsi artır
- ☒ bu normativlər çox olduqca, pul kütləsinin artımı bir o qədər azalır
- ☐ bu normativlər sabit qaldıqda, pul kütləsi artır
- ☐ bu normativ dəyişdikdə, pul kütləsi sabitləşir
- ☐ bu normativ azaldıqda, pul kütləsi dəyişmir

646 Kommersiya banklarına verilən kreditlərə görə Mərkəzi Bankın müəyyənləşdirdiyi faiz dərəcəsi:

- ☐ kommersiya banklarının mənfəəti
- ☒ uçot dərəcəsi (diskont dərəcəsi)
- ☐ faiz norması
- ☐ faiz dərəcəsi
- ☐ kommersiya banklarının əldə etdiyi faiz

647 Hansı resurslar hesabına bank vəsaiti formalaşır?

- ☐ sosial və ehtiyat kapitaları hesabına vəsait
- ☒ öz vəsaiti, cəlb olunan vəsaitlər və yönəldilmiş və ya istiqamətləndirilmiş
- ☐ istiqamətləndirilmiş və ya depozit hesabına
- ☐ depozitlər və cəlb olunan vəsaitlər hesabına
- ☐ bankın öz vəsaitləri və depozitlər hesabına

648 Faiz dərəcəsi hansı hallarda 0 olur?

- ☐ yüksəlişin ilk dövründə
- ☐ böhran zamanı
- ☐ enişin sonu yüksəlişin başlanğıcında
- ☒ durğunluq dövründə
- ☐ eniş dövründə

649 Beynəlxalq hesablaşmaların subyektləri:

- ☐ idxal və ixrac edənlər, sahibkarlar
- ☐ idxal edənlər, sahibkarlar
- ☒ banklar, ixrac və idxal edənlər
- ☐ beynəlxalq banklar
- ☐ ixrac edənlər, fermerlər

650 Aşağıdakılardan hansılar pul-kredit siyasətinin selektiv metodlarına aid deyil?

- ☐ yuxarıdakılardan heç biri
- ☐ yuxarıdakılardan hamısı
- ☐ kreditlərin müxtəlif növləri üzərində nəzarət
- ☐ bank risklərinin tənzimlənməsi
- ☒ zəruri ehtiyat normasının təyin edilməsi

651 Aşağıdakılardan hansı pul-kredit siyasətinin ümumi metodlarına aiddir?

- ☐ faiz dərəcələrinin müəyyənləşdirilməsi
- ☐ uçot (diskont) siyasəti
- ☒ bank krediti əməliyyatlarının likvidliyinin tənzimlənməsi
- ☐ açıq bazarlarda əməliyyatlar
- ☐ hamısı düzdür

652 Kredit tədavül dairəsinə kredit pulları çıxarır və kredit əməliyyatları həyata keçirir ki, bu da şərait yaradır:

- ☐ B+D cavabı düzdür
- ☒ tədavül xərcləri azaldılsın, pulun dövriyyə sürəti sürətlənsin
- ☐ xərclər azaldılsın, bank mənfəəti artırılsın
- ☐ pulun tədavülünü sürətləndirmək, bankın faiz dərəcəsini azaltmaq
- ☐ bank faizini aşağı salıb, bank mənfəətini artırmaq

653 “Ucuz pul” siyasəti nəyin artmasına gətirib çıxara bilər:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☐ dövlət büdcəsinin profisitinin;
- ☐ istehlak xərclərinin;
- ☒ investisiya xərclərinin;
- ☐ qiymətlər səviyyəsinin;

654 Ən yüksək likvidliyə malikdir:

- ☒ banknot;
- ☐ dövlət istiqrazı;
- ☐ avtomobil;
- ☐ ev;
- ☐ birmənalı söyləmək olmaz;

655 Əmək məhsuldarlığının artmasına təsir göstərmir:

- ☐ istehsalın təşkili səviyyəsi;
- ☒ iş gününün uzadılması;
- ☐ işçilərin təhsili və ixtisas səviyyələrinin artırılması;
- ☐ daha məhsuldar avadanlığın tətbiq edilməsi.
- ☐ texnoloji dəyişikliklər;

656 Pul təklifinin həcmnin göstəriciləri:

- ☒ pul aqreqatları
- ☐ pul multiplikatoru
- ☐ pul kütləsi
- ☐ pul təklifi multiplikatoru
- ☐ pul likvidliyi

657 Ticarət vasitəçilərinin bilavasitə iştirakı ilə olan ümumi dövriyyəyə nisbətən faizlə aldığı mükafat:

- ☐ mənfəət
- ☐ pay
- ☐ gəlir
- ☐ dividend
- ☒ bonus

658 Təsbit olunmuş mübadilə kurslu iqtisadiyyatda işsizlik və tədiyyə balansında defisit müşahidə olunur. Daxili və xarici tarazlığı təmin etmək üçün fiskal və pul siyasətini necə əlaqələndirmək lazımdır:

- ☐ valyuta ehtiyatları artırılmalıdır
- ☒ büdcə-vergi tədbirləri genişlənməli və pul tədavülü sıxışdırılmalıdır
- ☐ büdcə-vergi məsələsi həll olunmalı və pul tədavülü artırılmalıdır
- ☐ dövlət xərclərini azaltmaq və faiz dərəcələrini artırmaq
- ☐ dövlət xərclərini azaltmaq və faiz dərəcələrini azaltmaq

659 Pul tədavülünün pul kütləsinə olan nisbəti:

- ☒ pul multiplikatoru
- ☐ pul təklifi
- ☐ pul tələbi
- ☐ pul tədavülü
- ☐ pul likvidliyi

660 Pul kütləsinin strukturunu təyin et:

- ☐ nəğd pullar + nəğdsiz pullar
- ☐ nəğd pullar və depozitlər
- ☒ aktiv və passiv pullar
- ☐ hesablaşma hesablarında qalan pullar
- ☐ pul yığımları

661 Nəğd pulların dəyərlərini itirmədən sürətlə aktivə çevrilmə qabiliyyəti (kiçik xərclərlə):

- ☐ bank rezervi
- ☐ pul müvazinəti
- ☒ likvidlik
- ☐ pulun real həcmi
- ☐ pulun depozitə çevrilmə qabiliyyəti

662 Fərz edək ki, pul təklifi və qiymət səviyyəsi daimidir. Onda pul bazarında gəlirin səviyyəsi artdığı şəraitdə:

- ☐ pula olan tələb azalacaq, faiz dərəcəsi artacaq
- ☐ pula olan tələb artacaq və faiz dərəcəsi aşağı düşəcək
- ☐ pula olan tələb və faiz dərəcəsi sabitdir
- ☒ pula olan tələb və faiz dərəcəsi artacaq
- ☐ pula olan tələb və faiz dərəcəsi azalacaq

663 Emissiya banklarının buraxdığı kağız pullar:

- ☐ elektron pullar
- ☐ çek
- ☒ banknot
- ☐ order
- ☐ aksiya

664 Dövlət və müəssisələr, müəssisələr, müəssisələr və banklar sistemi, eləcə də müəssisənin daxili iqtisadi subyektləri arasında, dövlət və əhali arasında pul münasibətləridir:

- ☐ maliyyə mexanizmi
- ☒ maliyyə münasibətləri sistemi
- ☐ məqsədli maliyyə resursları

- ☐ xüsusi maliyyə fondları
- ☐ maliyyənin funksiyaları

665 Artıq kağız pulların tədavüldən çıxarılması ilə pul kütləsinin azaldılması:

- ☐ deflyasiya
- ☐ devalvasiya
- ☐ remissiya
- ☐ nulifikasiya
- ☒ revalvasiya

666 Nəğd pullarla kommersiya banklarının Mərkəzi Bankda saxlanılan ehtiyat pullarının məcmusu:

- ☒ pul bazası
- ☐ pul sistemi
- ☐ pul bazarı
- ☐ pul kütləsi
- ☐ pul tədavülü

667 Firma istiqrazlara görə faizləri ödəyirsə, bu halda pul hansı funksiyanı yerinə yetirir.

- ☐ hesablaşma vahidi;
- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☒ təxirə salınmış ödəmələr vasitəsi;
- ☐ dəyər ehtiyatı;
- ☐ tədavül vasitəsi;

668 ən ümumi mənada məcmu tələb və məcmu təklif arasında olan iqtisadi tarazlıq nəyi ifadə edir?

- ☐ heç biri doğru deyil
- ☐ cəmiyyətdə sahibkarların mənafeyi ilə dövlətin iqtisadi siyasəti arasında olan qarşılıqlı əlaqəni
- ☐ bazarlarda qiymətlə tələbat arasında olan uyğunluğu
- ☐ dövlət bölməsi ilə özəl bölmə arasında olan əlaqəni
- ☒ cəmiyyətdə iqtisadi ehtiyatlar və tələbatlar arasında olan uyğunluğu

669 AS əyrisinin klassik variantı göstərir ki, uzunmüddətli dövrdə məcmu tələbin dəyişməsi:

- ☐ bank faizləri qiymət səviyyəsinə təsir edir
- ☒ məhsulun həcminə təsir etmir, yalnız qiymət S səviyyəsinə təsir edir
- ☐ məhsulun həcminə təsir edir, qiymət səviyyəsinə yox
- ☐ məhsulun həcminə və qiymət səviyyəsinə təsir etmir
- ☐ qiymət səviyyəsinə təsir etdiyi kimi məhsul həcminə də təsir edir

670 Dövlətin məcmu tələb və məcmu təklifdən dinamik tarazlığı təmin etmək məqsədi ilə arzu olunan məşğulluq, qiymət səviyyəsi və gəlir artımına təsiri:

- ☐ qiymətin tənzimlənməsi ilə bağlı siyasət
- ☐ dövlət tərəfindən planlaşdırma siyasəti
- ☐ dövlətin, gəlirlərin artırılması siyasəti
- ☐ məşğulluğun təmin olunması ilə bağlı siyasət
- ☒ dövlətin sabitləşdirmə siyasəti

671 Məhsulun qiymətinin müəyyən miqdar dəyişməsi nəticəsində ona olan tələbin hansı miqdarda dəyişməsi nəyi göstərir?

- ☐ qiymət elastikliyini
- ☐ tələb elastikliyini
- ☐ təklif elastikliyini
- ☒ tələbin qiymətlə bağlı elastikliyini
- ☐ təklifin qiymətlə bağlı elastikliyini

672 İqtisadi siyasətin ənənəvi təhlil metodu iqtisadi gözləməyə adekvat təsir edə bilmir, bunu müasir iqtisadi nəzəriyyədə necə adlandırırlar:

- ☐ Xiksin tənqidi
- ☐ Fişerin tənqidi
- ☐ Keynsin tənqidi
- ☐ Oykenin tənqidi
- ☒ Lukasın tənqidi

673 Aşağıdakılardan hansı pulun kəmiyyət nəzəriyyəsi tənliyidir:

- ☐ düzgün cavab yoxdur;
- ☐ $MY = VP$
- ☒ $MV = PY$
- ☐ $M/V = Y/P$
- ☐ $MP = VY$

674 Mövcud dövrdə ölkədə dövriyyədə olan ödəmə vəsaitlərinin məcmusu yəni tədavüldə olan pulun kütləsi:

- ☒ pul təklifi
- ☐ pul təklifi multiplikatoru
- ☐ pul bazası
- ☐ pul kütləsi
- ☐ pula olan tələb

675 Dövlət büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsait:

- ☐ büdcə profisiti
- ☐ büdcə gəlirləri
- ☐ büdcə defisiti
- ☒ büdcə xərcləri
- ☐ büdcə fondları

676 Pul vəsaitləri fondlarının bölgüsü, yenidən bölgüsü və istifadəsi ilə əlaqədar yaranan münasibətlər sistemi:

- ☐ bank
- ☐ vergi
- ☐ büdcə
- ☒ maliyyə
- ☐ sığorta

677 Üzən kurs şəraitində:

- ☐ bütün cavablar düzdür
- ☒ pul siyasəti daxili tarazlığı tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir, fiskal siyasət isə xarici balansı tənzimləyir
- ☐ pul siyasəti xarici balansı tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir
- ☐ pul siyasəti xarici və daxili ticarət balansını nisbi tənzimləyir
- ☐ fiskal siyasət həm daxili, həm də xarici balansı tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir

678 Pula olan tələb və pul təklifinin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində faiz dərəcəsinin (pulun qiymətinin) müəyyən edildiyi bazar:

- ☐ pul bazarı
- ☐ pul tədavülü
- ☒ pul bazası
- ☐ pul sistemi
- ☐ pul kütləsi

679 Dövlətin vətəndaşlara, firmalara və müəssisələrə borcu:

- ☐ səhmlər üzrə borc
- ☐ istiqraz
- ☐ kassa borcu
- ☒ daxili borc
- ☐ xarici borc

680 Daxili və xarici mənbələr hesabına əvəzsiz verilən məqsədli maliyyə yardımı:

- ☐ büdcə artıqlığı
- ☐ büdcə xərcləri
- ☐ sekvestr
- ☐ büdcə federalizmi
- ☒ qrant

681 Aşağıdakılardan hansı maliyyənin funksiyasına aid deyildir:

- ☒ rəqabətqabiliyyətlilik, müdafiəqabiliyyətlilik
- ☐ bölüşdürücü
- ☐ nəzarət
- ☐ rəqabətqabiliyyətlilik
- ☐ müdafiəqabiliyyətlilik

682 Hüquqi şəxslər, hüquqi şəxslərlə dövlət, hüquqi və fiziki şəxslər (əhali) arasında maliyyə əlaqələrinin məcmusu:

- ☐ maliyyə siyasəti
- ☒ təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi
- ☐ əhəlinin maliyyəsi
- ☐ dövlət maliyyəsi
- ☐ maliyyə sistemi

683 Ölkədə əmtəə və xidmətlərin alqı-satqısını təmin edən, nəğd və nəğdsiz (ödəmə) formalarında olan pul vəsaitlərinin (pul aqreqatlarının) məcmusu:

- ☒ pul kütləsi
- ☐ pul sistemi
- ☐ pul aqreqatı
- ☐ pula olan tələb
- ☐ pul bazası

684 Dövlətin qarşısında qoyulan məqsədlər, onun sərəncamında olan vəsaitlərdən çox olmamalıdır nəzəriyyəsi kimə aiddir:

- ☐ T.Veblen

- ☒ Y.Tinbergen
- ☐ P.Samuelson
- ☐ D.Nort
- ☐ U.Mitçel

685 Azərbaycanda neçənci ildən ÜDM və ÜMM hesablanmasına keçilmişdir?

- ☐ 1989
- ☒ 1988
- ☐ 2000
- ☐ 1986
- ☐ 1987

686 ÜDM-i necə ölçmək olar?

- ☐ istehsala və istehlaka görə
- ☐ xərclərə və istehsala görə
- ☐ gəlirlərə və istehlaka görə
- ☒ gəlirlərə və xərclərə görə
- ☐ hamısı düzdür

687 ÜDM-i müəyyən edərkən aşağıdakılardan hansılar nəzərə alınır?

- ☐ transfer ödəmələri
- ☐ əlavə olunmuş dəyər
- ☐ yuxarıda göstərilənlərdən hamısı
- ☐ hes biri aid deyil
- ☒ işlənmiş malların alqı-satqısı

688 Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsinə xarakterizə edən göstərici:

- ☒ qiymət defilyatoru
- ☐ qiymət səviyyəsi
- ☐ qiymət dərəcəsi
- ☐ transfert xərclər
- ☐ pərakəndə qiymətlər

689 Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar makroiqtisadiyyata aiddir?

- ☐ rentabellik səviyyəsinin yüksəlməsi
- ☐ keçən tədris ilində ADİU-ya 1500 nəfər tələbə qəbul olunub
- ☐ 2001-ci ildə AR Dövlət neft şirkəti tərəfindən 8 mln. ton xam neft istehsal olunub
- ☐ bu il Bakı şəhərinin Yasamal rayonunda 500 yeni iş yeri açılıb
- ☒ son bir ildə ölkədə inflyasiyanın səviyyəsi 2% təşkil etmişdir

690 Xərclər üzrə ÜMM hesablandığında, aşağıdakı növ xərclər cəmlənir

- ☐ şəxsi istehlak xərcləri, əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı və xarici investisiyalar
- ☐ daxili investisiya xərcləri, büdcə xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri
- ☒ şəxsi istehlak xərcləri, ümumi xüsusi daxili investisiyalar və əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı
- ☐ dövlətin büdcə xərcləri, müəssisənin xərcləri
- ☐ transfert xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri, büdcə xərcləri

691 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- ☐ açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- ☒ asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- ☐ qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- ☐ sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
- ☐ zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

692 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi modelləri:

- ☐ heç biri düz deyil
- ☒ liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat və qarışıq iqtisadi modellər
- ☐ inzibati-amirlik modeli, liberal və qarışıq model
- ☐ ənənəvi və dövlət tənzimlənməsi modeli
- ☐ inzibati, qarışıq və ənənəvi model

693 Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur:

- ☐ müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- ☒ müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünü tənzimləyən sistemi
- ☐ tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- ☐ bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- ☐ düzgün cavab yoxdur

694 Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- ☐ ümumi daxili məhsul
- ☐ ümumi gəlir
- ☐ məcmu tələb
- ☐ ümumi xərclər
- ☒ ümumi yığım (əmanət)

695 Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsinə xarakterizə edən göstərici:

- ☐ qiymət səviyyəsi
- ☒ qiymət defilyatoru
- ☐ pərakəndə qiymətlər
- ☐ transfert xərclər
- ☐ qiymət dərəcəsi

696 Azərbaycanda neçənci ildən ÜDM və ÜMM hesablanmasına keçilmişdir?

- ☐ 1989
- ☐ 1987
- ☐ 2000
- ☒ 1988
- ☐ 1986

697 ÜDM-i necə ölçmək olar?

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ gəlirlərə və istehlaka görə
- ☐ xərclərə və istehsala görə
- ☒ gəlirlərə və xərclərə görə
- ☐ istehsala və istehlaka görə

698 ÜDM-i müəyyən edərkən aşağıdakılardan hansılar nəzərə alınır?

- ☐ hes biri aid deyil
- ☐ yuxarıda göstərilənlərdən hamısı
- ☐ əlavə olunmuş dəyər
- ☐ transfer ödəmələri
- ☒ işlənmiş malların alqı-satqısı

699 Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- ☐ mikroiqtisadiyyat
- ☐ açıq iqtisadiyyat
- ☒ milli iqtisadiyyat
- ☐ qapalı iqtisadiyyat
- ☐ mezoiqtisadiyyat

700 Xərclər üzrə ÜMM hesablandığında, aşağıdakı növ xərclər cəmlənir

- ☐ şəxsi istehlak xərcləri, əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı və xarici investisiyalar
- ☐ daxili investisiya xərcləri, büdcə xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri
- ☐ transfert xərcləri, şəxsi istehlak xərcləri, büdcə xərcləri
- ☐ dövlətin büdcə xərcləri, müəssisənin xərcləri
- ☒ şəxsi istehlak xərcləri, ümumi xüsusi daxili investisiyalar və əmtəə və xidmətlərin dövlət alışı